

"כה אמר אֱלֹהִים ה' הַנָּה אֲנִי לְקַח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם... וְקַבְצָתִי אֶתְכֶם... אֶל אֶדְמֹתֶם... וְמַלְךָ אֶחָד יְהִי לְכֶם.."

פרק שבעה: ויגש וְהִי לֵי לְעַם וְאַנְיָה אֲתֶה לָהּם לְאֱלֹהִים" (מתוך המקטרה) **כָּנִיסַת הַשְׁבָתָה:** 16:23

ערש"ק י' טבת תשפ"א (25.1.20) לעילוי נשמת חיים יוסף שרעבי בן רחל ר"ת 17:15 **יציאת השבתה:** 17:45

הפטרה: "זִיהִי דָּבָר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְאֶת יְהוּדָה שָׁלַח לִפְנֵיו אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֶת לִפְנֵיו"

עشر שנים תמיםות של טיפולים ויסורים קשים עברי בני הזוג שמעון ועמליה (השמות בדווים). הרבה תפילות, תחנונים ודמעות הם שפכו לפניו בורא עולם, כדי שיפקדם בزرע קדש בר קיما. ואנו, לאחר עשר שנים, התעברה עמליה! לא היה זאת לשמהתם, והם חפו בכליוון עיניים לרגע מלידה. לאחר תשעה חודשים נולדה להם בת, בazel טוב.

אולם, שמהתם לא ארוכה זמו רב... עוד בקדר מלידה, כאשר חבקה עמליה את בתה, התבשרה, שלילדה יש מום נדר. לאחר זמן קצר, נלקחה מכם מתינוקת לקדר ניתנות. הניתום אמנם הצלים, אך לאחר כמה שבועות נפטרת מלידה. ומהנה, למרות משביר הגודל והנורא, בשעת מלודה הרימה עמליה את עיניה למרום, ואמרה: "ריבונו של עולם, אני מודה לך על שכמי להרגיש אמא, אפילו לך מה שעות! תודה לך אף שבשים!". בדיק שנה לאחר מלודה, זכו שמעון ועמליה (לא טיפולים) בزرע קדש בר קיما - בן זכר בריה ושם...

על הפטור "וְאֶת יְהוּדָה שָׁלַח לִפְנֵיו אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֶת לִפְנֵיו", מפרש רש"י, שיעקב שלח את יהודת לפניו, כדי להכין לו בית תלמוד, שמשם תצא הורה לישראל.

ואכן להבין, מדוע מכל השבטים שלח יעקב אל יוסף דזקאת יהודת?

נקדים לבאר את הכתוב בפרק ש"ז, על לידת יוסף: "וַיַּזְכֵּר אֱלֹהִים אֶת רָחֵל... וַתָּהֻרְאֶת אֱלֹהִים אֶת חֶרְפָּתִי, וַתָּקַרְא אֶת שְׁמוֹ יוֹסֵף לְאמֹר: יִסְף ה' לֵי בֶן אֶחָר". ותאמור אסף אלהים את חֶרְפָּתִי, ותקרה את שמו יוסף לאמור: יסף ה' לוי בן אחר. תמהו על-כך חז"ל. שכן, מכיוון שרך התחילה לנמק ("וַיַּתְאִמֵּר אָסִף אֱלֹהִים אֶת חֶרְפָּתִי"), משמע שהתקונה לקрова לבנה "אסף". אם כך, מדוע לבסוף קראה לו "יוסף", כפי שבתו: "וַתָּקַרְא אֶת שְׁמוֹ יוֹסֵף".

גראה לבאר זאת, על-פי דברי ה"חוֹזֶה מלובליין" זיע"א, בהתייחסו לפטור בילדת יהודת: "וַתָּהַרְא (להה) עוד ונפל בון, ותאמר: המעם אודה את ה'. על פון קראה שמו יהודת, ותעמד מלידה". שכן, ארכיך להבין, מדוע מציגשה התורה לספר, שלאחר שלאה מודה לה' יתברך, וקוראת לבנה "יהודת", היא הפסיקה לדידת ("וַתָּעִמֵּד מַלְדָת")? אלא, מכיוון אנו למדיםיסוד גודל וחשוב: כל פעם שאיש ישראל מודה על העבר, מזכיר הוא תיכוף ומיד לבקש על העתיד. שאם לא כן, הוא גורם להפסיק את המשפע שהוא מקבל ממשמים. כמו, כאשר יולדת לאה את יהודת, ואמרה "הפעם אודה את ה'" - היא הודה רק על העבר, ולא בקשה גם על העתיד, ולכן "וַתָּעִמֵּד מַלְדָת".

לכן, אומר הטענא בון עזאי, כאשר האדם רוץ להודות לה', שהתיב עמו, "נתנו הודה על העבר, וצועק על העתיד". (ברכות נד').

עתה יובן, מדוע רחל קראה לבנה "יוסף", ולא "אסף", כמו שבתו: "אסף אלהים את חֶרְפָּתִי וַתָּקַרְא את שמו יוסף לאמור יסף ה' לוי בן אחר". שכן, יחד עם הודה על העבר ("אסף אלהים את חֶרְפָּתִי"), התפללה רחל גם על העתיד - "יסף ה' לוי בן אחר". ואנו, לאחר מבחן זכחת לדידת גם את בנימינו.

(לענין דעתה, כשהאנו פוקחים את העיניים בבקר, לאחר שבורא הארץ השיב לנו בחזרה את נשמותנו, בדשה ורעננה, ואני אומרים: "מושה אני לפניך, מלך חי וקיים, שהחזרת בי נשמתי...", ארכיך לשלב גם בקשה על העתיד - שהקב"ה יעוזנו וירושענו במשך כל היום, כפי שزاد המליך היה מודה ובקשת שה' יושענו: "מצור לך הושיעה ה'", בדילוג 2 אותיות "מושה" - מודה ובקשת ישועה).

עתה יאיר לנו להבין, מדוע שלח יעקב דזקאת יהודת אל יוסף, כפי שבתו: "וְאֶת יְהוּדָה שָׁלַח לִפְנֵיו אל יוסף להורות לפניו". שהרי, עוד מעט בגין ישראל עומדים לגודת מגירים, לקיים את גזירת ברית בין הבתרים ("וַיַּעֲבֹדוּם וְעַנוּ אֶתְכֶם ארבע מאות שנה"). רצח יעקב ללמד את בניו דרכ בעבודת ה', שכאשר הקב"ה יעשה עמם נסים ונפלאות, ויגאל אתם ממצרים, ארכיכים הם לשלב בתפילהם את יהודת". דהיינו, להודות על הנסים והנפלאות, ומצד שני, עליהם לשלב בתפילהם גם את "יוסף", שהוא בבחינת בקשות על העתיד - לבקש שגם לעתיד לבוא, ה' יתברך ימשיך ויוסיף לעשות עמן נסים ונפלאות, ויגאל אותנו גאותה שלימה ואמיתתו, אמו בון יהיו רצון!

ואנו, באשר הקב"ה הוציא את בני ישראל ממצרים, הוזו ישראל לה' בשירת חיים, על שהוציאם ממצרים, אבל בקשו גם על העתיד: "תבאו ותטעמו בהר נחלה מכוון לשבתך פעלת ה' מקדש אדני בוננו ידיך. ה' ימלך לעלם ועד" - הם בקשו על הנאהה השלמה, לעתיד לבוא, שבת עתיד הקב"ה לבנות את בית המקדש ("מקדש אדני בוננו ידיך"), ולהורידיו מוקן מון השמים, שאז תתגלה מלכותו על כל הארץ, לעולם ועד ("יה' ימלך לעלם ועד") - במחאה בימיינו, אמן.

"אני מזרעא דיוסף קא אתיינא"

מצינו אצל רבי יוחנן, שהיה יפה-תואר, והיה יושב בשערו הטעילה, כדי שבנות ישראל יסתכלו עליו, וביאו ילדים יפים כמותו. ואמלו אותו חכמו: האם אינה מפחד מעין הרע? והשיב להם: "אני מזרעא דיוסף קא אתיינא, שלא שולחת בו עין הרע, דכתיב (=כמו שבתוב): יבו פרת יוסף בו פרת עלי עין".

ובכתוב בעל "סדר הדורות" (מלח תנאים ואמורים) על-כך גילי נפלא, שרבי יוחנן היה ניצוץ של יוסף הצדיק. לנו, כמו שבתוב על יוסף (בראשית לט), כי: "ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה", בו העידו חז"ל בוגמרא (שם) על רבי יוחנן, שהיה יפה תואר. וכן שיווסף היה משנה למלא מצרים 80 שנה, אך היה רבי יוחנן ראש ישיבה בארץ ישראל 80 שנה.

על-פי האמור, מוסיף בעל "סדר הדורות" לברר מה ששנינו בוגמרא: "זה אמר רבי יוחנן, דין גרמא דעשיראה ביר". ופרש רש"י: "זה עצם של בן עשרי שמית לו".

ובכתוב רב נסים גאון, בגליון בוגמרא: "רבי יוחנן קבר יי" (10) בנים זקרים (לא עליינו). ובן העשרי שבחו, נפל לתוך יורה גדולה, שהיתה רותמת (מאד)... ונמס בשרו ונמק. נטול רבי יוחנן עצם של האבע הקטנה שלו... והיה מנחם בה אחרים".

והנה, למذנו בוגמרא (סוטה לו) ובתיקוני חז"ר (תיקון סט', קי), שעל הקטוב "בן פרת יוסף... ניפזו זרע ידו" מבואר, שבנסיו הקשה שהיה ליוסף במצרים עם אשת פוטיפר, נעצ יוסף ידיו בחרקע, כדי להתגבר על יציר התאהה, והוא עשרה טיפות זרע מבין עשר אצבעותיו (וזהו "ニיפזו זרע ידו"). לפיו זה, אומר "סדר הדורות", זה עניין שמתו עשרה בני רבי יוחנן, שהם סוד אשר טיפות זרע, שייצאו מישוף.

לפי זה מובן מה שאמר רבי יוחנן: "אני מזרעא דיוסף קא אתיינא" (=אני מזרעא של יוסף). וזאת, כדי לرمז ששהה ניצוץ של יוסף הצדיק, ואמר זוּקָא "מזרעא", ולא מצאצאיו - כדי לرمז, שמויטל עליו לתקן את אשר טיפות הזרע של יוסף, שייצאו מבין עשר אצבעות ידו.

לכן היה נוטל את האבע הקטנה של בנו העשרי, והיה מנחם בה אחרים, ואומר להם, שיש דין ויש דין, והוא יתברך "לא ידח ממענו ניח" (=הקב"ה דואג שכל נשמה תגיע לתיקונה). וכן, הבורא יתברך, מסובב כל הסיבות, כדי לתקן את כל הנפשות על-ידי גלגולו. וכל מה שהאנשים סובלים בעולם מזה, היא כדי לתקן את אשר פגם בגלגול זה, או בגלגול אחר.

"ברכה על בניים"

מוספר, שפעם נקס אדים אחד להרה"ק רבי יששכר דב מבעלז ז"ע, ובקש ממו ברכה על בניים. אמר לו הרבי, שיש לו סגולה לכך, והיא, שירחץ את פניו שלוש פעמים ביום עם מים רותחים...!
בששתכל הלה בתמייה, ולא הבינו את השיכות זה ליה, אמר לו הרה"ק ז"ע: "בונתי שבעת התפילה, ג' פעמים ביום, תבכה ותתנקנו אל הקב"ה, ותשפוך שים בדים רותחות, עד שבל פניך יוכסו בדים, וזה תונשע". והוסיף הרה"ק ואמר לו: "אני בעצמי שופך שים, ובוכה בדים ותחנונים להקב"ה על בני אהרון...". (בונתו על הרה"ק רבי אהרן מבעלז ז"ע, שכבר אז היה מפורסם לגודל וקדוש).

המפתח הנכון

לאנשים יש לפעים טויות. הם חושבים, שה'מפתח' נמצא בידיו של השני, ואומרים: אם היה לי ראש של פלוני, ומידות טובות באוטו פלוני, אז הייתי מצלי, וועלה מעלה!. אך באלות, טויות גמורה היא! מכיוון שהקב"ה רוצה את הראש 'שלך' ומהידות 'שלך' - שביהם תתחזק ותתאמץ, ובעז"ה תצלית, כי "יגעת ומצאת - תאמין!".

ידעע, שמן הגאון האדיר בעל "שבת הלוי" ז"ע, נסע להיבחו בישיבת חכמי לובלין, אך לא הצלים במקומו, כי בשרונטו לא היו מזוהירים בימים ההם. על אף הקשלון החരוץ בסירובה של הישיבה לקבלו, המשיך למלוד אליו לא ארע דבר. בראשות הגאון רבי מאיר שפירא צ"ל את התמדתו העצומה, אמר לו שיחזורשוב לישיבה, כי הוא צריך בחורדים כמוות בישיבתו...
ובכך צמח פוסק הדור ה"ה מדור הגאון האדיר, בעל "שבת הלוי" ז"ע, ובהכל בסיעתה דשמייה עצומה,

לאחר רוז יגיאתו הגדולה, ומזדעותו לכך שהמפתח בידו דיוקא...!
שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמר על קדושת הגילוון!

"כה אמר אֱלֹהִים ה' הַפָּה אֲנִי לְקַח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם... וְקַבְצָתִי אֶתְכֶם... אֶל אֶדְמֹתֶם... וְמַלְךָ אֶחָד יִהְיֶה לְכֶם".³

פרק השבעה: ריגש וְהִי לֵי לְעֵם וְאַנִּי אֲתַיהָ לָהּם לְאֱלֹהִים" (מתוך מהפטרה) **כנסית השבתה:** 16:23

ערש"ק י' טבת תשפ"א (25.1.20) לעילוי נשמת חיים יוסף שרעבי בן רחל ר"ת 17:15 **יציאת השבתה:** 17:45

הפטרה: "זִיהִי דָּבָר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְאֶת יְהוּדָה שָׁלַח (יעקב) לִפְנֵי אֶל יוֹסֵף, לְהֹרֹת לִפְנֵי גְּשָׁנָה" (על הספר "שבילי פנחס" מהగאון רבינו פירידמאן שליט"א)

על הכתוב, "וְאֶת יְהוּדָה שָׁלַח (יעקב) לִפְנֵי אֶל יוֹסֵף לְהֹרֹת לִפְנֵי גְּשָׁנָה", מפרש רש"י הקדוש, שיעקב שלח את יהודה כדי "להורות לפניו לתקון (להכין) לו בית תלמוד (תורה) (באرض גשן), שימוש תצא הוראה". וצריכים אנו להבין עניין זה. שכן, מדובר בחר יעקב אבינו לעשות הכהנה לגלות מצרים על-ידי יהודה ו יוסף דיוון בארץ גשן? בעלי התוספות מגלים לנו שפרעה, מהבתו את שרה אמנו נתן לה את ארץ גשן, ובפני שמנואר בפרק דברי אליעזר (כז): "ר' יהושע בן קורח אומר: שרה היתה אשת פרעה, מהבתו אותה כתוב לה בשטר כתובתה כל ממוני - בין כסף, בין זהב, בין עבדים, וקרוקעות - וכתב לה את ארץ גשן לאחותה. לפיכך ישבו בני ישראל בארץ גשן, בארץ שרה אם".

והנה, ה"אלשיך" הקדוש מבאר, שבארץ מצרים, ערות הארץ, שלטה טומאה גדולה מאד. לעומתה, ארץ גשן, שנתנה לשרה אמנו, שהיתה תמיינה במעשיה, נסתלקה ממש טומאות מצרים - בזוכות קדושתה של שרה. וזאת, כפי דבריו הקדושים: "וישבת בארץ גשן", כי אין טומאה מרחפת שם כיתר גבול מצרים... כי ארץ גשן נתנה במתנה גמורה לשרה אמנו, מעוז ירדת מצרים... (ובזוכותה) שרתת קדושתה במקום הוה. וזהו יישבת בארץ גשן".

ראוי להוסיף תבلين לדברי הקדושים, על-פי הקדמה יקרה שגלו לנו חז"ל (ויקרא רבה לב', ה): "שרה אמנו ירדה למצרים וגדרה עצמה מן הארץ, ונגדרו כל הנשים בזוכותה. יוסף ירד למצרים וגדר עצמו מן הארץ, ונגדרו ישראל בזוכותו. אמר ר' חייא בר אבא: כדאי היה גדור הארץ עצמו, שנגדרו ישראל על-ידו" (=בזוכות שרה ו יוסף, ששמרו על קדושתם וטהרטם, נגלו ישראל).

מדברי מדרש זה נמצאו למדים, שענינו מכירת יוסף למצרים היה כדי שישוף יהיה עבד למצרים, ויבוא לידי גסיוון גדול ונורא מידי يوم עם אשת אדוננו, כמו שכותוב: "ויהי כדברה אל יוסף يوم ולא שמע אליה לשכב אצליה להיות עמה". ועל-ידי שעמד בנסיוון וכבש את יצרו, עשה בך הכהנה לדורות, וסלל את הדרך לבני ישראל, שכשיהיו בגלות מצרים, יוכל לשמר על קדושתם וטהרטם, שלא לחתurb חס וחלילה עם המצריים, ועל-ידי כה, שייהיו גמורים בעריות, יזכו להיגאל מצרים.

ובכן שרה אmono, על-ידי שעמדה בקדושתה למצרים, באשר נלקחה לפרעה, סלה את הדרך לכל הנשים לעמוד בקדושתן למצרים, ערות הארץ.

ויש לומר, שזה רמז הכתוב: "וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יָשַׁבְרָם בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לְמַה תַּתְرָא, וַיֹּאמֶר הָנֶה שְׁמֻעָתִי כִּי יָשַׁבְרָם בְּמִצְרָיִם רָדוֹ שְׁמָה וְשָׁבָרוּ לְנֵו מִשֵּׁם וְנִיחַה וְלֹא נִמוֹת". שכן, יעקב ובניו התיראו לרדת למצרים, ערות הארץ, מהש שיתערבו ישראל עם המצרים, וילמדו ממעשיהם הרעים. אילם, באשר ראה יעקב ברוח קודשו, ששרה אmono ו يوسف הצדיק שברו בקדושתם את קליפת מצרים, וסללו את הדרך לכל ישראל לעמוד בקדושתם, הורה לבניו לרדת מצרים, כי שוב אין חשש שיבשלו שם בענייני קדושה.

וזה שרמו הכתוב: "וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יָשַׁבְרָם בְּמִצְרָיִם" - "יש" רashi תיבות יוסף שרה - שעשו שבר בקליפת מצרים, על-ידי שעמדו בקדושתם, וסללו את הדרך לכל ישראל להתקדש למצרים. וכן אמר יעקב לבניו "לְמַה תַּתְרָא", ופרש ה"תרגם יונתן" (מתווים): "לְמַה אַתְם מִתְּרַאִים לְרָדֵת לְמִצְרָיִם?". ואם תאמרו שאתם מפחדים, שלא תוכלו לעמוד בקדושתכם שם - לכן (כדי להוציא מכם חשש זה, אמר להם): "הָנֶה שְׁמֻעָתִי כִּי יָשַׁבְרָם בְּמִצְרָיִם" - (יש) יוסף שרה כבר עשו שבר בטומאת מצרים. אם כן, "רָדו שְׁמָה" - תוכלו להיות שם בגנות מצרים ר"ו שנים, בקדושה ובטהרה, ללא כל חשש.

הנה כי בן הרוחנו להבין בירת שאות את דברי ה"אלשיך" הקדוש, שישוף בחר שיעקב ואחים יתיישבו בארץ

גְּשֵׁן, מָשׁוֹם שַׂאֲרִץ גְּשֵׁן הַתְּקִדְשָׁה עַל־יְדֵי שִׁפְרֻעָה סַלִּק פּוֹחוֹ מִמֶּנָּה, וְגַתְנָה בְּמַתְנָה לְשָׁרָה אָמֵנוֹ. לפִי האמור יש לומר, כי מאחר ועל-ידי לקחת שרה אמנו לפְרֻעה, ועמידתה שם בקדושתה, הנה, על-ידי כך היא סללה את הדרך לכל נשות ישראל להתקדש במצרים. אכן, כאשר קיבל מפְרֻעה, שרש הטומאה, את גְּשֵׁן בְּמַתְנָה, הָרִי בְּמִסְרָה זו סַלִּיק פְרֻעה עַצְמוֹ את כל כוחות הטומאה של מצרים ממש, ומסר לה את השילטה להמשיך את קדושתה בגשן.

מעתה, יair לנו להבין מעט את בונתו של יעקב, שעשה הכהנה לקראת ירידתו עם שבעים נפש למצרים, כאשר "וְאֶת יְהוָה שָׁלַח (יעקב) לְפָנָיו אֶל יוֹסֵף, לְהוֹרֶת לְפָנָיו גְּשֵׁנָה". בלאמר, מצד אחד שלח את יהודת אל יוסף הצדיק, שעמד בקדושתו במצרים בנסיון הקשה שהיה לו עם אשת אדוניו, וסלל בכך את הדרך לכל ישראל, שיעמדו בקדושתם במצרים. מצד שני, שלח את יהודת אל ארץ גשן, שנتابטה ממנה טומאת מצרים, ובמקומה שרתת בגשן קדושתה הגדולה של שרה אמנו, שגדרה עצמה מן הערות, וסללה לכל נשות ישראל להתקדש במצרים. על-ידי חיבור נפלא זה של שרה ו يوسف, סללו את הדרך לכל ישראל, התאפשר ליעקב ולשבועים נפש אנשי ביתו, נשים וטף, לרדת למצרים, ביוזם שיכלו לעמוד שם בקדושתם. "וּמְלָך אֶחָד יְהִי לְכָלָם לְמֶלֶךְ..." (мотוך ההפטירה יחקאל ל' כב')

מסופר, שביעיזומה של "מליחת נפוליאון לביון רוסיה" (בין הקיסר הצרפתי נפוליאון לביון רוסיה), הגיע מליל הצבא הצרפתי ללית לילה, סמוך לוולזין. מאיימת המלחמה הטרוקנה הסביבה מאנשיה ומטורשבייה. מושום גן, בשוכנס שר הצבא לתוך העיר, לא מצא בה כי אם בתים חסוכים שוממים, אלא כל נפש فيها. אוילם, הרחק פרט הקבחן בקרים אוור, הבוקעים מבית המדרש הוולזיני. נחש לשם, פתח את הדלת ונכנס פנימה. מתחה גדר לפניו: אי שם, בקאה האולם, יושב לו איש זקן, בידו גר דולק, וספר פתום לפניו. היה זה הגה"ק רבוי חיים מוולזין ויע"א, שבית המקדש היה "דירת קבע" שלו (בינו בשעת שלום ובינו בשעת מליחת). הגה"ק רבוי חיים היה שקוע בלילה, עד שלא הבין כלל בקצין שנכנס לבית המקדש.

משפתח שר הצבא בקהלו הרוועם, קם רבוי חיים ממוקמו. שאל אותו הקצין: "אולי תגיד לי, היכן גר הראבינער" שלום, "תִּימְסָבֵן" שמו, הידיע בעוזה נפלאות ויודע צפונות?".

השיבו רבוי חיים: "האיש המבוクש נמצא כאן בבית המקדש, אך השמועה עליו אינה נכונה". הבין הקצין כי זה שעומד לפניו הוא הראבינער המבוクש, והפטיר, כי הקיסר נפוליאון בקובוד ובעצמו חוץ להיפגש עמו, וعليו להמתין כאן עד שבואו להקחתו. בעבר צוּן קט, הגיעו שרי הקיסר, והרבינו היריבויו רבוי חיים במרכבה, לאוילם של נפוליאון. בראות נפוליאון את פניו הגאון מוולזין, המקראיים אצילות תורה, שמח לקרהתו. ומיד פתח ואמר לו: "שמעתי אומרים עלייך שהאנך איש חכם ופקח. ובכו, מה דעתך על עתידה של המלחמה, האם תסתתר בנצחוני הכביר בקדמיה, או שאתה עומד אני בפני כשלון, ואISON נורא אורב לי? חשוב נא את מחשבותיך לפני בוגריך, ולא מורה" - אמר לו הקיסר.

פתח רבוי חיים, וענה בלשון משל עצמו ומליצה: "פעם עשה בנו המלך את דרכו במרכבה מלכותית, הרתומה לארכעה סוסים משובחים, מטוبي היחס והaicות, שרכש לו במדינות רחוקות - מצרים, מערב (הסעודית), מצפת, ומאיטליה. בדרכו, נכנס לתוך יער עבות, שם מעדו רגלי אחד הסוסים לתוך ביצה ובזע טובעני, עד שמניח אחורי את שלשת רעיו, וממרכבה התהפקה על צידה. העגלון וממשתתפים ניסו והתאמכו לחלץ את הסוסים, אך לשוא. והנה, בעבר כמה שעות, התקרבה עגלה רועעה, רתומה לשלה סוסים בחושים, דלי בשר, שמיד שקו גם הם בביבא."

אוילם, פתאום יצא מתוכה איבר, גברא, שלפּא את השוט, והחל מצליף בסוסיו. הלו איזרו את שאירת כוחם, געו וזו אנה ואנה, לכואן ולכאו, עד שיצאו מושם. ויהי הדבר לפלא בעני הוז הנסיך ומלוויו, כיitz שלש סוסים צנומים ודקים, נחלצו תוד רגעים מן הבז, וארכעה סוסים אבירים, שוקעים ושוקעים, לא עצה ותחבולה איך להימלט מהצרה!?

את שאלתו הצע הצע בנטיך האיבר ה"מבחן". השיבו האיבר: אין כאן שום סוד וחכמה. הסוסים שלך אדוני הנסיך, מיוחסים מהה, ויטהורי גזע - זה בא מצרים, זה בא מערב, זה מצפת, וזה מאיטליה - מהטוביים ומהובחרים שבכל מדינה. לפיכך, כשהצליף אתה על גבם, מושך כל סוס לרווח אפרה, ואים מצלחים להתאחד למען המטרה. ואדרבה, כשמוכחה אחד מהסוסים, שמחים לאיזדו כל עמייתו.

מה שאין בו סוסי הדלים והחושים, כלם משפחת סוסים אחת מהה, אמא ושני ביה. זאת, כשמכח אני את הקאך, קשים זאת גם השנים הקארים, ונחלצים מיד לעזرتו". סיים הגאון מוולזין את פרשנותו על עתידה של המלחמה: "כבוד הקיסר נפוליאון, רום הוזו! לרשותך עומד צבא אדריך ומוחמש היטב. אך דא עקא(=עם כל זאת), מורכב הוא מצבאות אוסטריה, פרוסיה, ספראן וαιטליה, שנלו לצבא הצרפת. כל אחד מהם מתאמץ לרכוש את תחילת הנצחון. לא כן צבא הרוסים! אף כי דל הוא באטען אמצעים, אך מפין שמורכב הוא מבני עם אחד, הלוחים למטרה בלבדית - הנגת ארצו - חס כל חיל בסכנה המשותפת, וכלו כלם מתאמצים להצלחת מקרב. וכן נצחונק מפוקפק!!! כי באחדות מנצחים, אבל בפירות נכשלים!!!". ואכן, נפוליאון הפסיד ב בקרב. **שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמר על קדושת הגילוי!**

⁵"כה אמר אֱלֹהִים ה' הַהְנָה אַנְיִ לְקַח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם... וְקַבְצָתִי אֶתְכֶם... אֶל אֲדָמָתָם... וְמַלְךָ אַחֲד יִהְיֶה לְכֶם.."
פרק שבעה: ויגש וְהִי לֵי לְעֵם וְאַנְיִ אַתְּה לָהֶם לְאֱלֹהִים" (מתוך מהפטרה) **כָּנִיסָת הַשְׁבָתָה:** 16:23
ערש"ק י' טבת תשפ"א (25.1.20) לעילוי נשמת חיים יוסף שרעבי בן רחל ר"ת 17:15 **יציאת השבתה:** 17:45

הפטרה: "זִיהִי דָבָר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלחו הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"הַלְּבָב הוּא בָּשְׂבִיל חֶבְרִינוֹ, לִתְתֵּחֶבֶר חֶסֶד, וְלִפְעוּם מוֹלָו תִּמְדֵיד בָּאֶחָבה וּבְתִינְהָ..."

הרבי מליבאוייטש קבל פעם בתקרו רב חשוב מירושלים. אותו רב העלה בפניו שאלה מענית: "רבנו שאל, מדו"ע נבראנו בצורה כזו, שהלב עומד מצד שמאל של הגוף? הרי הצד החשוב והחזק יותר הוא ימין. ועוד, הרי ימין הוא הצד החסד, ושמאל הוא הצד הדין, ומה יותר מתאים מצד לב יפהם מצד ימין של הגוף?". תיך הרבי מליבאוייטש, וננה לאותו רב: "דע לך, שהלב שלו עומד מצד שמאל של הגוף, כדי להיות הצד ימין של האדם העומד מולנו...".

"הַלְּבָב לֹא נָוֵד רַק עֲבוּר עַצְמָנוּ" – הוסיף ואמר לו הרבי מליבאוייטש – "הַלְּבָב הוּא בָּשְׂבִיל חֶבְרִינוֹ, לִתְתֵּחֶבֶר חֶסֶד, וְלִפְעוּם מוֹלָו תִּמְדֵיד בָּאֶחָבה וּבְתִינְהָ..."

על הכתוב "וַיַּפְלֵל (יוסף) עַל צֹאָרָיו וַיַּבְךְ עַל צֹאָרָיו עוֹד" (=של יוסף), אמרו חז"ל (מגילה טז): "מלמד, ש يوسف בכה על בית המקדש שעתידים להיות בחלוקתו של בנימין, ועתידים להיחרבות. ואילו בנימין בכה על משפטו של יהודה, שעתיד להיות בחלוקתו של יוסף, ועתיד להיחרבות".

ולכאורה תמה הדבר. שכן, מדו"ע כל אחד מהם בכה על חרבנו של אחיו, ולא על חרבנו שלו. אלא, אומרים חז"ל, חרבןathy למקדש היה תוכאה של שנות חינם. וראשית החטא של שנות חינם הייתה מכירת יוסף. לפיכך, בקשו יוסף ובנימין לתקן עון זה של שנות חינם.

VIDOU, שהתיקון לשנות חינם היא אהבת אמת, ככלומר אהבת אמת, שוצר חברו מכאייב לו יותר מצערו שלו. לפיכך, יוסף בכה על חרבןathy למקדש שבחלוקתו של אחיו בנימין, ואילו בנימין בכה על חרבן המשפט שבחלוקת יוסף, מתוך רצון לעורר אהבת חינם, ובכך לתקן את שנות החינם של מכירת יוסף, שגרמה לגלות מצרים. (והרמז הוא: "על צואריך", "על צואריך" (=על צואריך)=820) (820)

על-פי האמור, יאיר לנו להבין מה שפתות: "זהו הכהנים (מלאכיהם) פרשי כנפים למעלה... ופניהם איש אל אחיו", הקשו חז"ל בוגمرا (ב"ב צט): הלא במקומות אחר פתוב על הכהנים "ופניהם לפית" (=פניהם הכהנים היו מופנים אל קירות הבית/בית המקדש, ככלומר אחד מפנה את גבו לשני).

משיבה הגمرا ואומרת: לא קשה. כאשר ישראלי עושים רצונו של מקום(הקב"ה), פניהם הכהנים היו "איש אל אחיו". אולם, כאשר אין ישראלי עושים רצונו של מקום "פניהם של הכהנים היו מופנים לבית".

הסביר הוא, מפני שכאשר פניהם ולבם של ישראלי זה זהה, וכל אחד מתענין במצוות של זולתו, ודואג למחסרו בשעת הצורך. אותה שעה נאמר על ישראלי, שעושים הם רצון אביהם שבשימים. שכן, רצון ה' הוא, שנגמול חסד ונסייע לנצרכים. לכן הכהנים היו "ופניהם איש אל אחיו" – כדי לסייע לבם של ישראל איש אל אחיו. לעומת זאת, כאשר פניהם של כל אחד מישראל מופנים רק אל ביתו(דוואג רק לנצרכו), והוא אינו דואג ושם לבו אל חברו, על-כן נאמר, שאין ישראלי עושים רצונו של מקום, וכך פניהם הכהנים היו מופנים לעבר קירות הבית ("פניהם לפית"). לו"מ, שבכל אחד היה דוואג רק לנצרכו ולביתו שלו.

ועל זה רמזו התורה במת חושך: "זִיהִי חֶשֶׁךׁ עַל אָרֶץ מִצְרָיִם... לֹא רָאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו", כאשר איש לא רואה את אחיו, לעזר ולסייע לו, שידע נאמנה, שהושך ירד עליו).

ראוי להוסיף את דברי האדמו"ר ממישקוביץ' שליטא, האומר, שאם נתבונן, נראה, ששמות 12 שבטי ישראל היו כתובים פעם. פעם אחת על 12 אבני החשן היקרות, שנשא הכהן הגדול על לוח לבו. ופעם שנייה על האפוד שלבש הכהן הגדול על כתפיו=שש שבטים על כתף אחד, ושש שבטים על הכתף השנייה).

ולכארה, תמהה הדבר. שפנ, מדוע נופרו שמות בני ישראל על החשון, שהיה בנגד הלב של הכהן, וגם על האפוד שהיה על כתפי הכהן?

אלא, אומר האדמו"ר, עניין זה בא למדנו יסוד חשוב לדורות, שלא די לדאג ולחשוב על היהודי בכוונת הלב בלבד (לומר "צער לי עלייך", או "הלוואי שהיית יכול לעוזר"). אלא, ציריך לקחת את היהדי גם על "הפתפחים". דהיינו, נתת לו כתף ועוזרה ממשית בפועל!

רואים אנו מכאן, שתכלית הבריאה היא שישראל יעוזו איש לרעהו, וייחיו בשלום ובאחדות, כפי שרמו יעקב אבינו לבניו, כאשר אמר להם: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם עד" – ראשית תיבות "שלום לך". לומר לישראל, שהשלום והאחדות בישראל הם התקון לשנת חינם, והם שיביאו את הגואלה העתידה, כפי שאומר רוד הנמלך: "למען אני ורعي אדברה נא שלום לך למען בית ה' אלהינו אבקשה טוב לך". דהיינו, צרכיהם אנו להגיע למצב של "אחיכי ורעי" – כלנו אחים ורעים, ויש "שלום לך" – כלנו חיים בשלום. שפנ, כל זה הוא "למען בית ה' אלהינו" – למען קירוב גואלתנו ובנין "בית ה' אלקינו", כמו שאמרו חז"ל: כיון שבית המקדש בחרב בעון שנת חינם – הוא יבנה רק באהבת חינם. (על הספר "שבילי פנחס" מהגאון רבי פינחס פרידמאן שליט"א)

"ויגש אליו יהודה ויאמר כי א伶ני" ("הגהה ל תפלה" ב"ר צג' ו')

אמר האדמו"ר רבי יהיאל מיכל מגילנא חתן "הדררי חיים" מצאנז: בפסוק זה נרמזו דברי הגמרא (ברכות לב' א): "לעוֹלָם יִסְדַּר אָדָם שְׁבָחוּ שֶׁל הַקּוֹדֵשׁ בְּרוֹךְ הוּא וְאַחֲרֵךְ יִתְפְּלִלְלָה".

וכך הוא פרוש הכתוב: "ויגש אליו", כשהנגב אדם ל תפלה: ראיית "יהודה" יודה ויספר בשחו של מקום, ורק אחריו כן יבקש בקשתו "בי א伶ני".

"אם לא ירד אחים הקטן אתכם לא תספון לראות פנוי"

רבי עזיאל מיזיליש רبه של ניישטאט דרש פסוק זה כרמז לדברי הגמרא (בריתות ו' ב'): "כל תענית שאין בה מפשיע ישראל אינה תענית" ולבך רמז הכתוב: אם לא ירד אחים הקטן אתכם, אם לא תשתפו את פושע

ישראל בתפלותיכם, אזו לא תספון לראות פנוי" בתפלה.

"אם לא ירד אחים הקטן אתכם לא תספון לראות פנוי"

ספר הגאון רבי יעקב אדלשטיין: פעם בא אליו אדם ובקש ממי שאבוא להלויתו של חברו, תושב רמת השרון. אמם, למשטיב ידיעת, הנפטר היה מגיע להתפלל בבית הבנשת אך ורק ביום הנוראים. על-כן שאלתו בפeliaה: "מדוע הנג מקבש זאת ממי? איך אני קשור אליו?".

השיב חבר: "הנפטר הקפיד כלימי חייו על מצוה אחת, ונש גדול קרה לו בזכות זה. בזכות מצוה זו הוא ניצל ממות!>.

זה סיפורו: יהודים יוצאי עיר בפולין, הגיעו להtaşף מיידי שבת אחר הצהרים ולהעלות זכרונות. לפנות ערבות, הנפטר היה יוצא פעמים רבות החוצה מתחדר בו נגשו, וחוור. פעם שאלתי אותו: לאן אתה יוצא? מדוע אתה יוצא מתחדר?

והשיב: שמע נא יידי היקר, במלחמת העולם השנייה התנדבתי להילחם בגרמנים. במהלך המלחמה, האניה בה הייתה נפגעה מטורפדו וטבעה. אני הצלחתי למצוא קרש, וחזקתי בו. אך, לאחר כמה שעות תש בוחן, והרגשתי שעוד מעט קצת אטבע. אמרתי לעצמי – ה' רחם עלי, אינני דתי ואני לא יכול לקבל על עצמי דברים גדולים, אבל אני מקבל על עצמי לא לעשן בשבת! ואו רואה אני גלגל הצלחה צפ לידי. עליתי עליון. בעבר זמן מה, מטוס ימי שיצא לחפש ניצולים מטבחית האניה, ראה אותי בגלל מחוזי הואר של הגלגל, העלהני על סיפונו, וכך ניצلت. לכן יוצא אני החוצה, לראות אם רואים כבר שלשה כוכבים, אם יצא ששבת, המשיך חבר וספר. ואכן מיד כשזה רואה שלשה כוכבים, היה ממהר לביתו לעשן.

אמר רבי יעקב: אם כך אלק ללוותו ולחשפידו, וכך לפרש את ספרו של אותו היהודי, ואת כוחה של קבלה, כשםקפידים להקימה. ("ניר לשלחן שבת").

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגילוי

"כה אמר אֱלֹהִים ה' הַפָּנָה אֲנִי לְקַח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם... וְקַבְצָתִי אֶתְכֶם... וְמַלְךָ אַחֲד יִהְיֶה לְכֶם.."
פרק השבעה: ריגש וְהִי לֵי לְעֵם וְאַנְיָ אֲתָה לָהֶם לְאֱלֹהִים" (מתוך מהפטרה) **כנסית השבתה: 16:23**
ערש"ק י' טבת תשפ"א (25.1.20) לעילוי נשמת חיים יוסף שרעבי בן רחל ר"ת **יציאת השבתה: 17:15** 17:45

הפטרה: "זִיהִי דָּבָר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלחו הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"בַּיְתָה הַמֶּלֶכִים נָעוּדוּ עַבְרוּ יְהֻדוֹ" (תהלים מה, ה) (עי' הספר "שבילי פנחים" מהగאון רבינו פינחס פרידמאן שליט"א)

על הנטישה בין יהודת לירושלים, כתוב בתהילים (מה, ה): "בַּיְתָה הַמֶּלֶכִים נָעוּדוּ עַבְרוּ יְהֻדוֹ הַמֶּה רָאוּ בְּן פָּמָה נְבָהָלוּ נְחַפּוּ רַעֲדָה אֲחֹתָם שֶׁם חִיל כִּיּוֹלָה". ודרשו חז"ל במדרש (בר' צג, ב): "בַּיְתָה הַמֶּלֶכִים נָעוּדוּ" – זה יהודת ו יוסף. עבورو יתדו – זה נתמלא עברה על זה. הימה ראו בון תמהו' (בראשית מג, לג), 'וַיַּתְמֹהוּ הָאָנָשִׁים אִישׁ אֶל רַעֲהוֹ, נְבָהָלוּ נְחַפּוּ', ילא יכול אחיו לענות אותו כי נבhalo מפנויו, רעדה אחותם שם – (כל) אלו השבטים. אמרו, מלכים מרים אילו עם אילו, אנו מה אכפת לנו? יאה למך (שיהיה) מדין עם מלך".

ולמדנו ממשנתו הטהורה של הגה"ק רבי צדוק מלובלין ז"ע"א, בספרו "פרי לצדיק" (ויגש), ששני המלכים, יהודת ו יוסף, הם שיש גדול לשני דרכם בעבודת ה' – עבודה הצדיק, לעומת עבודה בעל התשובה. הנה, יוסף, שעמד בgenesis הקשה של היסוד עם אשת אדוניו במצרים, הוא בבחינת צדיק גמור, שהתגבר על יצרו הרע, ובין זהה להיות מרפהה למידה "צדיק יסוד עולם".

ואולם, יהודת ברבים במעשה תמר (כפי שבתו בראשית לה, כו): "צדקה ממנין", הוא בבחינת בעל תשובה גמור. (כידוע, הרתה ממנה קלתו תמר, ויהודת לא התביש להודות בכך לעיני כל העם).

לכן זהה להיות מלך על ישראל, כמו שדרשו חז"ל במדרש, על מה ששבח יעקב אבינו את יהודת לפניו פטירתו (בר' צט, ז): "אתה הודיית במעשה תמר, יודוך אחיך להיות עליהם מלך".

והנה, מבואר בספר הzcירה (פ"ז מ"ב), שהמלך הוא בבחינת הלב של ישראל. וכן בת ברמב"ם בעניין מלך ישראל (דברים י"ז): "...וְלֹא יִסּוּר לִבּוֹ, שָׁלַבּוּ הַלְּבָבָן כָּל קְהֻלֵּן יִשְׂרָאֵל".

הסבירו הוא, שכמו שהלב הוא מקור החיים, בהיותו מורים דם לכל איברי הגוף – כך המלך הוא בבחינת לב העם, שמשפיע על כל העם.

VIDOU, שהלב כולל שני חדרים/חללים. חלל ימני, שם נמצא יצר הטוב, וחלל שמאל, שם נמצא יצר הרע, כפי שדרשו חז"ל במדרש (בר' כב, ח): "לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו". לב חכם לימינו – זה יצר טוב, שהוא נתנו בימינו. ולב כסיל לשמאלו – זה יצר הרע, שפטון בשמאלו".

לפי זה, אומר רבי צדוק, כי שני המלכים יהודת ו יוסף הם בבחינת שני חללי הלב של ישראל: יוסף, שהוא צדיק גמור, הוא בבחינת החלל הימני שבלב, שם שורה היצר הטוב. ואילו יהודת הוא בבחינת החלל השמאלי שבלב, שהיצר הרע נמצא שם.

לכן ניתן לומר, כי מעשה זה (כאי לו נכשל הוא במעשה תמר בלהות) הסתובב מן השמים, כדי לסלול לכך את הדרך לכל בעלי התשובה, שידעו נאמנה שבתשובה אפשר לתקן כל מה שחתאו.

והנה, אנו רואים שמיוזוג של יהודת ותמר, יצא דוד המלך, אשר גם לו (כמו ליהודת) הודיעו מן השמים לסלול דרך לפוצלי תשובה, כמו שמכואר בגמרה (יהודת וזה ד'): "אמר רבי יוחנן, משום דבר שמעון בן יוחאי: לא היה דוד ראוי לאותו מעשה (של בת שבע)... דכתיב(=שחררי אמר דוד) (טהילים קט): 'ולבי חלל בקרבי' – שבשתי והכנית את היצר הרע)...(אילם הקב"ה סבב בכך שודן נכשל בחטא בת שבע. (כדי לומר) שאם חטא יחד, אומרים לו: בליך (=ליך) אצל יהיד (=דוד) שעשה תשובה... (וזהו שבתו) (שモיאל ב, כב' א): 'אם דוד בן ישע, ונאם הגבר הווקם עלי' – (הואים על) שהקים עליה של תשובה".

הסבירו הוא, בהיותו מלך על ישראל, בדברי הרמב"ם: "לבו הוא לב כל קהל ישראל", הוא צרייך לлечת ברכיו של יהודת ראש שבתו, גם הוא היה מלך, והסתובב מן השמים, שיכשל בדבר הנראה בchart, כדי לסלול בכך דרך תשובה לכל ישראל. לכן גם דוד המלך, שיצא מיהודת, היה צרייך לסלול את הדרך לבני

8
תשובה. על-פי האמור, אומר רבי צדוק, ש כל ישראל נקראים על שמו של יוסף, ועל שמו של יהודה. הא כיצד? הנה, איך נקראים ישראל על שמו של יוסף? כתוב (עמוס ה, טו): "שנאו רע ואהבו טוב...אולי יחנן ה' אלְהִי צָבָא שָׁארַית יוֹסֵף", ופרש רש"י: "כל ישראל נקראין על שמו (של יוסף), לפי שכלכלו אותו".

ואיך נקראים על שמו של יהודה? כמובא במדרש בראשית ר' זכה זכה, ו: "יהודה אתה יודוך אחיך" – אמר רבי שמעון בן יהוחאי: יהיו כל אחיך נקראין על שםיך (יהודים). (שכון), אין אדם אומר: ראויבני אנה(אנבי), שמעוני אנה – אלא יהודי אנה...".

نمיצנו מדיים מפל זה, שיהודה סלל לכל ישראל את דרכם התשובה, שצורך האדם להיות מודח ומתוודה לפני הקב"ה על חטאיו. (ומזה נבין עד כמה חביבה היא מצות התשובה וההתודות לפני הקב"ה. שחררי, מטעם זה נקראים אנו "יהודים", על שם יהודה, שהתודה על מעשה תמר).

לפי האמור, הטעם לכך ש يوسف ויהודה סללו את הדרך לישראל לעבד את ה' בשתי הדריכים הללו – בדרכו של יוסף, שהוא עובdot הצדיק להTEGRUL הרא, לעבד את ה' בתשובה. מהריה, שהורה לישראל דרך של תשובה. ושניהם באחד טובים. שכן, צריך לעבד את ה' בשתי הבדיקות הללו של יהודה ו يوسف.

על-פי האמור, מוסיף ומבהיר רבי צדוק, שהענין שמצוינו בגמרא (סוכה נב), שעתיד הקב"ה לגמול את ישראל על ידי שני מישיחים: "משיח בן יוסף", מזרע יוסף. ו"משיח בן דוד", משבא יהודה. וכל זאת, כדי שמשיח בן יוסף (שהוא בבחינת צדיק גמור), ואילו "משיח בן דוד" (שהוא בבחינת בעל תשובה) ישפיעו ויעזרו לישראל לתקן כל מה שחתאו על ידי התשובה.

ראייה, כי מצד הדין לא היה ראוי של אדם, קוריז מחמיר, שמרד במלך מלכי המלכים הקב"ה, היה תיקון בתשובה. אלא, שהקב"ה, ברוב רחמייו וחסידיו, נתן לנו אפשרות לתקן את אשר חטנו – זו את עלי-ידי תשובה. וכך, רק הקב"ה בעצמו יכול למחול על בבודו, ולומר: "יעשה תשובה ויתפר לו".

על-פי האמור מביא השיל"ה הקדוש (מסכת שבועות, פרק תורה או), מה שידוע ומפורסם בדברי חז"ל, שהשם המלא של הקב"ה, "יהוה", הוא שם של חסד וرحمות גמורים. ולעומת זאת, השם של הקב"ה אלחים, הוא שם של מידת הדין. לכן אמר נעים זמירות ישראל בתהילים (כח, יא): "למען שם יהוה וסלחת לעוני כי רב הוא". בלויר, "למען שם יהוה(מידת רחמים)", שקדם לשם אלחים (מידת דין) במעשה בראשית, שהוא מורה על הקדמות מידת רחמים למידת הדין, הנה מצד זה "סלחת לעוני כי רב הוא".

זה שאמר יהודה ל יוסף "בי אדני", שיש בו את כל ארבע אותיות הויה", כדי לרמזו בכה, כי הוא זהה לכל ארבע אותיות השם, אשר ממנו למדנו כמה גדול הוא כה התשובה, שהרי, אין העולם היה לתקים, אלא רק בכח התשובה של שם הויה. ראוי להביא מה שבtab הוזכר הקדוש (לק לך פט), שבו שמו של יהוה יש ארבע אותיות שם ה'=יהוה, בתוספת של האות ד', הרומיות על דוד המלך, שיצא מיהודה. אם כן, מהו העניין שדוד המלך נרמז באות ד', הנמצאת בשם של יהודה?

אך לפי האמור הענין נפלא הוא. שכן, הקב"ה רמז את שמו, שם הויה, בשם יהודה, כדי לרמזו על הכח הגדל של התשובה, שהיא מתקבלת לפניו יתרך בזוכות שם הויה. לכן שלב הקב"ה בשם יהודה) את אותן ד', שהוא רמז על דוד המלך, שלא היה ראוי לאוטו מעשה, אלא כדי להורות תשובה לייחיד. נמצא, שיש קשר נפלא של יהודה עם האות ד' שבסמו. שכן, שניהם באחד מלדים אותן על גדר מעלת התשובה.

אהבת חינם
הצדיק רבי לוי יצחק מרידיצ'וב הקפיד, בינו השאר, לקיים בכל מזודז מצות בדור חולים, וממש לא פסק על אדם אחד, בקהילתנו הגדולה, שלא בקרו בשעת חילו. פעם וכוס רבי לוי יצחק לבקר חוללה אחד, שנטה למות, ומלאו מתפתל מצד אל צד בדאגה ובחסר מנוחה. "מה אתה מזdag בשעה זו?" – שאל רבי לוי יצחק את החולה שלפניו. "רבי קדוש!!" – השיב האיש בקהל רפה מלחמת חולשתו – "הנני חש כי שעוטי ספורות, ולבוי מלא חרדה: עם מה אני בא לעולם האמת? ומה יהיה חלקו וגורלי בעולם הבא!" הצדיק קם מכסאו, גחן אל פניו החולה הנרים וקרא: "אין כל מקום לדאגה מצדך. זה עתה גמרתי בלבתי לסתך במתינה את כל חלקך בעולם הבא!" מיד עשה הצדיק קבלת קניון (מכירה בדעת ובדין) של מתנתו לחולה, ובני האיש שעלה הሚטה נראו לפטע מאישרים ושלוים, ובעבור שעה קלה עצם את עיניו, ושבק חיים לכל חי. שאל אחרי כן אחד ממוקרי הצדיק את רבי לוי יצחק: "רבינו, בשןכNESSת לחדרו של אותו חוללה, ראית בודאי שריגעיו ספרורים, וכל עידוד אינו עשו להוציא לו, אלא לשעה קלה בלבד. אם כן, מדוע נהג פלפיו ברוח לב פז, והענקת לו את כל העולם הבא שכך?" – "שמעו בני" – השיב הצדיק מרידיצ'וב בהתרגשות – "נון לי למסור את כל העולם הבא שלי, כדי לחסוך אפיו רגע אחד של צער ודאגה מיהודי חוללה!..."
שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמר על קדושת הגילון!

"כה אמר אֱלֹהִים ה' הַפָּה אֲנִי לְקַח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם... וְקַבְצָתִי אֶתְכֶם... אֶל אֶדְמָתֶם... וְמַלְךָ אֶחָד יִהְיֶה לְכָלָם".
פרק השבעה: ריגש וְהִי לֵי לְעֵם וְאַנְיִ אֲתָה לָהּם לְאֱלֹהִים" (מתוך מהפטרה) **כנסית השבתה: 16:23**
ערש"ק י' טבת תשפ"א (25.1.20) לעילוי נשמת חיים יוסף שרעבי בן רחל ר"ת 17:45 **יציאת השבתה: 17:15**

הפטרה: "זִיהִי דָּבָר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלחו הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אֶחָיו אֲנִי יוֹסֵף, הַעֲד אָבִיךָ חִי. וְלֹא יִכְלֹא אֶחָיו לְעֵנּוֹת אֶתְכֶם כִּי נְבַהַלְוּ מִפְנֵיכֶם".

אמרו חז"ל (בראשית רבה צג, יא): "וַיַּטְפֹּן (יוסף) אֶת קְלוֹן בְּבָכִי... וְלֹא יִכְלֹא אֶחָיו לְעֵנּוֹת אֶתְכֶם" (בראשית מה, ב-ג).aba כהן ברדלא אמר: אוֹי לְנוּ מִיּוֹם הַדָּינָן אוֹי לְנוּ מִיּוֹם הַתוֹכָחָה... וּמָה יוֹסֵף, קְטַנֵּן שֶׁל שְׁבָטִים הִיא (כשהוחיכה את אחיו 'אני יוסף העוד אבי חי'), ולא היו יכולים לעמוד בתוכחתו... (כפי שמעידה התורה) 'ולא יִכְלֹא אֶחָיו לְעֵנּוֹת אֶתְכֶם כִּי נְבַהַלְוּ מִפְנֵיכֶם', לכשיבוֹא הקדוש ברוך הוא וויכוח כל אחד ואחד לפני מה שהוא, על אחת כמה וכמה שאין כל בשר ודם יכולים לעמוד לפניו), שנאמר תהילים נ, כא: 'אוֹכִיחַד וְאַעֲרַכָּה לְעִינֵיכֶם', על אחת כמה וכמה.

וצריך להבין עניין זה. שכן, מה ראו חז"ל להביא את תוכחתו של יוסף לאחיו, שמשם אפשר ללמוד על תוכחתו של הקב"ה לעתיד לבוא. שחררי, גם בלי התוכחה של יוסף, ברור הוא לכל בר דעת, שאין אדם יכול לעמוד בתוכחתו של הבורא יתברך, היודע ומכיר תעלומות כל לב, כפי שאנו אומרים בנוסח הוידי: "מה נאמר לפניך יושב מרים. ומה בספר לך פניך שוכן שחפים. הלא כל הנסתירות והנجلות אתה יודע רזי עולם, ותעלומות סתרי כל חי. אתה חופש כל חדרי בطن, ובוחן כליות הלב. אין דבר נעלם ממה, ואין בסתר מפנד עיניך".

נקדים להביא את ביאורו הנשגב של ה"בית לווי" מבሪסק, כי בשאמר יוסף לאחיו: "אני יוסף העוד אבי חי", התיכון לומר בכך תוכחה לאחיו.

בחשפה ראשונה, לכארה, אין כאן שום תוכחה לאחיו, אלא רק הуглויות, לומר להם שהוא יוסף אחיהם. אך, מבהיר ה"בית לווי" את כוונת המדרש ואומר, כי יוסף באהמת התיכון לומר בכך דברי תוכחה לאחיו. שחררי יהודה בא אל יוסף בבקשתו שיחזר להם את בנימין, על-ידי הנימוק המשכני, שם השבטים יחוירו אל אביהם בלי בנימין, עלול אביהם יעקב לממות מגדל הצער, כמו שכותב (מד, ל'): "וְעַתָּה כִּבְאֵי אֶל עַבְדֵךְ אָבִי וְהַגְּעֵר אַגְּנוּ... וְזֹהֵה פְּרָאוֹתָו בְּיַיִן הַגְּעֵר וְמַתְּ וְהַרְיֵדוּ עַבְדֵיךְ אֶת שִׁבְטֵת עַבְדֵךְ אָבִינוּ בְּגִזְוּן שָׁאֵלה". על-כך אומר הכתוב, כי כאשר שמע יוסף נימוק זה – "ולא יכל יוסף להתפרק... ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי"? בכך התיכון לומר להם דברי תוכחה: "אני יוסף" – "אני" הוא אותו "יוסף" שמכרתם למזרים. האם גם עלייה בלבכם הדאגה ש"העוד אבי חי"? האם יעקב אבי ישאר בחיים אחריו הצער הגדול של איבוד בנו, שאהב מכל שאר בניו?

על-כן, איך אתם באים בעת בטענה להזכיר את בנימין, בטענה שאתם חוששים שאביכם ימות מגדל הצער? על טענה זו נאמר, שהלא יכולו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו". שכן, יוסף הביא להם הוכחה בראורה הסותרת את הטענה שלהם.

לכן דרש אבא כהן ברדלא, "אוֹי לְנוּ מִיּוֹם הַדָּינָן אוֹי לְנוּ מִיּוֹם הַתוֹכָחָה", ואמר בכוונה תחילת כפלו לשון, כדי למלמדנו, שיום הדין של הקב"ה יהיה גם יום תוכחה". שכן, הקב"ה יכולת לנו הוכחות ברורות, אשר יסתורו את כל התירוצים שיש לנו. ולכן גםazz, שכאשר ישאלו ביום הדין את האדם, מודיע לא קבעת עתים לתורה? הרי יעננה הוא ויאמר, שתהה עסוק בפרנסתו, ולא היה לו זמן. אולם, הקב"ה יכולת לו שהייה לו זמן די וחותה, לבונו את כספו על דברים בטלים. וכן, כאשר ישאלו את האדם, ומה לא נתת צדקה לעניים וללומדי התורה, יצדיק הוא ויאמר, שהיו לו הרבה הוצאות לפרשנות בני ביתו. אולם, הקב"ה יכולת לו, שבסביל קצת.

ובוד או שאר הבלתי העולם הזה, בזבוז הוא הרבה את ממוני. וזה ביאור המדרש: "אוֹי לְנוּ מִיּוֹם הַדָּינָן" – אם נחשוב להצדיק בכל מיני נימוקים על מה שעשינו, או "אוֹי לְנוּ מִיּוֹם הַתוֹכָחָה" – שכן, הקב"ה יכולת אותנו בתוכחות ברורות, הסותרת את כל הנסיבות שלנו.

וזהו שמייא המדרש השווה לבר מישף: "ומה יוסף קטען של שבטים היה (בשהוכיה את אחיו אני יוסף העוד אבי חי) ולא היו יכולים לעמוד בתוכחתו... (כפי שמעידה התורה) ילא יכול אחיו לענות אותו כי נבלה מפניהם". וזאת, פון שהוכיה להם שלא דאגו לאביהם, כאשר מכרו אותם. ולכן, בעת "ולא יכול אחיו לענות אותו כי נבלה מפניהם" – בשיבוא הקב"ה להוכיה כל אחד ואחד לפי מה שהוא – בשוכיה כי לפיה הנסיבות שהיו לו, היה בן יכול לעסוק בתורה, ולבוד את ה' כראוי, שנאמר "אוכיח ואערכה לעיניך" – שכיה הקב"ה לעיני האדם, באופן שהוא עצמו יראה ויוכת, שהיה מסוגל להגבר על יצורו ולבוד את ה' יתרה. וזה מה שרמזו לנו חז"ל במשנה (אבות ג', א'): "ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון?". וצריך להבין כאן את דקדוק וכפל הלשון של חז"ל במשנה, באומרם "דין וחשבון". שחריר, לכאה, מפסיק היה לומר: "ולפני מי אתה עתיד לתן דין". ומדובר הוספה המשנה גם "חשבון"?

אלא, לפי האמור יש לומר, שאמנם האדם יתן דין על עצמו מעשה העבירה שעשה, שהר זאת מרידה בה' יתרה, שהזהיר אותו שלא לעבור עבירה זו. אולם, יtan גם חשבון לפני הקב"ה, שכיה לו בחשבונו ברור, כדי לסתור את כל הנימוקים וההצדקיות על מה שעשה. (על הספר "שבילי פנחים" מהגאון רבי פינחס פרידמן שליט"א)

"ויאמרו החיתנו נמצא חן בעיני אלני"

בספרו מדבר קדומות (מערכת א' אות לא) היביא החק"א בשם המקובל לרבי אליעזר פואה, תלמיד הרמ"ע מפאנו: "כל הא�מר צ' (=90) פעמים אמרן בכל יום אין המכשפות יכולות להזיק לו. אך שמנה אשה אחת מפזיק שנשלח לקחת את ילדה החיה בעודה ישנה, והשבה המזיק שאינו יכול לעשות זאת שכן אמר ענתה צ' (=90) פעמים אמרן היום. וכשהתעוררה האשה שמנה זאת". רמזו לדבר נוכל למצא בפסוק שלפנינו: ויאמרו "חיתנו נמצא חן" בזכות נמצא" אחרות: צ' אמרן.

"ולא יכול אחיו לענות אותו כי נבלה מפניהם" (ופירוש רש"י: "מפני הבושה")

מוספר על רבי ישעאל יעקב לובצ'ינסקי, שכון ברבה של ברנוביץ', ומושגית בישיבת "אהל תורה". בית הכנסת שכיר שרתת מידי בקר החושת חום נעימה, למרות הקור העז ששדר בחוץ. המתפללים משכימי הקומ, שהיו מוצאים את התנור מוסך היטב, היו בטוחים כי השמש המש המסור והנאמן הסיק למענם את התנור מבعد מועה, ושב לבתו. איש מהם לא ידע, כי מסיק התנור הוא לא אחר מאשר רבה של העיר, שהיה חומק מיד בקר בשעה מוקדמות אל בית הכנסת הקפה, מעmis את התנור בגורי עציים, מדליק האש ומחהפכ בגחלים שוב ושוב, עד שעלה החום עוללה ומתרפשט בבית המדרש.

באוטו היום, השבים קום אחד מתושבי העיר, והגיע אל בית הכנסת זמן רב לפני תחילת התפילה. בדיווק באותו עת היה הרב רוכון על התנור, וUSES בחתבת הגוירים שזה עתה הוודלקו. אולם, מכיוון ששמע את הדלת נפתחת – לא מהר להרים את ראשו. הוא לא רצה שתושבי העיר ידעו כי הוא, בכבודו ובעצמו, מסיק את התנור מיד בקר בשעה מוקדמת, כדי למלא את התפקיד.

התמהמה הרב והמתין לשעת כושר, כדי להתחמק בליшибינו בו. אולם זו בושה מלボא. ברם, אותו מתפלל לא הסס. הוא היה בטוח שהשמש הוא הגורר על התנור, וכיון שכך ניגש אליו וטפח על גבו בזולזול: "מה אתה מה הנב עוזה זמן רב בתוך התנור?", חרים את קולו.

עכשו עמד הרב לובצ'ינסקי בפני עצמו: אם יצא עתה מהタンור, לא די שמעשו יתגלו ברבים, אלא גם תיגרם פגעה בכבוד היהודי. היהודי שהבhow לא יסלח לעצמו על שהכח את رب העיר, ולוולם לא יוכל אותו יהודי להבטה בפניו של הרב. האשacha את את בעציים, ופנוי הרב הלו וחתלהו. אולם, הוא לא הוציא את ראשו מהタンור. פניו המזועות נאבקו בלהבה המתромמת. רק בעבור דקotas מס'ר, כשהבין שהעומד מארחי עזב את המקום ותתרחק, הגית מהタンור, זקנו חרוך, ופניו אדומות, ונמלט מבית הכנסת.

בדאי היה כל זה עבר הרב לובצ'ינסקי דברנוביץ', ובלבד שלא ליבש יהודי. אם לא כך אמרו חז"ל (סוטה י, ב'): "נִיחַ לֹו לְאָדָם שִׁפְיל עָצָמו לְטוּךְ כְּבָשֵׂן הָאָשׁ, וְאֶל יַלְבִּין פָּנֵי חָבְרוּ בָּרְבִּים"? (דרך עז הרים)

שבת שלום לכל בית ישראלי נא לשמור על קדושת הגילוי!

"כה אמר אֱלֹהִים ה' הַהְנָה אֲנִי לֶקֶח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם... וְקַבְצָתִי אֶתְכֶם... אֶל אֶדְמֹתֶם... וְמַלְךָ אַחֲד יִהְיֶה לְכֶם".
פרק השבעה: ריגש וְהִי לֵי לְעֵם וְאַנְיָה לְהָם לְאֱלֹהִים" (מתוך המקטרה) **כָּנִיסָת הַשְׁבָתָה: 16:23**
ערש"ק י' טבת תשפ"א (25.1.20) לעילוי נשמת חיים יוסף שרעבי בן רחל ר"ת 17:15 **יציאת השבתה: 17:45**

הפטרה: "זִיהִי דָבָר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים

שנינו בגמרא (ר"ה יא'): "בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים. מנא לו? דכתיב (תהלים פא'): 'תקעו בחוץ שופר, בכסה ליום חגנו כי חק לישראל הוא... עדותbihosi שמו בצאתו על ארץ מצרים'."

ונדריך להבין, מדוע חשוב לנו לדעת באיזה יום יצא יוסף מבית האסורים?

ופרש בעל "חידושי קרי" ומאר, שהנקודה הפנימית - הניצוץ הקדוש - שככל יהודי, נקרא "יוסף". אפילו אצל רשי עלי ישראל, אותם האנשים שככל ימות השנה שבויים בידי יציר הארץ, נמצאת הנקודה הזאת. אמנם, לעיתים, אסורה הנקודה הפנימית, ומוסגרת בבית האסורים כל ימות השנה, ואין לה אפשרות להשתחרר מככלי התאוה הסובבים אותה. מכל מקום, כאשר מגיע ראש השנה - יוצא "יוסף" - יוצא אותה בכוונה פנימית בנפש כל יהודי מבית האסורים.

נראה להרחב עניין זה על-פי מה שמבואר בדברי הבуш"ט הקדוש ז"ע"א, ה אומר כי בכל יהודי ויהודי בעולם, בכלל מצב שבו הוא יהיה, ואפילו אם הרבה לפשו - עדין ישנה נקודת אחת בתוכו, בפנימיות הלב, והיא הניצוץ האלקטי ושורש נשמותו, ולשם לא מגיע הפגם של העונות והפשעים, והוא(=אותה נקודת הפנימיות הלב) בשארת נקייה, זפה וטהורה.

ועל זה נאמר בתורה (ויקרא טו, טז): "השכן אתם בתוך טמאתם" - בתוך תוכם של טומאות ועוגנות האדם, נמצאת אותה נקודת הפנימית. והיא חלק אלוק ממעל, שלא נגמה כלל - וזה הקב"ה שורה, בין שלאותו מקום, כאמור, אין הטומאה מגיעה כלל. וכך גם התפונו חז"ל, באומרים (סנהדרין צ'): "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, שנאמר: 'ועמד כלם צדיקים'".

ותמהו המפרשים: וכי כלם צדיקים? אלא, שהבונה היא על הנקודה הפנימית שיש בכל איש ישראל, שאלה לא מגיע הפגם, ורקן מצד זה "כלם צדיקים".
וכמו שאמר קרבי ברוך ממעזביז, על הפסוק בתהילים (לז, י'): "וזעוד מעט ואין רשות, והתבוננת על מקומו ואני". בלומר, אפילו רשות גדול, עדין נשארה לו הנקודה הפנימית, אשר שם "אין רשות". וכאשר "ו התבוננת על מקומו", על הנקודה הפנימית שבו, "ואיננו" - תראה שאינו רשות כלל.

ועוד מוסיפים חכמי ישראל: **נקודה פנימית** זאת, היא זו שעורקה את קלי הדעת ופושעי ישראל. ואפילו שחתאו הם כל ימיהם, ולא עמדו בתאות העולם הזה, למרות זאת, אותה נקודת הפנימית נתנה להם את הכח למסור את נפשם בשעת גיורות-השמד(כשרצוי להעבירם על דתם), ולקיים את השם הנכבד והנורא במיסירות-נפש ובקבלה יסורים נוראים, באש ובמים.

והנה, כדי שיוכל כל איש ישראל לעשות תשובה בשלמות, **וליציר הארץ לא יוכל לבלב את דעתו, העזה היועצה היא, שיעורר האדם את הנקודה הפנימית שלו**, שם כאמור אין **ליציר הארץ** שום נגיעה. ועל-ידי התעוררות **נקודה טהורה** ומאירה זו, תחפש תקראה בכל רמ"ח אייברי ושב"ה גדי, ועל-ידי כך יוכל לעשות תשובה בשלמות, בלי שום מניעה מצד יציר הארץ. וזהו שפטות בתהילים (קל): "שיר המעלות ממעםקים קראתיך ה": דוד מלך אומר אל ה' - "מממעקים קראתיך" - אני קורא לך, ריבונו של עולם, "מממעקים" - מממעקי הלב, **מהנקודה הפנימית שבלב**, שאלה החטא והפגם אינם מגיעים כלל, ועל כן "שמעה בקול תהיינה אוניך קשבות לkol תחנון".

רעיון קדוש זה מביא גם בעל ה' **אבי נזר** (МОבא בספר "נאות דשא"), והנה לשונו הקדושה: "שיר המעלות מממעקים קראתיך ה"... הנה, בכלי שרת (شبמקdash)... אם הם טהורין - כשרים (הם) וראוים לעובדה (בבית המקדש). מה שאין כן אם גטמאה, (שאן) אינם ראויים לעובדה... ואם כן, כשאדם חוטא, ואייברי גטמאו

בפטומאת העבירות, אם כן, איך מוציא לה אחר-כך תשובה? לא אִיבְרִיו טָמַאים, וכי יכול לעובוד בהם להקב"ה? אך (התיקון לכך הוא) (ש)צריך לשוב באבר שלא נגמר, וזה בפנימיות הלב ועומקו, שבאמת אף אם איש ישראל חוטא לפעים, אין החטא (נון גע)...בעמקי הלב, (אלא) רק בחיצוניות... (וועל-כן) צריך להתחיל לשוב (בתשובה)...(מי)המקום שלא נגמר (מהנקודה הפנימית)... ומミילא נתנו כל האברים, וזהו 'מעומקים' – מעומק דלאן=מעומק הלב קראתיך ה'...".

ענין זה מתחאים עם מה שכתב ה"ישמה ישראל" (נה), כי בקודה פנימית זו מעוררת את האדם לתשובה. ועל-כן כתוב: "ולבבו יבין ושב ורפא לו". דהיינו, שרש התשובה הוא, שיתבונן האדם **החותט** עמווק בנקודה הפנימית שבלבו, שם טמון **הניצוץ האלקי**, שהוא כאמור ניצוץ אש שלחת-יה, שלא כביה לעולם. ועל-ידי כך יוכבה ויכול **לתקליק** את הבעירה הזאת שבלב, ולהמשיך קדושה וטהרה על כל רמנ"ח איבריו ושם"ה גידיו. וזהו "ולבבו יבין" – דהיינו, אם יבין היטב את כוחה של **הנקודה הפנימית** שבלבו, אז "שב ורפא לו" – יוכל לרפא את תחלואי גופו.

הנה, זה מה שסביר ה"חידושי הרי"ם" זיע"א, ש"בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים". שכן, בכל ראש השנה מסוגל כל אחד מישראל, לשחרר את הנקודה הפנימית, הנקרהת "יוסף", מבית האסורים של כבלי היצור הרע.

והוסיף בעל ה"חידושי הרי"ם" ואמר, שקול השופר הוא קול פשוט, בלי דיבור, והוא בבחינת צעקה "מעומק דליבא" – מהנקודה הפנימית של הלב. והנה, לפחות מצליח היצר הרע לחדדים את האדם, כדי שלא ירגיש את הנקודה הפנימית שבלבו. על-כן, כאשר תוקעים בשופר בקול פשוט, מעומק הלב, אנו מעוררים את הקדושה של הנקודה הפנימית, שתתפשט בכל רמנ"ח האברים ו-שם"ה הגידים – כדי לעובוד את ה' בשלחת אש קדש. וכך לידע, שהנקודה הפנימית היא השרש הרוחני של האדם, וכל אדם מקבל כוחות מיוחדים בהתעוררותו אותה נקודת. לכן, כל אחד מישראל צריך "להפוך" בתוכו, עד שיגיע לנకודה הפנימית, כדי לגנות את כוחתו הייחודיים, ובאמצעותם להתעלות בעבודת ה' יתברך.

ולכן, כאשר יגיע יום הדין הגדול והנורא, יגלה הקב"ה לכל אחד ואחד את הנקודה הפנימית שלו, וכל איש ישראל יצטרך לחת דין וחשבון, האם באמות השתמש עם כוחות הנפלאים של הנקודה הפנימית, כדי לעובוד את ה' בכל כוחו, או שמא לא נצליח את מילא כוחתו ויכללותו.

והנה, לעתיד לבוא לא תוכל הנקודה הפנימית לחתאפק ולהישאר מוסתרת בפנימיות האדם, ועל-כן רמזו הכתוב: "ולא יכול יוסף לחתאפק לכל הנזבים עליהם". ולכן "ויאמר יוסף אל אחיו" – הם שאר האברים שבגוף – "אני יוסף" – אני הנקודה הפנימית שבקרבכם, הכוורת את כל הכוחות שהקב"ה ברא בכם. "העוד אבי חי" – האם הקב"ה, אבינו, חי בקרבכם, ואתם עובדים אותו עם אותם כוחות? "ולא יכולו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו ויאמר יוסף אל אחיו גשו נא אליו ויגשו ויאמר אני יוסף אחיכם אשר מכרתם ATI מצרימה" – אתם, שאר האברים שבגוף, בהתנווגותכם מכרתם אותו "מצרימה" – להיות שבוי בידי היצר הרע.

על-כן דרש אבא כהן ברדלא ואמר: "אויל לנו מיום הדין אויל לנו מיום התוכחה". בלומר, אויל לנו מיום הדין, שנצטרך לחת דין וחשבון על כל מעשינו. אויל לנו מיום התוכחה, שהקב"ה יוכיח לכל אחד ואחד מהם כוחות הייחודיים שברא בו (=אותה נקודת פנימית), וצטרך כל אחד לחת דין וחשבון על שלא עבד בהם את הקב"ה בראוי. על פי "אורה של תורה" להר"ק פינחס פרידמן)

"עובד אבוי" (מד' כד')

מקימי המדרש מבקרים קשות את התנווגות של יוסף בפרשת הגביע, והעלילה שהעליל על בןימין, שלא בדין. כד אמרו בפרקן דרבי אלעזר (פרק לט'): עשר פעמים אמרו בני יעקב אל יוסף "עובד אבוי" או "עובד אבינו", ושמע יוסף את הדבר ושתק, "וشتיקה - בהזדהה דמיא" (=דזמה). לפיכך נתקראו מתיו עשר שנים.

בענין זה מספרים חז"דים: בשבת פרשת ויגש, הסבה חברות תלמידי חכמים בbijto של רבי יוסף שטיינהרט, רבה של קהילת פירודה. שלא אחד המסובים את הרב: הפיכך אומרים חז"ל, שיוסף שמע מפי אחיו עשר פעמים את המלים "עובד אבינו"? הנה, חזרנו שוב ושוב על סיפוריו יוסף ואחיו בתורה, וממצו שבני יעקב אמרו לヨוסף "עובד אבינו" (או "עובד אבוי") רק חמישה פעמים, ולא עשר פעמים! ובווד הרב חוףך בדעתו מה להסביר לשוזאל, התערבה הרבנית, שהגיisha באורה שעה כבידוד לאורחים, ואמרה: הלא נאמר לפני-כן: "ויהם לא ידעו כי שמע يوسف, כי המליא(המתרגם) בנותם (=בניניהם). נמצאו אפוא למדים, שאmins שמע يوسف את המלים "עובד אבינו" עשר פעמים: חמישה פעמים מפי האחים, וחמש פעמים נוספת מפי המליא, שתרום את דברי האחים באזני יוסף..."

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגילוי!

"כה אמר אֱלֹהִים ה' הַנָּה אֲנִי לְקַח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוּיִם... וְקַבְצָתִי אֶתְכֶם... אֶל אֶדְמֹתֶם... וְמַלְךָ אֶחָד יִהְיֶה לְכֶם".
פרק השבעה: ריגש וְהִי לִי לְעֵם וְאַנִּי אֲתָיהּ לָהֶם לְאֱלֹהִים" (מתוך מהפטרה) **כנסת השבתה: 16:23**
ערש"ק י' טבת תשפ"א (25.1.20) לעילוי נשמת חיים יוסף שרעבי בן רחל ר"ת **יציאת השבתה: 17:15** 17:45

הפטרה: "זִיהִי דָּבָר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלחו הודעה ל "זהה" פינחס פרידמן) (הומנים לפי העיר חיפה) moshe45@bezeqint.net

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיַּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וַיָּבֹא בָּאָרֶה שְׁבֻעָה וַיַּזְבַּח וְבָחָם לְאֱלֹהִי אָבִיו יִצְחָק" (על פי "אורות של תורה" להר"ק פינחס פרידמן)

בפרשנהנו אנו למדים על ההכונה הגדולה שעשה יעקב אבינו בשעמדו לרdez למצרים כדי להיפגש עם יוסף בנו. ירידה זו הייתה בעצם התחלת של ירידת ישראל לגולות מצרים, כפי שאמר הקב"ה לאברהם אבינו בברית בין הבתרים (בראשית ט', יג'): "יִדְעַ תִּדְעַ כִּי גַּר יְהִי וּרְעֵךְ בָּאָרֶץ לֹא לָהֶם, וְעַבְדּוּם וְעַנוּ אֶתְכֶם, אֶרְבָּעָהָמִאות שָׁנָה".

ועל-כן שכנינו בגמרה (שבת פט): "אמיר רבי יותנן: ראיי היה יעקב אבינו לירד למצרים בשלשות של ברזל, אלא שזכותו גרמה לו, בכתביו (והושע יא): 'בחבלי אדם אמשכם בעבותות אהבה...'. ופרש רשי": "בשלשות של ברזל, בדרך כלל הגולים, שחרי על-פי גזירות גלות ירד לשם. (אולם), 'בחבלי אדם', בשביל חיבת אדם משכטים למצרים בחבלים ולא בשלשות".

על-כן, דבר בעתו מה טוב להתבונן על הcntנו של יעקב אבינו לירידתה למצרים, כמו שכותוב: "וַיַּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וַיָּבֹא בָּאָרֶה שְׁבֻעָה וַיַּזְבַּח וְבָחָם לְאֱלֹהִי אָבִיו יִצְחָק". ופרש רשי בשם המדרש (בר' צ' ה'): "לְאֱלֹהִי אָבִיו יִצְחָק" – חיב אדם בכבוד אביו יותר מכבוד זקנו(סבו)". כלומר, מה שכותוב "וַיַּזְבַּח וְבָחָם לְאֱלֹהִי אָבִיו יִצְחָק" ולא לאלקי אברהם, הוא פיו שחייב אדם בכבוד אביו יותר מכבוד זקנו(סבו). ואברהם אבינו... וצריכים להבין זאת. שחרי יעקב יכול היה ליזבח ובחים גם לאביו יצחק וגם לזכנו(סבו), אברהם אבינו...

פתח דברינו יair בדברי הרמב"ן, המבהיר שיעקב אבינו, לפניו ירידתו לגולות מצרים, ביקש להמתיק את מידת הדין של יצחק אביו. (בידוע, מידתו של אברהם היא מידת חסד, ויitzak מידתו מידת הדין). וכפפי דבריו הקדושים של הרמב"ן: "אבל הפסוק הנה יש בו סוד, יגלו לנו אותו שם במדרשו בראשית רבא (צד ה'), כי כאשר בא יעקב לרdez מצרים ראה כי הגלות יתחיל בו ובוראו, ופחד ממנו, וזכה ובחים רבים לפחד אביו יצחק, שלא תאה מידת הדין מותחה בוגדור, ועשה זה בבאר שבע, שהיא בית תפילה לאבותיהם, ומשם נטלו רשות בלבתו לחרן... והטעם שהזכירו בראשית רבא (צד ה') שחייב אדם בכבוד אביו יותר מכבוד זקנו".

כלומר, חיב "אדם", הוא יעקב, "מכבוד אביו יצחק" כדי להמתיק את דין(=של אביו יצחק), יותר מאשר "מכבוד זקנו" הוא אברהם, שהיתה לו מידת החסד. שכן, על ידי המתקה ושבירת הדין, מיד מתגלה החסד.

כדי להבין עניין זה ביותר שעת, הנה נתבונן במדרשו בראשית רבא (צד, ד): "וַיָּבֹא (יעקב) בָּאָר שְׁבֻעָה, (ו)לְהִיכְן הַלְּד? אמר רב נחמן: לְקוֹזֵץ(לקצץ) ארזים, שנטעו אברהם זקנו בבאר שבע... כמי שכותוב: 'וַיַּטְעַ (אברהם) אֲשֶׁל בָּאָר שְׁבֻעָה וַיִּקְרַא שֵׁם בְּשָׁם ה' אֵל עוֹלָם'."

אם כן, צרכים אנו להבין, מה הייתה מטרת יעקב אבינו, בקצתו את הארזים שנטע שם אברהם זקנו? תשובה על-כן אנו מוצאים בפרק ה"תרומה", על הכתוב: "וַעֲשֵׂת אֶת הַקְרְשִׁים לְמִשְׁכָּן...". שואל שם רשי, מודיע כתוב "הקרושים", ולא "קרושים"? ומשיב רשי, ואומר: "הקרושים – מאותם (קרושים) העומדים ומיעודים לכך(=למישכן)". (שכן) יעקב אבינו נטע אرزים למצרים, וכשנתה (יעקב) צוה לבניו להעלותם עליהם בשיצאו למצרים, ואמר להם, שעתיד הקב"ה לצלות אותם לעשות משכן במדבר מעצי שיטים(=עצי ארז)...".

אם כן, נמצאו למדים, שיעקב אבינו, לפניו שירד למצרים, טרח לנטו לבאר שבע, ולקצין שם את הארזים שנטעו אברהם זקנו – וזאת, כדי לנטו את הארזים הללו למצרים, ובכך לעשות הכהנה לבנית המשכן במדבר מאותם עצי שיטים.

והנה, כתוב ה"חתם סופר" (תרומה קכט), שהמידות של הקרושים שהיו במשכן יש בהן רמז נפלא על המתקת הקרים, וכמי דבריו הקדושים: "וַעֲשֵׂת אֶת הַקְרְשִׁים... גּוֹבָה הַקְרֵשׁ עַשֶּׂר (אמות) וְעַזְבּוּ אַמָּה, וְרוֹחַבּוּ אַמָּה וְחַצִּי. חַרְיִ... (בְּחַשְׁבּוֹן הוּא) ט'ו(=15) אַמּוֹת. (דהינו, עשר אמות כפול אמה וחצי, כפול אמה אחת, חרי לנו

ויעוד מבאר ה"חתם סופר": הנה, כאשר נתבונן בפרשת תרומה, נראה שבמישכן היו מה'(48) קרשים, עשרים קרשים הצד דרום, עשרים קרשים הצד צפון, ושמונה קרשים הצד מערב, סך הכל מה'(48) קרשים. כלומר, במשכן היו מה'(48) קרשים, שבל קרש יש בו יה'(15) אמות מרובעות. הרי לנו מה' יה', שהם אותיות "חימה" – ראשי תיבות של (תהלים לג', ה'): **"חֶסֶד יְדוֹד(ה') מַלְאָה הָאָרֶץ."**

שכון, כונת יעקב היה להפni רידתו לזרים לעשות חכנה להמתיק את **החימה/הדין** מעל ישראל במצרים. וכן, הילך לקוז(לказץ) ארויים, שנטע אברהם וקנו בבאר שבע, וכאשר ירד למצרים נטע ארויים אלו, וצוה על בני העלוותם עליהם פשיצו ממצרים, ואמר להם, שעתיד הקב"ה לוציא אותם לעשות משכן במדבר מצטי שיטים(עצי ארז) אלו. וכל זאת עשה כאמור להמתיק את **החימה/הדין** מעל ישראל בגנות מצרים.

"וככלפלי תי אתה שם כי עוד חמיש שנים רעב פן תורש אתה וביתך וכל אשר לך"

על מעלה ברכת המזון בכוונה, כתוב ב"באר הiyib" או"ח, הלכות ברכת המזון, קפ"ה: "מצאתי למה אין אותן פ"ה סופית (ף) בברכת המזון? לפי שבל מי שemberך בברכת המזון בכוונה, לא שולטים בו – לא חרוץ אף, לא שוף ולא גוף – ומזונתיו מצאים לו ברוח ובכבוד כל ימיו.

ידועה הסגולה הנפלאה שכתחבו עליה גולי הדור, לבך ברכת המזון בכוונה מתוך הפתה, וכן כתוב המשנה ברורה עצמה.

לפנינו מעשה מרטיט בעניין זה, שהובא בספר "אמונה שלמה", והדברים מוכיחים עד מאד, במיוחד בתקופתנו, שראינו בחוש אמת וסכנות האש המלהת... לפנוי שנים רבות, בתקופה שבהChi הרב הקדוש רבי משה אייוער וצ"ל, שהיה מגولي וילנא, ארעו צרות רבות לקהילה היהודית בעיר. בעיקר פקדו את וילנא שריפות רבות, אשר גרמו לאסון רבים בגוף ובממון. כלם ידעו כי אין זה, אלא חרוץ אף הוא, אשר גורם למידת הדין להשתולל ברחבות.

הגאון הקדוש רבי משה אייוער וצ"ל, בנים את כל בני העיר לאסיפה דחופה. היה זה בתקופה שחש ר' משה כי הגיע קיצו, ובני העיר באו לשמעו את דברי האذיך.

דמותה השתרעה בקהל כשרבי משה התחל את דבריו: "רבותי, קהל קדוש! שריפות רבות פוקדות את עירנו לאחרונה, וגורמות לאסון רבים. מן השמים טובעים מאטני דבר מה. על-כן אני מבטיח, ברשות בית דין של מעלה, שבל מי שיקבל על עצמו לבך ברכת המזון מתוך הפתה, לא ישלוט בו חרוץ האף, ולא תבוא שריפה יותר אל ביתו!!!".

במלים אלו סים את דרישתו הקצרה, וירד מדורון הנואמים. הקהל רב נדים מהבטחת הרבה, וכלם קבלו על עצם לבך ברכת המזון בכוונה, מתוך הפתה. היה רק אדם אחד שלא האמין, והעוז להسمיע את השגתו: " וכי על-ידי שemberך מתוך סידור תעוצר שריפה?!".

וינה, קרה דבר פלא! מאותו יום פסקו השריפות, והשלחה והמניעה חזרו לגבולם. לאחר מספר ימים נפטר הרב אל בית עולם, וכל הקהילה לotta אותו ברכבו האחרונה, בצד ובקאב רב. עברו להםימי השבעה... והנה נשמעת ועקה רבה... שריפה אדירה פרצה בעיר, אשר כמוה לא ראו זמן רב... בזמנים רבים נשרפו, וממון רב אבד מן העולם. לאחר שהצליחו לכבות את השריפה בركו ומצאן, כי אף בית של יהודי לא נשרף!! רק בתים גויים בעיר נשרפו, מלבד בית היהודי אחד, שארע בו נס גדול: היה זה ביתו של היהודי שלא קיבל על עצמו לבך ברכת המזון בבקשת הרבה. האש העזה עדרין בערה, והתקרבה ב מהירות לביתו, ואימה לכלות את ביתו וממונו. אשתו הצדקנית קראה לו, וזעקה בפניו: " מהר ורוץ אל קברו של ר' משה וצ"ל, ותקבל על עצמה, שמיים והלאה תקפיד לבך ברכת המזון מתוך הפתה!".

הלה, מפחד האש האימנתנית המתקרבת לביתו, אין רץ בכל כוחו לבית העלמין, והשתטח בכוונות גדולות, כשהוא מקבל על עצמו את עצת הרבה, לבך ברכת המזון מתוך סידור. וינה זה פלא, האש הגודלה, שבר הגעה אל דלתו של אותו היהודי, נעצרה וכבתה מלאיה באורה נסי!

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמר על קדושת הגילוי!

כִּי אָמַר אֱלֹהִים ה' הַנֶּה אַנְתָּה לֵקֶח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם... וְקַבְצָתִי אֶתְכֶם... אֲלֹא אַדְמָתֶם... וְמַלְךָ אַחֲד יִהְיֶה לְכֶם.¹⁵

פרק השבעה: ריגש וְהִי לֵי לְעֵם וְאַנְתָּה לֵהֵם לְאֱלֹהִים" (מתוך מהפטרה) **כְּנִיסֶּת הַשְׁבָּתָה: 16:23**

ערש"ק י' טבת תשפ"א (25.1.20) לעילוי נשמת חיים יוסף שרעבי בן רחל ר"ת 17:45 **יציאת השבtha: 17:15**

הפטרה: "זיהי דבר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אנכי ארד עפ"כ מצרים ואנכי יצא עלה ויוסף ישית ידו על עיניך" (מי ד')

בספר "מרגניתא דרב" מובא באור נפלא מהמקובל האלקי רבינו שמשון אוסטראפאלי ז"ע"א, שהזמו ששה בני ישראל במצרים היה דוקא רד'(210) שנים, מחלוקת חטא מכירת יוסף. וזאת, כיון שבכל מכירת יוסף פגמו השבטים בשם "אהיה" (אחד משמותיו של הקב"ה). והנה ידוע שבמכירה השתתפו תשעה אחים (מלבד ראיון ובנימין), ואולם חיות וצרפו הם גם את השכינה הקדושה למספר עשר(=למןין), כדי להטיל חרם על מי שנגלה ליעקב על מכירת יוסף) - פגמו השבטים עשר פעמים בשם "אהיה"(21), ולכון כי במצרים דוקא רד'(210) שנים, שהם עשר פעמים שם "אהיה", כדי לכפר על חטא מכירת יוסף.

ומוסיף ואומר המקובל האלקי רבינו שמשון אוסטרופאלי, שימושה רבינו חשב שעל-ידי מכירת יוסף פגמו השבטים דוקא בשם "י-ה-ו-ה", שהוא בגימטריה 26. ואם כך, הם אריכים להיות במצרים 26 פול 10, שהם ר"ס(260) שנים. ולכון, כאשר שלח הקב"ה את משה, כדי להוציא את ישראל ממצרים, אמר ר"ס רד'(210) שנים, התפלה על-כך משה: שחרי פגמו השבטים בעשר פעמים שם "י-ה-ו-ה", שהם ר"ס (260) שנים, ועודיו לא הגיע הזמן שיצאו מצרים. וזהו שכתוב שמות ג', ד): "וַיָּרַא ה' בְּסֶרֶךְ (משה) לְרֹאשׁוֹת" - ראה ה' יתברך שם חושב שיישראל אריכים להיות במצרים ס"ר (260) שנים, משום שפגמו עשר פעמים בשם "י-ה-ו-ה".

ולכון אמר ה' למשה (שם, פסוק יד): "כִּי תָּאמַר לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֲהַיָּה שְׁלֹחַנִּי אֶלְכֶם" - והפונה היא, ששמי הוא גם שם "אהיה", ורק בשם זה פגמו השבטים במכירת יוסף. ואם כך, אריכים בני ישראל לתzon רק עשר פעמים את שם "אהיה", שהם רד'(210) שנים, וכבר נשלמה גלות מצרים, והגיע זמן גואלתם.

באור נסף על-כך מביא הרה"ג פינחס פרידמן, על-פי המבואר במדרש ויראה רבה לב', ה': "יְוֹסֵף יָרַד למצרים וגדיר עצמו מן הארץ (=זנות, זיפה), ונגדרו ישראל בזכותו. אמר ר' חייא בר אבא: קדאי(=טוב) היה גדור ערוה עצמו, שנגאלו יישראל על-ידי"(=בזכות יוסף יישראל).

מבואר מכאן, שיוסף הצדיק סלל בקדושתו דרך לכל ישראל, שיווכלו לעמוד בקדושיםם - ובזכות זה נגאלו מצרים. והנה, ידוע שבדי להיות גדורים בערים, אריכים להיות נזירים בשירות העניים, כמו שהביא רשי'(במדבר טו, לט): "וְלَا תִתְוֹרוּ אֶתְרִי לְבָבָם וְאֶתְרִי עַינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶם זְנִים אֶתְרִיָּהֶם... וְהִיִּתְם קדשים לאהיכם". ופרש רשי': "הלב והעיניים הם מרגלים לנוף, ומזרים(=מזמנים) לו את העירות: העין רואה, הלב חומד, והגוף עושה את העירות".

ומקhor הדברים בירושלמי (ברכות ט): "אמר ר' לוי: ליבא ועינא תרין סרסוירין דחטהה(=הלב והעיניים הם שני סרסויר החטה), דכתיב: "תַּנְהַ בָּנֵי לְבָקָ לֵי, וְעַינֵּיךְ דָּרְכֵי תָּצְרָנָה". אמר הקב"ה: איזה בית ליבך ועינך, אנה ידע דאת לוי(=אם אתה יודע את לבך ועיניך, אני יודע שאתה שלי).

אם פ', בהכרח שיישראל במצרים נתקדו בשירות העניים, ובזכות זה היו יכולים להיות גדורים בערים, ולהיגאל ממשם. וכל זאת בזכות יוסף הצדיק, ש"גדר עצמו מן הארץ", וקדש את עיניו, כדי שמביא המדרש על הפתוב: (בראשית ט, כב): "בָּן פָּرָת יוֹסֵף בָּן פָּרָת עַלְיָעִן בְּנוֹת צָעַדָּה עַלְיָ שָׁוֹר", עלי שור", ומבוואר במדרש (בראשית רבה צח, יח): "...בשעה שיצא יוסף למלוך על מצרים, היה בנות מלכים מציות עליו דרך החרכים, והיו משליכות עליו... גזמים וטבעות, כדי שיתלה עיניו ויביט בהן. אף-על-פי-כון לא היה מביט בהן".

ובגמרה (ברכות כ') למדנו חז"ל מכח, שאין עין הרע שולטת בזרעו של יוסף: "דכתיב (בראשית מט): 'בָּן פָּרָת עַלְיָעִן'. אמר רבינו אבוחו: אל תקראי(תקראי) עלי עיר, אלא עולי עין...(ביוון) (ש)עין שלא רצתה ליזון(להנות) ממה שאינו שלו(=מאותן בנות מלכים) - אין עין הרע שולטת בו".

כמו כן, מכיון אצל רבינו יוחנן, שהיה יפה-תא'er, ושלאו אותו חבריו. האם אין מפחד מעין הרע? והשיב להם: "אנא, מזראעא דיוסף קא אתייא, דלא שלטא ביה עינא בישא(=אני מזרעו של יוסף, שלא שולטת בו עין הרע). דכתיב(=כמו שכתוב): 'בָּן פָּרָת יוֹסֵף בָּן פָּרָת עַלְיָעִן'".

והנה, מבואר בדברי הארץ"ל (עמ"ח שער ט פא), כי "עין" בגימטריה 130, ולכון פעמים "עין" הם 260, בדיק

16 עשר פעמים שם "י-ה-ו-ה"(26). אם כך, נמצא כי המקדש את עיניו, ולא מסתכל על גשים, זולחה שמאירים בו ייעשר) פעמים שם "י-ה-ו-ה". ואילו הפוגם חלילה בקדושת העיניים הרי הוא פוגם ב-י(יעשר) פעמים שם "י-ה-ו-ה".

ומעתה יש לומר, שבזכות קדושת העיניים, שנתקדשו ישראל במצרים, הם זכו לתקן י (=יעשר) פעמים שם "י-ה-ו-ה", שהוא בגימטריה ב' פעמים "עין" - וכל זאת בזכות יוסף הצדיק, שקדש את עיניו. וזה שאמר הקב"ה לעקב: "אל תירא מרדחה מצירימה....יוסף ישית ידו על עיניך". רמז הקב"ה שישראל לא יctrco להיות בגלות מצרים 260 שנים, בנגד מה שפגמו במקירת יוסף. שכן, יוסף הצדיק, שקדש את עיניו במצרים, סל את הדרך לכל ישראל שגם הם יקדשו את עיניהם, ויזכו על-ידי כך להיגאל ממצריים לאחר רדי'(ו=210) שנים בלבד. (על פי "אורה של תורה" להר' פינחס פרידמן)

"כי למחיה שלחני אלהים"

"למחיה" סופי תיבות: "דודי צח ואדום דגול מרובה" (שיר משירם ה, י). ובא יוסף לرمוז להם, כי הקב"ה מנקרא "דודי", הוא "צח" - דמיינו, הגם שעושה ומגלגל בעולם מעשים שנראים כ"אדום", פניו מצד מידת פדין שלחהם - הרי סוף האדם להזdot בקי"ה "דגול מרובה", ומהולל על כל המעשים, כי הפל לטובה. שכן, הוא יתברך לטובת האדם עשה, כדי לזכך את נשמותו, שלא תהא "רבבה" (=רבב בה) - אלא בלה נקיה וזכה. (ר' מאיר אליהו שליט"א).

"וַיִּנְתַּפֵּם חַמִּישִׁת לְפָרֻעָה"

הנה, על הכתוב בפרשת "בא": "וּמֹשֶׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁבּוּ בְּמִצְרַיִם שָׁנָה וְאֶרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה", תמהיו כל המפרשים, היא ביצד? והרי ידוע שישר'אל לא ישבו במצרים 430 שנה. אלא, אומר ה"תורת חיים", ישראל אכן היו ראויים להיות בגלות מצרים 430 שנה, אבל למעשה מושאר במדרש ילקוט שמעוני, שמota "ויהי כל נפש", שקושי השעבוד במצרים היה רק 86 שנים - מיום שנולדה מרים ועד היום שבו יצאו ממצריים. (ולכן, קרא עמרם את שם בתו "מרום", על שם המror של קושי השעבוד, כפי שבתו: "וימררו את חייהם בעבדה קשה בחומר ובלבנים"). מכל זה נמצא, שישר'אל היה בשעבוד הקשה רק 86 שנה, שהם חלק חמישית(=20%) מ-430 השנה. ועל-כך רומיות התורה: "וַיִּנְתַּפֵּם חַמִּישִׁת לְפָרֻעָה" - רק חמישית(=86 שנים) משנות הגלות שנזרה על ישראל (430 שנים) היו בשעבוד פרעה מלך מצרים.

"ויאמר פרעה אל יעקב בפה ימי שניי חיך"

מסופו על רב אליה ליב, שהזמין לשמש במורה הזראה בעיר מצ שבחוף צרפת, קהילה שחיה בימים ההם קהילה גודלה ועשירה. אותה שעה היה הגאון ורב אליה ליב בן שבעים שנה בקרירוב. וכשבא למקום בהונטו החדש, נודע לו, שדעתם של כמה מבעלי הבתים החשובים בעיר אינה נוחה מכשנתה אצל רב, שהגיע לימי זקנה ושיבת.

שבשת פרשת "ויגש", על הרוב לדוש ברבים את דרישו בראשות הבנטה הגדול שבעיר. וכך פתח ואמר: בפרשת השבע מסופר, שכאשר בא יעקב למצרים, שלאותו פרעה: "במה ימי שניי חיך". על-כך השיב לו יעקב תשובה ארוכה: "ymi שניי מגורי שלשים ומאת שנה, מעת ורעים הי ימי שניי חיי, ולא השיגו את ימי שניי חיי אבתי בימי מגורייהם". והנה, ענינו זה מוקשה, לכארה, מכמה צדים: ראשית, מה חשוב לפרק לדעת את גילו של יעקב, בבאו למצרים? ושנית, מודיע מאיריך יעקב אבינו בתשובה לשאלת זו, ואינו מסתפק בתשובה קצרה וענינית: "ymi שניי שלשים ומאת שנה"?

אלא, כאשר אנו מתבוננים היט בפטוב, מתיישבות קושיות אלו אחת לאחת. פרעה מלך מצרים ראה בעליל, שבבוא יעקב לארצו פסקו שנות הארץ, ואדמות הארץ נתברכה בשבע רב, יעקב גאות מי הנילוס. אולם, פרעה חשש, שמא שבע זה שומר למצרים לזמן קצר, כיון שיעקב היה כבר זקן מופלג. משום לכך התגענו פרעה, לדעת את גילו המדיוק של יעקב אבינו באותו זמן. על-כן שאל אותו "במה ימי שניי חיך". ואולם, יעקב אבינו ירד לסוף דעתו של השואל, וכן השיב בארכיות: "ymi שניי מגורי שלשים ומאת שנה" - הגעתו לגיל מאה ושלשים שנה, ובמשך חמשה שנים אין זה גיל מופלג כל-כך. אולם, הוסיף יעקב "מעט ורעים הי ימי שניי חיך". אני נראת זקן מופיע גiley בغال שנות הצער והמרורים שעברו עלי. אולם, שניתי "לא השיגו את ימי שניי חיי אבתי" - אני רחוק עדין הרבה משנות חיי אבוני - אמרם יצחק.

והוא מדין בדידי - הרעים רב אליה ליב בקהלו הצע - אפשר שבעניינו רבים אני נראת זקן ותשוש. אך לאmittoz של דבר, לפיצה עלי זקנה בלא עת, מחייבת ימי עוני ומחסור שהיה לי. אולם, אני מבטיחכם, שבאורות ה' אנחנו בקהילתכם שנים רבות וטובות...

דברי רב אליה ליב באורה שבת נתקימו במלואם: למעלה מעשרים שנה ישב הגאון האדיר הזה על כסא הרבנות במשפט, ובני הקהילה נתכבדו ברבים עד יומו האחרון.

שבת שלום לבב בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגילוי!

כִּי אָמַר אֱלֹהִים ה' הַנֶּה אַנְתָּא לֵקָח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם... וְקַבְצָתִי אֶתְּכֶם... וְמִלְּדָךְ אַחֲד יִהְיֶה לְכֶם..¹⁷

פרק השבעה: ריגש וְהִי לְעֵם וְאַנְתָּא אֲתָּה לְהַמְלָאָה (מתוך מהפטרה) **כְּנִיסֶּת הַשְׁבָּת:** 16:29

ר"ת 17:51 ערך"ק ר' טבת תש"פ (3.1.20) **יציאת השבטים:** 17:20

bnei-zion.com (הזמנים לפי העיר חיפה) (moshe45@bezeqint.net)

הפטרה: "זִיהִי דָּבָר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלח הודעה ל-)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְאַתָּה יְהוּדָה שָׁלַח (יעקב) לִפְנֵי אֶל יוֹסֵף, לְהֹרְתָּן לִפְנֵי גְּשָׁנָה" (מו' כה)

על הפתוח, "וְאַתָּה יְהוּדָה שָׁלַח (יעקב) לִפְנֵי אֶל יוֹסֵף...", מפרש רשי הקדוש, שייעקב שלח את יהודת כדי להורות לפניו לתקן(להכין) לו בית תלמוד (תורה), שמשם יצא הוראה".

וצריכים אנו להבין עניין זה. שבן, מדובר מכל השבטים שלח יעקב אבינו דוקא את יהודת אל יווסף. נקדמים תחילה להביא מה שבתו במדרשו תנומה (סימן ו'): "וְאַתָּה יְהוּדָה שָׁלַח לִפְנֵי, זֶה שָׁאָמֵר הַבְּתוּב: '...עָשָׂה שְׁלוֹם בְּמִרְומֵיו' (איוב כה)...מִכָּאֵל מִן הַמִּים (הוא), וְגַבְרִיאֵל מִן הַאָשׁ (הוא), וְהַנּוּמִידִין לִפְנֵי הַשְׁכִּינָה וְאַיִן מִזְיקִין זֶה אֶת זֶה, הוּא אָמֵר 'עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרְומֵיו'. אמר ר' שמעון: כל הרקיע של מים, והמלאים של אש, ומשרתיו אש לוהט. ואין המים מכבין את האש, ולא האש שורף את המים. יהודת ו يوسف, זה ארץ וזה שור, אטמול מתבגרין זה עם זה, ועכשו הוא משלחו אצלו, שנאמר: 'וְאַתָּה יְהוּדָה שָׁלַח לִפְנֵי', הוּא 'עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרְומֵיו'."

וצריכים אנו להבין מה הקשר בין יהודת ו يوسف, בין האש והמים?

אומר על-כן רבינו צדוק הכהן מליבליין ויע"א, בספריו פרי צדק: יהודת ו يوسف הם שני כוחות של קדושה, **המאירים את העולם**.

יהודת, הוא בבחינת **בעל תשובה**, אשר למרות היוטו מלך, לא התביש להודות, קיבל עם ועדת, במעשה תמר בכלתו, ולומר "צדקה ממנה". (בידוע, הרתה ממנה בכלתו תמר, ויהודת לא התביש להודות בכך לעיני כל העם). ראה פרשת "וישב").

ועל-כן שבח אותו יעקב אביו לפני פטירתו, ואמר לו (בנאית מט, ח): "יהודת אתה יודוך אחיך... לא יסור שבת מיהודה... עד כי יבא שלילה". ופרש רש"י: "לפי שהוכית (יעקב) את (בפני) הראשונים בקנוטרים, התחל יהודת לסוג לאחוריו (שלא יוכיח אותו אביו על מעשה תמר). (אולם)... קראו יעקב בדברי ריצוי: יהודת, לא(אין) אתה במתותם".

ומבוואר במדרשו (בר"צט, ז): "יהודת אתה יודוך אחיך". אמר לו הקב"ה: אתה הודיית במעשה תמר, (על-כן) יודוך אחיך - **להיות מלך עליהם**".

נמצאננו למדים מכאן, שהיהודת זכה להיות מלך על ישראל, משום שעשה תשובה, ולא התביש להודות ברבים על מעשה תמר, כמו שכתוב: "וינכר יהודת ויאמר צדקה ממנה".

ויתר מכך מבוואר במדרשו (בראשית ר' כה, ז): "יהודת אתה יודוך אחיך" - אמר רב שמעון בן יוחאי: יהיו כל אחיך נקראין על שמד (יהודים). (שבן), אין אדם אומר: ראובני أنا(אין), שמעוני أنا, אלא יהודין أنا...". נמצאננו למדים מכל זה, שהיהודת סלל לכל ישראל את דרכי התשובה, שציריך האלים להיות מודה ומתודה לפניה הקב"ה על חטאיהם. (ומזה נבין עד כמה חביבה היא מצות התשובה וההתודות לפניה הקב"ה. שחררי, מטעם זה נקראים אלו "יהודים", על שם יהודת, שהתודה על מעשה תמר).

ונגנה, ועוד יהודת מיצג לפני ישראל את דרך התשובה, הרי יוסף הצדיק מיצג את דרך לימוד התורה, שאיתה למד יעקב אביו, כפי שכתוב: "וישראל אהב את יוסף מכל בניו, כי בן זקנים הוא לו", ומפרש אונקלוס: "בן זקנים - בר חכמים"(בן חכם). לפי זה, מלמדנו כאן הפתוח, שייעקב מסר ליאוסף את כל התורה שלמד בבית המדרש של שם ועבר. וכפי שפרש רש"י: "...כל מה שלמד (יעקב) ממש ועבר, מסר לו(ליאוסף)".

וכתיב על-כן רבינו יעקב בן אשר, "בעל הטורים": **אותיות זוגנים** מرمזות לחמשה מששה סדרי המשנה: ז - זרעם, ק' - קדושים, ב' - נשים, י' - ישועות(כינוי לסדר נזקין, שבת לא', עא'), מ' - מועד. וכן אחר כתובים "זוגנים" בכתב מלא עם ו', מرمזת ה-ו' על הששי בסדר המשנה, סדר "טהרות". נמצאננו אףוא למדים, בדרך הרמז, שייעקב למד עם יוסף בנו את כל התורה בלה).

והנה, באשר נתבונן, נשכיל להבין, שיווסף הצדיק עמד בקדושתו בגיסונות הגדולים במצרים, "ערות הארץ", רק בזכות שעסוק שם בתורה הקדושה, שקבל מעיקב אביו, כמו שנינו בגמר (קידושין ל'): "כד הקדוש ברוך הוא אמר להם לישראל: בני, ברأتي **צידת רע**, ובראתו לו תורה - תלין. ואם אתם עוסקים בתורה, אין אתם גמיסרים בידו".

ויש עוד לומר: הנה, ידוע ומפורסם מדברי האriz'ל, כי כל התורה והמצוות שעשו האדם בעודו רשע, חס ושלום, אין עולות לצד הקדושה, אלא אדרבה הוא נוטן עוד כח לסטרא אחרא (=כוחות הטומאה). ואניריך לדעת, שענין זה נמשך, עד שהאדם חוויר בתשובה, שאו הוא מוחזיר את כל המצוות שעשה בעודו רשע, לצד הקדושה. על-כן, העצה הייעיצה היא: שבל מי שיודיע שעדיין לא תקן את חטאיהם, ומתיירא בנפשו פן יצודו התייצנים (=חילותיו של היצר) את תורה ומצוותיו - צריה, לפניו שהוא עוסק בתורה ובמצוות, להרהר בתשובה על כל מה שחתא בנגד הבורא יתברך שמו, ועל-ידי כך הוא נהפך מיד למדרגת צדיק. וזאת, כפי שמבואר בגמר (קידושין מט, ב): "המקדש את האש על מנת (=בתנאי) שאני צדיק, אפלו רשע גמור - מקדשת, שמא הרהר תשובה בדעתו".

הנה לנו דברים ברורים, שלמרות שהה אדם רשע גמור, עבר אפילו על כל העבירות שבתורה - עם כל זאת, ברגע שהוא מחרר בתשובה - בחרטה על העבר, וקבעה על העתיד, שלא ישוב לחטא - הרי הוא במדרגת צדיק, ועל-ידי כך אין לומר קרע את המכח לצד אמת מצותיו ותורתו.

מעתה, יאירו עינינו להבין את חוכמתו הגדולה של יעקב אבינו, בכך ש"ויאת יהודה שלח (=יעקב) לפניו אל יוסף...", ופרש רשי הקדוש, שיעקב שלח את יהודה כדי "להורות לפניו לתקון (=להבין) לו בית תלמוד (תורה), שמשם יצא הוראה". שכן, יעקב אבינו, עמוד התורה, הכריע כי אלו ואלו דברי אלקים חיים - דרך התשובה של יהודה, שמננו יצא מישיח בן דוד, ודרך התורה של יוסף, שמננו יצא מישיח בן יוסף - שנייהם טובים כאחד, שהרי אי-אפשר לעסוק בתורה, אלא אם עושים תשובה תחילה.

לכן הקדים יעקב לשולח את יהודה, שרכבו היא דרך התשובה, אל יוסף, שרכבו היא דרך התורה, כדי להורות לכל ישראל, שצරיך להקדים את "דרך יהודה", בלוּם לעשות תשובה על כל העונות, לפניו שעוסקים בתורה הקדושה. ועל-כך פרש רשי: "להורות לפניו" - לתקן (=להבין) לו בית תלמוד (תורה), שמשם יצא הוראה" - הוראה לכל ישראל, ובכל הדורות, שצראיך לשילב את שתי הדריכים, תחילת את "דרך יהודה" - עשית תשובה שלמה לפניו ה' על כל העונות - ולאחר מכן את "דרך יוסף" הצדיק, לעסוק בתורה הקדושה, שאו היא עללה לרית ניחוח לפניו יתברך. (על פי "אורה של תורה" להר"ק פינחס פרידמן)

"שבו שברו לנו מעט אצל" (מג' ב)

כתב הרב הקדוש בעל "צמח צדיק" מוויזנץ: הגימטריה של "לְנוּ" (=86) היא בגימטריה של שם "**אל-ה-ים**" (=86) המשמע את מחת הדין. והרמז לכך שבאמצעות התשובה נתן להפק את מחת הדין **למדת רחמים**. היא שכתוב "שבוי" (=התשובה), גורמת לשברנו לנו" - שוברת את ("לְנוּ") מחת הדין. עד כמה רבותינו ברחו מפני הקבוד - זאת לא ניתן לתאר ולשער.

מוספר על הגאון רבי אליהו חזון צ"ל (ראש ישיבת תורה ודעota באדרה"ב), אשר התגנור מן הקבוד בתכלית. כבר בחיותו ר"מ בישיבה, באשר "הרביין" שם תורה, סרב להתعظף באצטלא דרבנן, ולא בוש פראק, כי שנוהגים מרביבצי התורה.

אולם, כאשר ראש ישיבת "תורה ודעota", הגאון רבי גדריה שריד וצ"ל התבקש לבית עולמו, כל אחוריות הישיבה הוועברה לכתפיו של רבי אליהו. באותה העת ביקש ממנו הנהלת הישיבה, שמנני כבוד הישיבה יסכים ללבוש את ה"פראק", והוא אכן נ עתר לבקשתו.

אולם, בשבותות היה רבי אליהו מתפלל במקומות מגוריו. והנה, כבר בשבת הראשונה, לאחר שכבר מונה לראש הישיבה, הופיע רבי אליהו בבית הכנסת עם חליפה קצרה, כאברך מן השורה...
הישיבה, היבין ה'פראק'?", התענין אחד המתפללים. הסביר לו רבי אליהו בפשטות: "את ה'פראק' אני לובש לכבוד הישיבה. לכן, מミילא זה נחשב אצל ב"ഗדי עבודה", ובשבת לא לובשים בגדי עבודה...!".
שבת שלום בכל בית ישראל נא לשות על קדושת הגילוי!

"בני ציון"

"מוסרת היא, שאין עשו נופל, אלא ביד בניתה של רחל" (בראשית ר' בעג, ז')

על הכתוב במדרש, "מוסרת היא, שאין עשו נופל, אלא ביד בניתה של רחל", שואלים המפרשים, על מה זה כתה רחל, שדוקא בניתה, הם שיכנינו ויפילו את עשו? תחילה, נקיים להביא מה ששנינו בגמר (שבט קמץ), על הכתוב: "החדש הזה לכם ראש חדים": רביע אלעזר בן עזר הצעיר פעם למקום של יין ומרחצאות. ומחר ונמשך אחר הין והמרחצאות שהו באותו מקום, שכח את כל תלמודו. וכך, כשרצה לקרוא את הפסוק "החדש הזה לכם", טעה ואמר "החרש היה לכם". התפללו עליו רבנן, וחור אליו תלמידו שנשכח ממנו.

באור נפלא על-כך אומר המקובל האלקי הקדוש רבי שמישון מאוסטרופאלי וצל' ה'יד, על-פי מה שכתב המקובל מנחם ציוני, שבعلوم הזה יש: "קליפה=טומאה אחד (הנקראת 'ריב')... וקליפה זו (ריב) ממונה להשכיח ולהעקר תורתן של תלמידי חכמים בשעת חוליות, ואולם) השם הגדל, הנקרא 'בדת', כתוב על מצחו של מישיך בן דוד, מבטל אותה הקליפה...".

אומר על-כך הרה"ק רבי שמישון, בקונטרס "ליקוטי שושנים": סוד גדול אנו למדים ממה שכתב בגמר, שרביע אלעזר רצה לקרוא 'החדש הזה לכם', וקרא 'החרש היה לכם' – שפנ, מה דוקא טעה טעות בזאת? ומשיב על-כך ואומר הרה"ק רבי שמישון, שרביע אליעזר, שרצה לומר "החדש הזה לכם", ויצא לו "החרש היה לכם", המלחיף את האותיות "דזק" באותיות "ריב". וזאת, כדי לרמז שקליפת "ריב" היא שגרמה לשכחתו. ומוסיף ואומר הרה"ק רבי שמישון, שעיל-ידי כך שאומרים את הכתוב "החדש הזה לכם", שהוא בגימטריה "בדת", ניתן לבטל את קליפת "ריב". ("בדת" הם אותיות "דתק", וזהו מה שהוא מתפללים "עשה למען דתק"). והנה, מארו של עולם, רבנו ה"חتم סופר", בחידושיו על מסכת שבת (קמץ), מביא את דברי רבי שמישון, עם הוספה שלא נדרשה ב"ליקוטי שושנים", שהשם הקדוש הממונה על הזיכרון הוא השם "דזק", שהוא בגימטריה "אל", והוא מסוגל לבטל את קליפת "ריב", הממונה על השכחה.

לכן טעה רביע אלעזר בן עזר דוקא טעות זו, שהמלחיף את האותיות "דזק" (שהוא שם הזיכרון) בפסוק "החדש הזה לכם", עם אותיות ריב, באומרו "החרש היה לכם", שהוא קליפת "ריב", הממונה על השכחה.

וכפי שモבא בספר "באר מים" (תולדות כו): "השׁטן יש לו ריב בתות משחיתים, והמלחיף אותיות דזק, מספר אלף, ב-ג' אותיות ריב, וכך קרא (רבי אלעזר בן עזר) 'החרש היה לכם'".

בספר "זיקוקין דנורא ובערין דאסא" על התנא דבי אליהו (דף טו, טור ג'), מבואר באריכות עניין זה. וכן הוא אומר, שעשו הרשע הוא בבחינת קליפת ריב, הממונה להשכיח את תלמידו של התלמיד החקם. ורמזו לכך, שהרי אכן כתוב: "ויצא הראשון אדםוני כלו באדרת שער ויקראו שמו עשו". הנה, 'אדרת' גמטריה תר"ה, במספר ה副书记ות והחילומים שיש לקליפת השכחה ריב.

והנה, אמורים חז"ל בגמר ברכות ג): "הרואה בפי(רבי יהודה הנשיא) בחלום – יצפה לחכמה". וצריך להבין, מה הקשר של רבי לחכמה?

ויש לומר, שהנה מצינו בגמר (שנה לב'): "רבי יהודה הנשיא, הינו ריב". וצריך להבין, מדוע זכה רבנו הקדוש רבי יהודה הנשיא מכל התנאים להיקרא ריב?

תחילה, נקיים להביא מה שכתב הగה"ק הheid"א בספרו "בפי דוד" (ב"א, חדש): ומה טעם קורין רבי למוסמך? לבטל קליפת ריב המשכחה (=מודע קוראים בתואר רבי למוסמך? אלא שיש בכך רבי לבטל את קליפת ריב המשכחה?)

והנה, ידוע לנו רבינו הקדוש (רבי יהודה הנשיא) כתב את ששת סדרי המשנה, שהם כלל כל התורה שבבעל-פה,

שעל-פי הדין אסור לכותבן, כמו שמכור בגדרא (גטין ס): "וזברים שבعل-פה – אֵי אַתָּה רְשָׁא לְאֹמֶרֶן בכתוב". אולם, כיוון שאמרו חז"ל (שם), שבאשר יש מצב של "עת לעשות לה' הפרו תורתך" (תהלים קיט, ככו). דהיינו, יש חשש של "הפרו תורתך" – שתשכח חילקה את התורה – הנה זה "העת" (=זה הזמן) "לעשות לה" – מותר וצורך לעשות/לכתוב גם את התורה שבעל-פה, כדי שלא תשכח התורה שבעל-פה מישראל, מחייב כובד הגלות. וכפי שכותב הרמב"ם בספרו "היד החזקה" (הקדמה): "ולמה עשה רבנו הקדוש כן, ולא הגיח היד כמות שהיה? (אלא), לפי שראה, שה תלמידים מתחמעטים ווהלכין, והצרות מתחדשות ובאות, ומכלות רומי פושטת בעולם ומתגברת, וישראל מתגלגנים ווהלכין לקצות (העולם), חבר חיבור אחד, להיות ביד כלם, כדי שילמדוהו ב מהרה, ולא ישכח (ישראל)". על-כן מאחר ורבנו הקדוש זכה בקדושתו לבטל את שכחת התורה שבעל-פה מישראל, על-כן לו נאה ולא יאה להיקרא בתואר רב"י – לרמז שבקודושתו ובכובדו בטל את קליפת השכחה, היא קליפת ריב"ב ("רב" ו"ריב" הן אותן אותיות).

ולכן, "הרואה רבין=רביה יהודה הנשיה) בחלאם – יצפה לחכמה", כי רבינו על ביטול שכחת התורה, הבאה מקליפת ריב"ב. וממיילא על-ידי ביטול השכחה יזכה האדם לחוכמה.

והנה, ידוע שעשו שונאי שלום, כפי שכותב ה"חתם סופר": "**עשב** גמטריא שלום בטומאה, על-כן נקרא שונאי שלום". ומماחר והוא שונאי שלום, הוא מעורר את קליפת ריב"ב, שהיא היפך השלום.

וראויה להזכיר את דברי ה"יערות דבש" (דרוש טו): "כי השור המשבח, הוא נקרא **"ריב"**... והטעם כי אין ריב וקצתה מליחמת עולם... בליicus, וכבר אמרו (ח"ל, פסחים טו): 'כל הכוус – חוכמתו משתחחת ולכון שור המשבח הוא ריב'. ו邇עה יאיר לנו מה שאמרו חז"ל: "מוסרת היא, שאין עשו נופל, אלא ביד בניה של רחל".

שכון, עשו וורען, השונאים שלום, הם בבחינת קליפת ריב"ב, היפך השלום, הגורמת לשכחת התורה בישראל על-ידי שהם מערירים ריב ומגדים חילקה בישראל. ולכון, אין עשו וורען נופלים, אלא ביד בניה של רחל – יוסף ובנימין, שלא השתתפו ולא פגמו כלל בעון שנאת האחים. אלא, אדרבא נתגלו הם במלוא הדרכם באהבת אחיהם, כאשר כל אחד בכח על חרבן בית המקדש שבחלקו של אחיו. על-כן יש בפומח להכנייע ולהפיל את קליפת עשו וורען. ולכון רחל בנימין יוסף הם ראשית תיבות ריב"ב – לרמזו שהם מבטלים את קליפת ריב"ב על-ידי אהבת חינם המופלאה שהיתה בהם לישראל. על פי "אוריה של תורה" להריה ק פינחס פרידמן) "ויגש אליו יהודה" (מד' יח) "אין ויגש אלא לשון תפילה" (מדרש אגדת בראשית כב)

כתב הרוקח בתקנת הלכות תפלה, כי טרם גשתו של האדם להתפלל תפלה שמונה עשרה, על המתפלל לפסע ג' פסילות קידימה וכן פסק הרמ"א (או"ח צה א). ומkor למנוגה זה למד הרוקח מן העברה שהמליה "ויגש" נאמра בתנ"ך ג' פעמים: א. ויגש אברהם (בראשית יח כב ב). "ויגש אליו יהודה" (בראשית מד יח) "ויגש אליו הגביה" (מלכים א יח לו) "ויהكل נשמע בבית פרעה" (מה' טז)

יסוד נפלא למד הומר קדוש (ויגש) על פסוק זה "ויהكل נשמע בית פרעה" מפני מה כתבה התורה "ויהקל נשמע" בכתיב חסר? אלא כדי ללמדנו שהתפלה בלחש חסרת הקול הנאמרת עמוקה הלב היא התפלה שתמיד מתקבלת! וכבר נודע פרישו של השרפ מקוץק למאמר חז"ל (שבת יב א) שבת היא מלזעך ורפואה קרויה לבא, כי באשר אדם חוסם את פיו מלזעך – וזה הזעקה הגדולה ביותר, ורפואתו קרויה לבא.

"ויפל=יוסף) על צואריyo, ויבך על צואריyo עוד" "ואמרו רבותינו, שהיה (יעקב) קורא את 'שמע'" (רש"י)

מסופר על אחד מתלמידי הగאון רבי יהודה אסא"ז צוק"ל, שבחיוותו בדורנו בעיר התנפלו עליו שוד, שבקש ליטול את ממונו ואת נפשו, אך הספיקים ליתת לו ישות, כדי להפריד מהעולם ברצונו. החל מתלמיד לומר וידי ביinci רב, וכשהגיע ל"קריאת שמע" עצם את עיניו בדקות ובהתלהבות דקדושה, והתקבל על עצמו על מלכות שמים, בידעה שזו הפעם האחרונה בחיו בה הוא זוכה לכך... באשר סים התלמיד, חש שהוא מוכן למסור את נפשו. אך בשפהח את עיניו, נעלם השודד שלא היה. בשפלו אחו רטט ומלחלה מהר התלמיד אל רבו, וספר לו את כל המאורע. שאל אותו רבי יהודה אסא"ז: "האם במלך חידך קריאת קרייאת שמע ברاوي ובבוניה?". משחטיב התלמיד בשלילה, אמר לו רבו: "ידע לך, כי מון שמים רצוי למדך פרק בהלכות קרייאת שמע, שחייב אדם לקבל על עצמו על מלכות שמים בקדושה ובדקות, ולדמות לעצמו באילו זהה הפעם האחרונה בה הוא זוכה למוצה זו בחייו...".

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמר על קדושת הגילוי!

"כה אמר אֱדֹנִי ה' הגה אֲנִי לְקַח אֶת בָּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הָגּוּם... וּקְבָצָתִי אֶתְכֶם... אֶל אֲדָמֹתְכֶם... וּמְלָךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֶלֶם.."
פרק השבעה: ויגש וְהִזְעִיר לְעַם וְאֲנִי אֲתָיה לְהָם לְאֱלֹהִים" (מתוך ספרה) **כנסת השבת:** 16:04

ר"ת 17:36 ערש"ק ו' טבת תשע"ט (14.12.18)

bnei-zion.com

הפטלה: "וַיַּדַּי דָּבַר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"ולא יכול יוסף להתפקיד לכל הנצבים עליו, ויקרא הוציאו כל איש מעלה. ולא עמד אישatto..." (בראשית מה, א)
ה"نعم מגדים" (האינו) אומר, שכאשר אדם עבד את ה' בתורה ובתפילה ברבים, עלול הוא בנקל לבוא לידי
עבדות ה' מתוך פניו ו邇חת בתפילה פיגול, שיאמרו עליו הבריות שהוא חסיד גדול וחשוב, ועובד את ה' ברואי.
וכבר כתוב על-כך "חויבת הלבבות", שדבר זה גרווע יותר מעובד עבודה ורה. שכן, אדם העבד עבודה זהה
(ר'חמנא לצלן) עובד רק אליל אחד. לעומת זאת, מי שעבד רק כדי שיאמרו עליו הבריות, שהוא "גדול, חסיד
וירא שמיים" עובד הרעה אללים, שהרי הוא רוצה למצוא חן בעיניו כל בני האדם.
ועל-כך אומר ה"نعم מגדים", מזהיר הפתוח (ישעה ס), ג: "עין לא ראתה אללהים זולתך". דהיינו, עובד ה'
אמתית צריך לציר במחשבתו שום עין של הבריות אינה רואה את עבודתו ("עין לא ראתה"), ורק היא יתברך,
הקב"ה, עמד עליו ורואהו ("אללהים זולתך"). ועל-ידי שיחשוב האדם כה, יוכל לעבד את ה' עבודה ופה
וטהורה, בלי שום פניות.

בדרכו זו הוא מפרש גם את הכתוב (דברים לב, יב): "ה' בָּדַד יִנְחַנוּ, וְאַיִן עַמּוֹ אֶל נְכָרִי=זָר". דהיינו, כאשר הקב"ה
עוֹזֶר לְאִישׁ יִשְׂרָאֵל, הרוצה לעבד את ה' עבודה תמה וטהורה ללא פניות - הנה, אפילו שהאדם נמצא בין
רבבים, יכול האדם להתבודד, ולהרגיש כאילו הוא נמצא לבד, ואין איש רואהו, כי אם הקב"ה בלבד, וזהו ה'
בדד ינחנו". ואם יעבד האדם את ה' בצדקה הזאת (=בדד), וזכה הוא על-ידי כך שא"ן עמו אל נְכָר" - דהיינו,
שאין לו שום פניות או מחשבת פיגול שלא לשם, בבחינת אל נְכָר=UBEVDA VERAH).

לפי זה מבאר ה"יטב לב" את הפסוק בפרשנותו (בראשית מה, א): "ולא יכול יוסף להתפקיד לכל הנצבים עליו,
ויקרא הוציאו כל איש מעלה. ולא עמד אישatto...".

"ולא יכול יוסף (הצדיק) להתפקיד לכל הנצבים עליו" - דהיינו, יוסף הצדיק לא יכול היה להתפלל ולעסוק בתורה
ברבים. על-כן "ויקרא הוציאו כל איש מעלה" - התפלל לה' יתברך שיזכיא מלבו "כל איש" - כדי שיוכל
להתפלל ללא פניות, ויקמה לו שرك ה' רואהו. ואכן "ולא עמד אישatto" - הקב"ה שמע את תפילתך, וויסוף
הגיע למדרגה זו של "ה' בָּדַד יִנְחַנוּ, וְאַיִן עַמּוֹ אֶל נְכָר".

על-פי האמור מפרש ה"יטב לב" את רמזו הכתוב (דברים יא, כה): "לא יתיצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם יתנן
ה' אליהם על פניכם כל הארץ...". דהיינו, כאשר אתם עומדים בתפילה לפני הקב"ה, אז "לא יתיצב איש
בפניכם" - תצירו בדעותכם כאילו אתם במצבים בלבד, ואין איש עומד בפניכם, ועל-ידי כך "פחדכם ומוראכם
יתנן ה' אליהם על פניכם כל הארץ" - פחדכם יפל על האומות, בבחינת "ויראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא
עליך ויראו מך". יומתך לבאר על-פי זה את מנהג ישראל להניח את היד על העיניהם, לכוסותן, בשעה שאנו
קוראים קריית שמע ישראל". והענין הוא, כי היה ויהי "ה' אלקיינו ה' אחד" הוא רמזו שצדיק לעבד רק לה'
יתברך שהוא אחד, ולא לזולתו - لكن מקרים אלו אט העיניהם, לרמזו שצדיק, לא לראות במחשבותינו שום אדם,
כי אם השכינה בלבד, בבחינת "עין לא ראתה אללהים זולתך".

רעיון זה מובא גם בספר "דגל מחנה אפרים", שם הוא כותב: "...שמעתי ממחותני, הרבה הותיק המנוח מורה" נ
הרՃענקר וצ"ל, על הפסוק (שמות ל"ה, ג) יאיש לא עלה עמק וגו' איש אל ירא בכלל החר הוה. הינו, כשאדם
רוצה לעבד ה' באמת ובתמים, אוי צריך לחושב ולדמיות בעצמו כאילו הוא בעצמו ייחידי בעולם, ולא יהיה לו
שום פניה ממשום אדם, ועל-פי זה אמרתי (ויקרא ט"ז, י"ז): 'כל אדם לא יראה באחל מועד בבאלו לכפר
בקדש...' וזהו גם כן הபירוש (של): 'במקום שאין אנשים השתקל להיות איש' - הינו, שתשתתקל
(להרגיש)... תמיד במו במקום שאין אנשים...".

ומוסיף הרה"ק פינחס פרידמן, ואומר, שזה גם רמז הכתוב בפרק השבעה "וישלח": "ויתר יעקב לבדו ויאבק איש

עמו... וירא כי לא יכול לו". דהינו, "ויזהר יעקב לבדו" – באשר איש ישראל נשאר לבדו, ואפילו בתוך הרבים הוא מזכיר בדעתו כאילו הוא לבדו לפני הקב"ה, הנה אפילו "ויאבק איש עמו" – אפילו בשיחizer הרע, שרו של עשו, נאבק עמו כדי להכנס בו פניות – "וירא כי לא יכול לו" – **חיצר** אינו יכול לגבור עליו.

"ויכלכל יוסף את אביו ואת כל בית אביו ליחס לפיה הטף" על פי "אורה של תורה" להרבה פינחס פרידמן)

על הכתוב "ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו... ליחס לפיה הטף", שואלים המפרשים מהו "לפי הטע"?" הרה"ק בעל "דברי ישראל" זיע"א כותב: "טר במשמעו... (כמו שבתוב): 'השלך על ח' יחבק (=חדגות) והוא יכלכלך'. הינו, כמו תינוק, שהוא איןנו יודע כלל לדאוג על מזונתו, אלא רק משליק את כל יhabו על אביו ואמו – כך 'השלך על ח' יחבק והוא יכלכלך'. וזהו 'השלך על ח' יחבק והוא יכלכלך...' לפיה הערך שהוא (בחינת טף/תינוק) משליק יhabו על אביו שЬשמים".

וכמו שאמר זוד המלך (מהילים קלאי, ג): "כגמל עלי אמו". דהינו, כמו גמול/תינוק היושב בחיק אמו, גם אם האם בבית, וגם אם תטיל עמו בשוק ובכל מקום, באשר ישאלו אותו היכן אתה נמצאת? מיד ישיב שהוא נמצא בחיק אמו. כך זוד המלך, עליו השלום, הרגיש "כגמל עלי אמו" – תמיד הרגיש שהוא חבק ודבוק בידי הקב"ה, בחינת "השלך על ח' יחבק והוא יכלכלך". וזהו "ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו... ליחס לפיה הטף" – לפי מידת הבטחון שלו בה' יתברך, ככלל יוסף את העם.

הרה"ק משיכאונו, בעל דברי יחזקאל זיע"א (שב-ו' בטבת יחול יום המילולא שלו), מבאר את עניין הפרנסה, על-פי הפסוק בתהילים (ב', ז): "אספירה אל חק, ה אמר אליו בני אתתני היום יlidtzik שאל מפני ואתנה", "אספירה אל חק" (אספירה לשון פרנסה 'ליחס חוקי') במשמעותם לדאוג על הפרנסה, "יה' אמר אליו, בני אתתני" מה לך לדאוג! וכי "היום יlidtzik"? דהינו, מי פרנס אתך עד היום? לא אני! רק "שאל ממוני", התפלל אליו "ואתנה" לך...

השבת הקדושה

מספרת הרגנית רות שמש, על אשה שנגשה אליה, וספרה לה את הסיפור המופלא שקרה בrichtigh: מדורבר בזוג שבו גשוים כמה שנים, והאשה לא נקלטה להריון, בשל בעיות פוריות.

מספרת האשה, שהיא שמה לב שככל פעם שהיתה מכבלת תשובה שלילית, או שהוא שקשור לבדוקות שלה לגבי ההריון, הינה מתבשרת על התשובות, ממש קרוב לערב שבת.

לאחר שנים של טיפולים ללא הצלחה, עשה בעלה בדיקות שגרתיות, ובוים שני עבר שבת, הם התבשרו, שהמקלה הנוראה מנקנת בוגפו של בעלה.

האשה מספרת, שהם פשוט התחלו להרגיש שהשפת מאותתת להם! ולמרות שהם שומר שבט, הם ראו שהם ארכיכים להתק Zuk עוד בשמיירת השבט. האשה החלטה שזה בא מכח ערב שבת, ולכן החלטה לעשות מעשה, ולהתזק בנסיבות מוקדמות לשבט.

היא קבלה על עצמה ביום שני כבר מחייבת היום לא לעשות שום מלאכה. מיום חמישי כבר ערכה את השלחן וסימה את רוב המלאכות. ובסיומה דשמיא, בעלה עבר את הטיפולים הקשיים, והוא יצא מזה לחלווטין. הם הגיעו לרופא, שבר ליחס, שנכוון שהוא יצא מזה לחלווטין, אך שלא יחלמו על אפשרות להביא ילדים לעולם! הגתוניים שלו ושל אשתו מראים, שאינו אפשרות בזוז, וגם האשה צריכה לעבור טיפולים בחו"ל, ומסיכויים אצלם להרות מaad גמוכים. האשה עמדה בתקיפות, ואמרה לו: "זר, אין לך רשות לי איש אותך! יש לי זמו, ויש לי כסף ואני רוצה לנסות! אתה תעשה את זה, והקב"ה יעשה את שלו!!!". לבסוף אישו להם את הטיפול, והזוג החלטו להגיע לבירתה הרב. ואולם, כאשר נכנסו לרב, פסק להם הרבה לא לעשות שום טיפול! "תקפו חודשים ותהייה לכם ישועה, ולא כל טיפול..." – אמר.

האשה קבלה את זה קשה. היא כבר היתה מוכנה נפשית ורגשית לטיפול שאשרו, אבל ההחלטה לעשות בעצת הרב! היא ובעלה יצאו מפהר של הרב, והאשה החלטה שהיא ממשיכה להתק Zuk בעניין שמירת השבט, בנסיבות לשbat ובלימוד הlectedות וכל מה שקשור לשbat, עד כדי שזה צריך לתזעה שלה, שביל השבעה היהת מתכוונת לשbat.

בתוך חודשים קרה הלא יאומן! האשה נפקדה! הם הגיעו לרופא, והוא פשוט לא האמין... פשוט נסלו... הוא בדק אותה, וראה שיש שק הריוון, אבל אין דופק לעובר. הרופא אמר לה: "צחכה עוד שביעים, נתנו לך חורמוניים, ונראה איך זה יתקיים...". והוא, בתפקידו ובذמעות, ובנסיבות מוקדמות לשbat, מדליקה גרות 20 דקומות לפני פזמו, וממשיכה ולא מותרת! היא חזרה לרופא, עobarת בדיקה, ושומעים חזק מאי שיש דופק לעובר... הרגנית רות שמש מספרת את הסיפור של האשה פיקחה מזו, בשיחקה היא מפחיזה תינוקת מתוקה ומושלםת! והתינוקת זו, תנחשו מתי היא נולדה?? בערב שבת קדש!!! באה ברכה יש בchein מוקדמות ובתוספת שבת!

כ'פה אמר אָדָנִי ה' הגה אֲנִי לְקֹחַ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הָגּוּם... וּקְבָצַתִּי אֶתְכֶם... אֶל אֲדָמֹתְכֶם... וּמְלָךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֶם.. פרשת השבוע: ויגש 16:04

ר"ת 17:36 ערד"ק ו' טבת תשע"ט (14.12.18) 17:16 יציאת השבטים:

bnei-zion.com

moshe45@bezeqint.net

הפטרה: "וַיֹּאמֶר יְהוָה לְעֵמֶק הַלְּבָן בְּדִין הַדָּעָה לְלִבְנֵי צִיּוֹן" (הומנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

וילאビו שלח בזאת... (מה' כג')

ידוע מדברי רבינו האריז"ל, שישנם ג' שמות הפרנסת, (וראי ונכון להתבונן בשמות אלו כאשר מבקשים על הפרנסת), ואלו הם: 1. פ"א"י – שמקורו מראשית תיבות: "פָוֹתַח אֶת יִצְחָק". 2. חת"ך – שמקורו מוסף התיבות של אותו פסוק: "פָוֹתַח אֶת יִצְחָק". 3. סא"ל – שמקורו מהשם חת"ך בחלוקת הארץ אותן ת', ב' ב-ש', וכן הלאה...). יש להתבונן על ג' שמות הפרנסת הנ"ל (פ"א"י חת"ך סא"ל) כאשר אמורים בתפילה בשחרית ובמנחה: "פָוֹתַח אֶת יִצְחָק וּמִשְׁפִיעַ לְכָל חַי רְצָוָן").

ועל-כך אומר הרה"ק המקובל האלקרי ר' צבי הירש מיזידיטשוב ויע"א: שנינו(=למדנו) במשנה (ראש השנה טו): "בפסח נידונים על התבואה". (התבואה מסמלת את הפרנסת), וכן נרמזו בשם ה חג, פסח, ג' שמות הפרנסת: פ"א"י, סא"ל, חת"ך.

והנה "יעקב"(=182) בגמטריה הוא פ"א"י סא"ל(=182). ואם כך, חסר לו עוד שם אחד של הפרנסת – חת"ך. והיות והיתה שנת רעב, וכך – "וילאビו שלח בזאת..." – יוסף שלח לאביו "בזאת"(=428), בגמטריה חת"ך(=428), כדי להשלים ליעקב אביו את כל שלושת שמות הפרנסת.

בעניין זה אומר הרה"ק ר' ברוך ממזיביז, בספרו "בוציאנא דנהורא", כי העצבות מקלקלת מזד אמת הפרנסת, يولעתה זאת – השמחה היא סגילה גדולה לפרנסת, והדבר נרמז בפסוק (דברים טו, טו): "וְהִיא תַּאֲכִיל שְׁמַחַת" – סופי תיבות חת"ך, שם הפרנסת.

ויש עוד להוסיפה, ש"פרנסת" היא אותיות "רְסֵן פָה". לומר לך, שככל מי שמקדש ושם רסן לפיו – לא לאכל ממה שלא שלו, ולא לדבר מה שלא צריך – זוכה לקבל פרנסת ושפיע רב טוב ממשמים.

עוד ראוי להביא מה שהופפס בסידורים בשם האריז"ל, כי, "כשאומרים אנו בתפילה 'פָוֹתַח אֶת יִצְחָק', צריך לבון (אל תקרא יִצְחָק", אלא יִצְחָק" – (כלומר), שני יקידי שהקב"ה פותח: יִצְחָק של "הווה", ומשפיע ל-יִצְחָק של "אָדָן", ומשם יוושפע לכל העולמות – עליונים ותתונים" (ודר תיקונים ו...).

ambil מכאן, כי הפרנסת נמשכת משני שמות – "הַהְוָה" ו- "אָדָן" – שמספרם בגמטריה עולה 91, כמו כן פ"א". ועיקר השפע נמשך ממשתי היוקין(=אותיות ה-י) של שני שמות אלו. ועל-כך נאמר: "פָוֹתַח אֶת יִצְחָק", אל תקרא יִצְחָק", אלא יִצְחָק", מכיוון שהקב"ה פותח את שתי היוקין האליה ("הַהְוָה" ו- "אָדָן") כדי להשפיע לנו שפיע רב טוב.

ישנה עוד עצה, הכתובה בספרים הקדושים, כי אמירת תהילים, של נעים וmirot ישראלי, היא סגולה לפרנסת, ונרמז הדבר בפסוק (תהלים טו, יא): "תָּזִידְעַנִי אֶרְחָחָתִים, שְׁבַע שְׁמֹחוֹת אֶת פְּנֵיךְ, גְּעֻמּוֹת בִּימִינֶךָ נְצָח". שגן, געמוות בימינך נצח.

בעניין זה של הפרנסת, צריך לדעת, שכאשר האדם פותח את ידו לחת צדקה לעני, הנה, מיד הוא מעורר את השם פ"א"י – שמקורו כאמור מראשית תיבות: "פָוֹתַח אֶת יִצְחָק", ועל-ידי כך הקב"ה פותח את יִצְחָק ומשפיע לו שפיע רב טוב.

יש להרחב בעניין זה, על-פי ה"בני יששכר" האומר, שלישראל אין מזל, ואין הם תלויים בטבע ובכוכבים. שגן, יש ביד ישראל את הכה להתעלות מעלה הטבע והמזלות על-ידי דבריהם באותיות התורה, שבתון בראש הקב"ה את העולם הזה, את הטבע ואת המזלות(הכוכבים).

והנה, מקור לכך שעל-ידי התורה הקדשה ישראל מטעלים ושולטים על הטבע והמזלות, למידים אלו גם מדברי הוזכר הקדוש, האומר (מתורגם לשונן הקדש): "אלו שלא יודעים סוד זה(=ישראל שלוטים על המזל בכח התורה), אמורים: בני חי ומוני(=בניים, חיים ומוני) לא בזכות התורה, אלא על-ידי המזל. והרי

אננו רואים, שאברהם ראה במלולו שאינו יכול להוליד, והקב"ה הוציא אותו החוצה, בדעתה בבראשית טו, ה': יוציאו אותו החוצה, ויאמר הבט נא השמימה'. ולמדנו בגמרא (שבת קנו, א), שאמר הקב"ה לאברהם: צא מאטגנות (=ראיה בכוכבים) שלך. והעלתו למללה מעל הכוכבים, ואמר לו: 'הבט נא השמימה וספר הכוכבים...'. (וזע), שכל ברואי עולם, קודם שננתנה התורה לישראל, היו תלויים במלות, ואפילו בני, חמי ומזוני. אבל, לאחר שננתנה התורה לישראל, הוציא הקב"ה את ישראל מנהגת הכוכבים והמלות".

�בר זה, ממשיך הוחר הקדוש ואומר, אנו למידים מאברהם אבינו, משום שעתידים הוא לנו לקבל את התורה, הנרמות באות ה' של אברהם – חמשה (=ה) חומשי תורה, שעלייה נאמר: "אללה תולדות השמים והארץ בהבראים" – ב-ה' בראם. אמר הקב"ה לאברהם: משום ה' זו שנוטף בשמה, השמים וכל הכוכבים והמלות יהיו תחתיך. ולא עוד, אלא שב-ה' זו יולד לך יצחק, כמו שנאמר: "הא لكم זרע". וכן, כל העוסק בתורה – בטלה מני הנהגת הכוכבים. (עד כאן דברי הוחר הקדוש).

נמצאו למידים מדברי הוחר הקדוש, שהאות ה', שהוסיף הקב"ה לאברהם, מرمota על התורה הקדושה, הכלולה חמשה (=ה) חומשי תורה, שעתידים ישראל לקבל. ועל-ידי דבקות ולימוד התורה הקדושה, יוכל ישראל להעלות מעל הכוכבים והמלות, ולשנות את הטבע.

ואמר על-כך ה' עמודיה שבעה: בשעה שאברהם נקרא "אברהם", בלי אותן, שזה מורה על העדר לימוד וקיים ה' (=חמשת) חומשי התורה, אין אנו מולד, כי הוא נמצא תחת שליטה המولات. אבל, אברהם, בתוספת אותן ה', המורה על חמשה חומשי תורה, כשהוא מדק באתיותו, שעיל-ידן נבראו הכוכבים והמלות, ממשילו הוא מעל המولات, וכך יכול להולד – שחררי הוא מעל הטבע.

ונבנה, כאמור מבואר בזוהר הקדוש (פינחס רטו'), שהעולם הזה נברא באות ה', כמו שכחוב: "אללה תולדות השמים והארץ בהבראים, אל תקרי בhabraim, אלא בה"א בראם". נמצא, כי כל המولات והכוכבים נבראו באות ה', ומתקבלים חיותם ממנה.

על-כן, ברור הוא שהאות ה' היא מעלה מן המولات, והיא השולטת בהם. וכך, על-ידי שהוסיף הקב"ה לאברהם את אותן ה', זכה אברהם להעלות מעלה המولات, ולהולד את יצחק. ועוד מבואר בזוהר (שם), שהאות ה' מסוגלת גם להשפיע זרע, כפי שרמז לנו הפסוק בתורה בראשית מו, כג: "הא لكم זרע..." – קלומר, מהאות ה' יש לכם זרע של קיימת. ובכח אותן ה' זכה אברהם לזרע קדש, להולד את יצחק אבינו.

ולכן, אומר הרה"ק מאפטא, מכיוון שבד, והאות ה' מסוגלת לבנים – וכך, בכל השמות של האמונות הקדשות יש את אותן ה' (שרה, רבקה, ולאה). ואילו רחל, שבשמה אין את אותן ה', לא יכולה לדודת, עד שאמרה לייעקב בראשית כט, ג': "הנה אמתך בלהה בא אליה ותلد על ברבי ואבנה גם אנכי מפניהם". דהיינו, מהאות ה' של בלהה, אתברך גם אני, ותהייה לי הסגולה לדודת. על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"ויהי כראותך – כראות יעקב כי אין הנער – ומata" (מד' לא')

חסיד אחד, מבאי ביתו של הצדיק רבינו מנחם מגיל מקוֹזָק, התאונן פעם באזני רבנו על מצבו הפלבי הקשה בימי זקנותו. במיחוד מכאי לו, שבנו ובנותיו, שאותם גדל במסירות-נפש, ופרנסתם מצויה להם ברוח – אין מגלים בלביו מידה נאותה של הכרת טוביה, וממעטים לתמוך בו כראוי, דוקא עתה, בשנות זקנה ושיבת, כשאינו מסוגל עוד להשתבר למחיתו.

הרבי מקוֹזָק האזין בתשומת-לב לדברי החסיד הזקן, ובתום דבריו אמר לו: אל נא תתפלא מההתקנות המתגנות של בנים ובנותיה, חurf מסירותך בלביהם בשעת גידולם, שכן, כבר מצינו כיוצא בכך במשפט ישראל-סבא: כאשר יוסף, השליט הכל יכול במצרים, מחהיל לטאב אצל את בנימין אחיו, ויהודה קם ומתחנן לפניו שיבטל החלטה זו, בין שאר דבריו היה אומר יוסף: "ויהי כראותך – כראות יעקב כי אין הנער – ומata". יהודה מבקש, אפוא, מישוף שישוס על חייו יעקב האב הצעיר, שלא יוכל לשאת את צער הפרידה מבנו הצער והאהוב, בנימין, והעלול, חיללה, לקפת את חייו. ונשאלת כאן השאלה: הרי בנימין השair בביתו עשרה שנים. אם כן, מודיע אין יהודה מבקש מישוף, שישוס על ילדיו של בנימין, העוללים למות מצער על הרחקת אחים מביתם? אל, שנמצא למידים מכאן – סים הרב מקוֹזָק, והניע ראשו בעצב שהורים חשים בצער, וכوابים את כאם, יותר משיחסים הבנים את הצער והיסורים הפוקדים את אבותיהם...

שבת שלום לכל בית ישראל נא לשמר על קדושת הגילוי

"בני ציון"

"וַיַּרְא (יעקב) את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו, ותחיה רום יעקב אביהם" (מה' ז)

על הפירוש, "וַיַּרְא (יעקב) את העגלות אשר שלח יוסף", שוזאים חז"ל, מודיע לאחר שראה יעקב את העגלות אשר שלח יוסף, התפעל פל-כך, עד שروم מקדים נתקדשה בקרבו, כמו שפטוב: "וְתחיה רום יעקב אביהם?"

נקדים תחילת להביא את דברי הרה"ק רבי לוי יצחק מברדייטשוב ז"ע"א, בספרו "קדושת לוי", הפוטב בעניין העגלות: "וַיַּרְא (יעקב) את העגלות - רמז לו, ליעקב, שאל יdag מהгалות, כי(שפן) כל זה הוא הסיבה לנואלה, כי הרעה היא הסיבה לטובה. והנה, **העגלות** הוא לשון עיגול. ומהסיבה היא נקראת דבר עיגול...".

ובונת ה"קדושת לוי" היא, **שהעגלות** הן בידוע מתגללות ממקום למקום על-ידי הגלגים, שהם עגולים, ובכך יש רמז נפלא על דרכיו ה' בהנחת העולם זהה - לסובב את **"גלאי הטבע"**, שהם בבחינת **גלאים**, כדי שיתגלה מהם בבודו ה' יתברך.

ולכן שניינו במשנה אבות ז, י"ד: "כָל מָה שְׁבָרָא קָדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּעוֹלָמוֹ, לֹא בָּרוֹא אֶלָּא לְכָבֹודוֹ, שָׁנָאָמָר (ישעיהו מג, ז): 'כָל הַנְּקָרָא בְּשָׁמֵי וְלְכָבֹוד בָּרָא תְּבוּ, יִצְרָא תְּבוּ אֶפְעִיטִיו'".

ומכאן נשפיר להבין, שגם העגלה יכולה לנסוע ממקום למקום ללא המושך במושכות, שהוא המנaging את העגלות למחו"ז חפצאה - כך, להבדיל אלף אלפי הבדלות, יש מנהיג לבירה(=לעולם זהה), והוא הקב"ה, שהוא "המושך במושכות", והוא המנהיג **והמניג** את כל המעשים הנעים תחת השם, עד שהם מגיעים לתכלית הנרצה, שיתגלה מהם בבודו יתברך.

ופמי שמצינו במדרש על אברחים אבינו, שחקר לגנות מי המנהיג של העולם (ב"ר לט, א): "מְשֻלָּל לְאַחֲד שְׁחִיה עֹזֶר מִמְּקוֹם, וּרְאָה בִּירָה אֶתְמָת דּוֹלָקָת. אָמָר, תָּאָמָר(=מיתקן לומר) שְׁהִבְרָה הַזֶּה בְּלֹא מִנְהִגָּה עַלְיוֹן בַּעַל הַבִּירָה. כֵּן לְפִי שְׁהִיה אָבִינוּ אָבָרָחָם אָוָם: תָּאָמָר(=מיתקן לומר) שְׁהַעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא מִנְהִגָּה הַצִּיז עַלְיוֹן הַקְּבָ"ה וְאָמָר לו: אַנְיָה בַּעַל הַעוֹלָם".

ומה נפלאים הם דברי הרמב"ם, שסביר לנו זה בדבריו הבהירים: "יסודות היסודות ועמוד החזקמות, לידע שיש שם מצוי ראשון, והוא מצוי בכל נמצאה, וכל הנמצאים ממשמים ומארך ומבה שביבנים, לא נמצאו אלא מאמתת המצאו... (זה המצוי הזה הוא אלהי העולם, אדון בכל הארץ, והוא המנהיג (את) **הgalil** בכך שאין לו קץ ותכלית, בכך שאין לו הפסיק, **שהgalil** סובב תמיד... והוא ברוך הוא המסובב אותו בלא יד ובלא גוף, וידיעת דבר זה (היא) מצות עשה, שנאמר: 'אנכי ה' אלהיך'".

נפלא לצורף בעניין זה את דבריו הקדושים של ה"שפת אמת": "בשעת מלחמה מילכות ילו הרשות על עמק ישראל להשפיקם תורתך. כי היתה להם חכמה טبيعית, וזאת חכמה מביאה שכחת הבורא יתברך שממו. ובמי ישראל נבראו להעיד על הבורא שהוא מנהיג לכל הטבע. (ולכן) **"יון"** גמatria **"גלא"**, שהוא בקייון בחכמת גלגל המזלות. אבל באמת, הנחתת כל הגלל היא על-פי ההנאה העליונה. וכבר כתבו בספרי קדש: 'אנכי ה' אלהיך', **"אלהיך"** גמatria **"גלא"**, (וכו) גמatria **"היה"** הוה יתיה', שמאתו (יתברך) באו כל אלה **galilim**... (הכל לבבוזו ברא, להודיע שהוא ראשון והוא אחרון).

نمיצאנו למדים מדבורי הקדושים, כי במתנו תורה, כבר בדיור הראשון "אנכי ה' אלהיך" (**"אלהיך"** בgmtaria **"גלא"**) רמז הקב"ה לכל ישראל, שהוא המנהיג המסובב **ומגלל** את הכל בכל העולמות. על-כן, תמיד צריך לזכור, שהוא יתברך המנהיג לבירה, והוא מסובב את גלגלי הטבע מראשית ועד סוף, בדברי הנביא: "אני ראשון ואני אחרון".

והנה, בידיע, תכלית ירידת ישראל לגלות מצרים היתה כדי שישראל יזדקכו שם מכל סיג ופוגם, כמו שפטוב (דברים ז, ז): "וְאֶתְכֶם לְקַח ה' וַיֹּצֵא אֶתְכֶם מִפּוֹר הַבָּرֶזֶל מִמִּצְרַיִם לְהִיּוֹת לוּ לְעָם...", ופרש שם רשי"י צ"ל: "פּוֹר הַוָּא כָּל שְׂמִזְקִים בּוּ אֶת הַזָּבָב". ככלומר, כמו שאריך לנקות את הסיגים הדבוקים לזרב באמצעות היותך בכור הברזל, כך היה אריך גם לזקק ולנקות את הסיגים, שנדקקו בנסימות ישראל, באמצעות הסבל וקושי השבעוד במצריםים, כדי להזכיר אוטם לקרהת קבלת המורה. ולכן נמצא, כי הגלות עצמה היא חלק בלתי נפרד מן הנואלה, שהרי לו לא הזיכך בגנות מצרים לא היו זוכים לגואלה ולקבלת התורה.

ועתה, יאiero עינינו וישמח לבנו להבינו את דברי ה"קדושת לווי": "וַיַּרְא (יעקב) אֶת הָעֲגָלוֹת - רמז ל', וליעקב, שאל יdag מהגליות, כי(שכ)ן כל זה הוא הסיבה לאולה, כי הרעה היא הסיבה לטובה. והנה,

העגלות הוא לשון **עיגול**. והסיבה היא נקראת דבר עיגול...".

דיהנו, יוסף בקש לחזק את יעקב אביו, שלא יחשוש לרذת אליו למצרים (למרות שעל-ידי ירידת זו ישבו ישראל בಗליות מצרים רדו(=210) שניים).

ולכו שלח לאביו את העגלות "לשאת אותו" - לרומים את רוחו. שכן, כמו שנגלאי העגלה מתגלאים ממקום למקום עד שמביאים את העגלה למחו צפחה, כך מגלא הקב"ה ומסובב את גלגלי הגלגלים להבאי את ישראל לתוכיהם - לזכם, כדי להחיש את גואלתם, ולקבל את התורה הקדשה. וכן,

באשר ראה יעקב את העגלות, שמרמזות לכל זאת - "וַתִּחְיֵי רוח יַעֲקֹב".

וימתק לצרף כאן מה שהביא ה"חתם סופר", בספר "תורת משה השלים", ש**עגלות** - אותן **עגלות** - לרמז על כל הגליות של ישראל בינו עי(70) אומנות העולם. ולפי האמור יש לומר, שכאשר שלח יוסף את העגלות ליעקב אביו, סיל יוסף הצדיק את הדרך לחזק וירום את רוחם של ישראל בכל הגליות שיחיה להם.

ולכו צריך לזכור תמיד את הטעם: "וַיַּרְא (יעקב) את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו", **עגלות** אחרות עי גליות, כדי לשאת אותו - כדי לשאת ולרומים כל אחד ואחד בישראל, שהקב"ה הוא מסובב ומגלא את גלגלי גואלתם של ישראל, שבואה במהרה בימינו - אמו! על פי "אורח של תורה" להר' פינחס פרידמן "ומלך אחד יהיה לך לכלם למלך..." (מתוך ההפטורה יחקאל לוי כב)

מסופר, שביצוממה של "מלחת נפוליאון" (בין הקיסר הצרפתי נפוליאון לבין רוסיה), הגיע חיל הצבא הצרפתי ללינה לילה, סמוך לוולוזיין. מאימת המלחמה התרוקנה הסביבה מאנשיה ומתושביה. משום כך, שנכנס שר הצבא לתוך העיר, לא מצא בה כי אם בתים חסוקים שוממים, אלא כל נפש חיה. אולם, הרחק פרט הבחן בקרני אור, הבוקעים מבית המدرש הוולוזיני. נגע לשם, פתח את הדלת ונכנס פנימה. מתח נגיד לרפינו: אי שם, בקצתה הowała, ישב לו איש זקן, בידו נר דולק, וספר פתום לפניו. היה זה הוגה"ק רבינו חיים מולוזין זיע"א, שבית המדרש היה "דירת קבע" שלו (בין בשעת שלום ובין בשעת מלחמה). הוגה"ק רבינו חיים היה שקיים בylimודו, עד שלא הבחן כל בקצין שנכנס לבית המדרש.

משפתח שר הצבא בקולו חרעם, קם רבינו חיים ממקומו. שאל אותו הקצין: "אולי תגיד לי, היכן גור הראבינער" שלכם, "חיים" שמו, הידוע כועשה נפלאות ויודע צפונות?".

השיבו רבינו חיים: "האיש המבוקש נמצא כאן בבית המדרש, אך השמיעה אליו אינה נכונה". בין בקצין כי זה שעומד לפניו הוא הראבינער המבוקש, והפטר, כי הקיסר נפוליאון בלבו ובעצמו חוץ להיפגש עמו, ועליו להמתין כאן עד שיבואו לקחתו. עברו ימון כת, הגיעו שרי הקיסר, והרבינו חיים במרכבה, לאוحلו של נפוליאון. בראות נפוליאון את פניו הגנו מולוזין, המקראיים אצילות תונricht טהורה, שמח לקרהתו. ומיד פתח ואמר לו: "שמעתי אותך עילך שהנד איש חכם ופקח. ובכן, מה דעתך על עתידה של המלחמה, האם תסתים בנצחוני הבהיר בקדמיה, או שמא עומד אני בפניו, ואISON נורא אורב לי? חשוף נא את מחשבותיך לפני ביגלי לב, ולא מורה" - אמר לו הקיסר.

פתח רבינו חיים, ענה בלשון משל ומליצה: "פעם עשה בנו המלך את דרכו במרכבה מלכותית, הרטומה לארכעה סוסים מושובחים, מטוبي היחס והaicות, שרכש לו במדינות רחומות - ממצרים, מערב (הסעודית), מצפת, ומאיטליה. בדרכו, נכנס לתוך עיר עבות, שם מעדו רגלי אחיך הסוסים לתוך ביצה ובוץ טובעני, עד שמשך אחורי את שלשת רעיו, והמרכבה התהפהה על צידה. העגלון והמשרתים ניסו והתאמכו לחלא את הסוסים, אך לשוא. והנה, עברו כמה שעות, התקרבה עגלת רועעה, רתומה לשלה סוסים בחושים, דלי בשר, שמיד שקעו גם הם בביבה.

אולם, פתאום יצא מתוכה איכר, גברא, שלף את השוט, והחל מצليف בסוסיו. הלו איזרו את שאירת כוחם, נעו וזזו אננה ואננה, לכאן ולכאן, עד שיצאו משם. ויהי הדבר לפלא בעיני הוד הנסיך ומלוויו, כיצד שלשה סוסים צנומים ודקים, נחלכו תוך רגעים מן הבז, וארכעה סוסים אבירים, שוקעים ושוקעים, ללא עצה ותchapלה איך להימלט מהארה!!

את שאלתו הציע הנסיך בפני האיכר ה"מבחן". השיבו האיכר: אין כאן שום סוד וחכמה. הסוסים שלך איזוני הנסיך, מיווחים הימה, וטהורי גזע - זה בא ממצרים, זה בא מערב, זה מצפת, וזה מאיטליה - מהתובים ומהמוכחים שבקל מדינה. לפיכך, כשמצליף אתה על גבם, מושך כל סוס לרווח אחרת, ואינם מצליכים להתאחד למען המטרה. ואדרבה, כשמייה אחד מהסוסים, שמחים לאיזו כל עמיותיו.

מה שアイין בן סוסי הדלים והבחושים, כלם משפחת סוסים אחת הימה, אמא ושני בניה. לזאת, שטבה אני את האחד, חשים זאת גם השנים האחרים, ומלחאים מיד לעזرتו". סיס הגנו מולוזין את פרשנותו על עתידה של המלחמה: "כבוד הקיסר נפוליאון, ירום הוזו לרשותך עומדocab אידיר ומחומש היטב. אך דא עקא(=עם כל זאת), מירקב היא מצלפות אוטרכיה, פרושה, ספרא, ושנלו לאבא הצרפתי. כל אחד מהם מתאמץ לרכוש את מהילת הנצחון. לא כןocab קרויסים! אף כי דל הוא באמצעים, אך מכיוון שמורכב הוא מבני עם אחד, הלחום למטרה בלבדית - הגנת ארצנו - חס כל מיל בסכנה המשותפת, וכן כלם מתאמצים להצלחת הקרב. וכן נצחונך מבוקפק!!! כי באחדות מנצחים, אבל בפирוד נמשלים...!". ואכן, נפוליאון הפסיד בקרב...

שבת שלום לכל בית ישראל נא לשמור על קדושת נגלו!

27 כה אמר אדני ה' הנה אני לך את בני ישראל מ בין הגוים...וקבצתי אתכם...אל אדמתם...ומליך אחד יהיה לכלם.. פרשת השבעה: ויגש ויהי לי עם ואני אהיה להם לאלהים" (מתוך ספרה) כנסת השבת: 16:04

ר"ת 17:36 ערש"ק ו' טבת תשע"ט (14.12.18) 17:16 יציאת השבת:

bnei-zion.com

הפטרה: "ויהי דבר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net (הומנום לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"וְאֵת יְהוָה שֶׁלַח(=יעקב) לִפְנֵיו, אֲלֹ יוֹסֵף לְהוֹרֶת לִפְנֵיו גְּשָׁנָה וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה גְּשָׁן"

על הקטוב, "וְאֵת יְהוָה שֶׁלַח(=יעקב) לִפְנֵיו אֲלֹ יוֹסֵף...", מפרש רשיי הקדוש, שיעקב שלח את יהודת כדי "להזרות לפניו למקום(להכין) לו בית תלמוד, שמשם תצא הוראה".

וכרכינם אנו להבין לנו זה. שown, מודיע מכל השבטים של יעקב אבינו דוד קא את יהודת אל יוסף? נקדמים תחילת להביא את דברי ה"ישmach משה" האומר, שיש שני דברים בסתר ובגלו (או "בסטר בגלווי").

כפי שאנו אומרים בתפילה שחרית: "לעוזם יהא אדם ירא שמיים בסתר ובגלו" (או "בסטר בגלווי"). ואSSID לידע, שמהלך הגודול והעיקר של עבוזת ה' יתברך, אSSID להיות דוד קא "בסטר", בהצנע לבת. שown, אז יותר קל לעבד את ה' בלי שום גאווה ופניה. ואילו את מלך הארץ בעבוזת ה' אSSID לעשות דוד קא "בגלו" - לפניו בני אדם - כדי שהבריות, ובפרט בניו ובנותיו של האדם, ילמדו ממו אSSID לעבד את ה'.

וכפי דבריו הקדושים של ה"ישmach משה" (נח ז"ה כד): "שלא ישקוט (האדם) ולא ינימ מעבוזתו יתברך, חן ושחווא לבדו ואין איש אותו, והן קשחווא בתוץ ריבוי עם (=ברבים/בגלו...) (ו) כל מה שיכל להיות בהצנע ולא יתונע לבני אדם, עשה בהצנע, כאמור (מיכה ו, ח): 'זהצנע לך עם אלהיך'. ולא ישתדל לחזיע מעשיו לבני אדם, כי זה מעצת החוגג (=מיאר). אבל במה יכול להסתיר, לא ימגע מה טוב ממשום זה, רק ידבק באבבתו, זיכריהם עצמו להיות בונתו זכה לשמיים, וכן (=שחררי) מחייכים אנחנו למדוד תורה ברבים וילקdash שמו יתברך ברבים".

ונמצאים למדים מזה יסוד גדול בעבוזת ה'. כי מתחילה אSSID לעבד את ה' בהצנע לך ובסטר, כדי שלא יכול מיאר חרע להתגבר על האדם ולהכניס לו פניות. אולם, לאחר שבר קים קאים תורה ומצוות בסתר, כי אין יכול מיאר חרע.

ענינו זה מביא גם "ערוגת הבשים" (מטות), באומרו, שמשמעותו זה הקדים הקב"ה תפילין של יד לתפילין של ראש. למלמדנו, שמתחלת אSSID לעבד את ה' בהצנע לכת, כמו התפилиין של יד, שאינם גלוים כלל, ורק אחר-כך אפשר לעבד את ה' בגלו, כמו התפiliary של ראש, שהם לעיני-כל, וכפי דבריו הקדושים: "דיעקר בעבודת השם (הוא) להיות הצנע לכת, להסתיר מעשו הטובים מבני האדם, ועל דרכ שכתב ב"נעם מגדים": "...ה' בזיד ינחני, ואני עמו אל נבר". אדם הוא בזיד, בין לבין עצמו, אז הוא בטוח שאין עמו מחשבה ופניה חיצונית....(ו) מי שבר השלים עצמו בעבוזת ה' יתברך בהצנע לכת, שב יוכל לעשות מעשיו ברבים, ואין לחוש שמא יתעורר בו מחשבה להצטוו בפני בני אדם...ונראה דליה (=שלפיך) ציה רחמנא(הקב"ה) למתקדים תפילין של יד לתפiliary של ראש. אפ-על-גב(למרות)...(ש)תפiliary של ראש דמוקדש טפי(קדושים יותר). מכל מקום בא הקטוב להזרות...דבתפiliary של יד כתוב רחמנא: 'והיה לך לאות על ידך', ודרשו רז"ל (מןחות ל"ז): 'לך לאות - ולא לאחרים לאות'. ותפiliary של ראש הוא בגליי כדרשו רז"ל (ברכות ו): 'ויראו כל עמי הארץ (=הגוים) כי שם ה' נקרא עליך, ויראו(=יפחדו) מפוק...אלו תפiliary שבראש. דבתחלת אSSID שיהא העבודה בהצנע לכת, לך לאות - ולא לאחרים, ושוב(וואר-כך) יוכל לעבד את ה' בבחינתו ייראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך...'.

כיוון שבאו לידי כך יAIR לנו להבינו גם מידע נפקק להלכה בגמרה, ש"יר חנוכה משמאל, ומזויה מימיו". שהנה, ידוע שהמזוזה בימיון היא שמייה על הבית, כדי שלא יכנס בו מיאר חרע. ענינו זה גרמו בשם שדיי (שבתו על המזוזה מבחוץ) - ראשית תיבות שומר דלתות ישראל. על-כן נמצא, שהמזוזה היא שמייה על עבוזת ה' של איש ישראל בתוץ הבית בהצנע לכת, כדי שלא יוכל לשלוט בו מיאר חרע.

אולם, גר חנוכה משמאל הוא רמז על עבוזת ה' ברבים, כמו שאמרו חז"ל בגמרה (שבת כא): "תנו רבנן: גר חנוכה - מצוה להניח על פתח ביתו מבחוץ".

ופרש המגיד הקדוש מקוינץ זיע"א, בספרו "UBEZOT ISRAEL" (חנוכה), כי מצוה להניח את גר חנוכה על פתח ביתו מבחוץ, כדי להAIR לאוותם העומדים בחוץ. ובפי לשונו הקדושה: "מניחו על פתח ביתו מבחוץ, כי עיקר פארת חנוכה לכל מי שיש בכוחו להמשיך הקדושה מבחוץ. רוזה לומר, לאוthon העומדים עדין מבחוץ, ואין מושגים הקדושה. וכן בז' לחייב לכל העולמות, שיכירו ויידעו כי ה' לבדו

הוּא המושל בְּכָל אַפִּסִּי אֶרְצָ".

מעתה מבואר גם הקשר בין מצות מזוזה לבין גדר חנוכה. שכן, רק לאחר שיש לאדם מזוזה מימיון, שהוא שמייר על עבودת ה' בתוך הבית, במחניע לכת - אז הוא יכול לקיים בשלימות מצות גדר חנוכה ממשמאלי, **למדיליקת בחוץ ברבים**, כדי **להAIR לאותם העומדים בחוץ**. אבל, כל זמן שלא הצליח לעובוד את ה' קראוי בסטר, איך יוכל לעובוד את ה' ברבים? קרי **מיair חרע** עלול להFAIL אותו בפח הגאות, והוא יעשה הכל רק כדי להתפאר בפני בני האדם.

והנה, אומר ה"שם ממשוואל" (ויש שמת תרע"ח), כי עיקר עבודתו של יוסף הצדיק היה **בסטור**, ואילו עבודתו של יהודה היה **בגלו**. כפי שמבואר בgemara (סוטה י): "אמור רבי שמעון הסידא: יוסף, שקדש שם שמים **בסטור**, זכה והוסיף לו אותן אתחת משמו של הקדוש ברוך הוא (אות ה'), דכתיב (תהלים פא): "עדות **ביה יוסף** שמנו". (וailo) יהודה, שקידש שם שמים **בפרהסיא** (=בגלו), זכה ונקרא כלו על שמו של המקדש ברוך הוא (**יהודה**). כיון שהודה ואמר, "צדקה מפנוי", יצתה בת-קול ואמרה: אתה הצלת תמר ושני בניך מון האור (=האש), מHIGH, שאני מאמין בזכותך שלשה מפניך מון האור. מאן נינחו חנינה, מישאל וצעריה".

ונמצאו למדים מזה יסוד גדול, כי עיקר עבודתו של יוסף הצדיק היה לעובוד את ה' **בסטור**, כפי שבאמת ראיינו, שקידש שם שמים **בסטור**, באשר איש פוטיפר רצתה לשכבר עמו באשר היו לבד בבית, כפי שכתוב: "ויבא (יוסף) הביתה... **ואין איש** מאנשי הבית שם בית ותתפישיו בגדו לאמר שכבה עמי... נינס ויוצא החוץ".

ואילו עבודתו של יהודה היה לעובוד את ה' **בגלו**, כפי שקידש שם שמים **בגלו**, באשר אמר לעיני כל העם, על תמר: "צדקה מפנוי" (ראה ספר "בני ציון" פרשת יוחי").

על-פי האמור נוכל להבין מעט ממה שסביר הקב"ה כך, שיוסף הצדיק הוא יסלול קוזם את הדרך לישראל במצרים, ורק אחר-כך שלח יעקב אליו את יהודה אל יוסף, כדי שיסיע ליוسف להתקין בית לימוד, שמשם יצא הורה. שכן, כבר למדנו, שבתחלת ראיו לאדם לעובוד את ה' **בסטור/במחניע** לכת, ורק אחר-כך אפשר לעובוד את ה' **בגלו**. כמו הקדשים יוסף, בקדושתו, כדי שמים **בסטור** במצרים, כדי לסלול את הדרך לעובודת ה' **בסטור**, במחניע לכת במצרים. ורק אחר-כך שלח יעקב את יהודה אל יוסף, כדי להשלים בכך את עבודת ה' **בגלו**. ("אוורה של תורה" להרחה פינחס פרידמן)

"ויאמר אליהם לישראל... אל תירא מרדחה מצרים... אני ארד עמק מצרים, ואני עלה גם עלה" (מו"ג) כדי לפреш פסוק זה, שואל הרמ"א ז"ל: שנים העומדים ליד בור, ומבקשים לרדת לתוכו - מי ירד ראשוני? **במיון**, שזה יהיה הבקי ומונוסה מבנייהם, ואחריו ירד השני, שאינו מונוסה. ושוב שואל הרמ"א: **בעליה**, מי עולה ראשוני? **במיון** שזה שאינו בקי ומונוסה עולה ראשוני, באשר הבקי ומונוסה עולה אחריו, תומך בו ומסייע לו לעלות.

בד, בביבCOL, אומר הקב"ה לע יעקב אליו במראות מלילה: "אל תירא מרדחה מצרים" שכן, "אני ארד עמק" - תחילת אני, ואחר-כך אתה. אך בשיגיע זמו הגאולה ביציאת מצרים - "אני עלה" - קדם אני עלה אותך, ואחר-כך "גם עלה" - ואני אחיריך. כל זאת אומר ה' יתברך לע יעקב, כדי שלא יראה מרדת למצרים, כמו שהוא יליה אותו, ונשיגת עליו ועל בני, בני ישראל.

"וְהִגְדַּתְתָּ לְאָבִי אֵת כֵּל בְּבוֹדי בְּמִצְרַיִם" (מה' ג)

הצדיק רבי אברם יהושע השל מאפטא, בעל "אוהב ישראל", היה מגדולי האדמוניים בנאלチיה המזרחית וברומניה, ואלפי מסידים היו סרים למשמעותו. ונוהג היה הרבה מפעטה להסתובב בקהילות ישראל פעמיים בפעם, ולהשמיע באוזני הרבה דברי תורה ומוסרנות.

פעם ערך הרב מאפטא מסע לכמה קהילות בסביבת מגוריו, ובכל פרשת דרכים שעבר, יצאו מאות יהודים לקבל את פניו בהערכה וביראת בבוד. חלשה דעתו של הרב מאפטא (=הצטער), נוכח קבלת הפנים הנלהבת שזכה בכל מקום בוואו, ומרוב מבוקה פנה לבנו, רבי יצחק מאיר, ואמר לו: מודיע חולקים קבוע למי שאינו ראוי לכך?خش רבי יצחק מאיר בצערו המכ של أبيו הדגול, ומתוך רצון להרגיעו, השיב לו: אנשים אלה, אבא, לא לבזדק באו, אלא לבזדי באו... מיד נתישבה דעתו של הרב מאפטא לשמע דבריו בנו, והמשיך בשתיקה עד סוף הדריך, אולם למחורת היום שאל הצדיק היזק את בנו: אמר לי בני, מה ראו המוני ישראל לחולק לך בבוד, שיצאו לקרה לנו אחור מול, בכל מקום שבו עברנו?

נתמיד רבי יצחק בנו, ואמר: **הזרב פשוט למורי**. קרי אני הוא בנו של הרב מאפטא!

התבונן הצדיק בקורות-روم בבני בנו, ואמר: זאת היהת גם בונת יוסף הצדיק, שאמור לאחיו: "וְהִגְדַּתְתָּ לְאָבִי כֵּל בְּבוֹדי בְּמִצְרַיִם" - אמרו לאבוי, שככל המכבוד שחולקים לי כאן, במצרים, איןוא, אלא בזכות שהנני בנו של אבוי (=יעקב אבינו)...

שבת שלום לך בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגילון!

29 כה אמר אֱדֹנֵי ה' הגה אני לך את בני ישראל מ בין הגוים... וקצתך אתם... אל אֲדָמָתְך... ומלאך אחד יהיה לך לכלם.. פרשת השבוע: ויגש ויהי לי עם ואני אהיה להם לאלהים" (מתוך ספרה) כנסת השבת: 16:04

ר"ת 17:36 ערש"ק ו' טבת תשע"ט (14.12.18) 17:16 יציאת השבת:

bnei-zion.com

הפטרה: "וַיַּדַּבֵּר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלחו הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"זיפל (יוסף) על צוארי בנימן אחיו ויבקה, ובנימן בכה על צואריו (של יוסף)" (מה, יד')

על הכתוב, "זיפל (יוסף) על צוארי בנימן אחיו ויבקה", מעיר ר"ש: "יוסף בכה על שני המקדשים (=בתי המקדש), שעתידים להיות בחלוקת של בנימין, וסופם להיחרב. ובנימין בכה על צואריו – על משכן שלילה, שעתיד להיות בחלוקת של יוסף וסופה להיחרב". ומקור הדברים הוא בגמרא (מגילה ט): "זיפל (יוסף) על צוארי בנימן אחיו ויבקה, ובנימן בכה על צואריו (של יוסף)", אמר רבי אלעזר: מלמד שבחה יוסף על מקדש ראשון, ועל מקדש שני, שעתידין להיות בחלוקת של בנימין, ועתידין ליחרב. ובנימן בכה על צואריו (של יוסף) – בכה על משכן שלילה, שעתיד להיות בחלוקת של יוסף ועתיד ליחרב".

לכארה הדבר תמורה מאד, מדוע באotta שעה של שמחה, כאשר זכו שני האחים, יוסף ובנימין, להיפגש לאחר תקופה ארוכה שלא ראו זה זה את זה, נתעוררו שניהם לבכות על חרבן המשכן והמקדש? יתר על כן, מדוע בכה יוסף על חרבן שני בתיה המקדש שבחלוקת של אחיו, ולא על זה שבחלוקת שלו? וכן, מדוע בכה בנימין על חרבן המשכן שבחלוקת של אחיו, יוסף, ולא על זה שבחלוקת.

תחילה, נקיים מה ששמענו בgemara (יומא ט): "מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני שהיה בו שלשה דברים – עובדה וריה, גלי עריות, ושפיכות דמים... אבל מקדש שני, שהיו עוסקים בתורה ובמצוות ובגמלות חסדים, מפני מה חרב? (אלא מפני שהיתה בו שנות חם). למן ש↙ קולה שנות חיים נגends שלוש עבירות – עובדה וריה, גלי עריות, ושפיכות דמים".

והנה, בידוע, מכירת יוסף הייתה בבחינת **שנות חיים** של האחים, כפי שכתוב (בראשית לו, ד): "וישראל אהב את יוסף מכל בניו... ויראו אחיו כי אתו אהב אביהם מכל אחיו וישנוו אותו ולא יכלו דברו לשלים". ויש לומר, שמעטם זה זכו יוסף ובנימין לכך שבתי המקדש נבנו בחלוקתם. שחררי, שניהם היו היחידים מכל יב' השבטים, שלא היה להם שום חלק ונחלה בשנות האחים שהביאה למיכרת יוסף. שחררי, האחים מכרו את יוסף, בשעה שבנימין היה עם יעקב אבינה. לפי זה, אמר ה"כתב סופר", אשר התגלה יוסף לאחיו, גילו להם (לヨוסף ולבנימין) מן השמים, שכונות זה שלא היה בינו לביןם, עתידים בתיה המקדש להיבנות בחלוקתם.

אם כך, על מה ולמה בכוי אלא, כאמור הם בכו על שעתידים בתיה המקדש אלו להיחרב בעזון **שנות חיים**, כפי שכתוב: "זיפל (יוסף) על צוארי בנימן אחיו ויבקה, ובנימן בכה על צואריו (של יוסף), שכובו על בתיה המקדש, שיחרבו על עזון שנות חיים".

ויש להbia סימוכין לדברי ה"כתב סופר", שמכירת יוסף היא בבחינת **שנות חיים** שמתקלפת מדור לדור עד ביתאת מישיח צדקנו, כפי שכתוב במדרש (ליקוט שמעוני משלוי, סימן תתקכט): "אמר רב יהודה: לא נמסרו הרגלים למלכות, אלא על (חטא) מכירתו של יוסף. אמר רבי אבון: הרי אומר עשרה (הרוגי מלכות), עשרה כל דור ודור, (ו)עדין אותן חטא תלוי".

נמצאננו למידים ממדרש זה דבר איום ונוראי גזירת עשרה הרוגי מלכות על מכירת יוסף היא בכל דור ודור, עד ביתאת גואל צדק. ועל-כן, אומר ה"מגלה עמוות", רמזו השבטים, באומרים, "איש אל אחיו אבל אשימים אנחנו", ראשי תיבות ששה אלפי (שש אותיות א') – לומר, שھטה מכירת יוסף רודף אחרינו, כל ששת אלפי השנים שהעולים קים.

ומזה צרכים אנו להבין, שמאחר ונחרב בית תפארתנו בעזון **שנות חיים**, לא נזכה לגאות העתידה – אלא רק על-ידי שגוקר מקרבנו מידה זו של **שנות חיים**.

ולכן, חובה קדושה מוטלת علينا, ללמוד ולמד **שלום ואהבה** בין ישראל אחינו. שכן, אם ממשיכים אנו חלילה בשנות האחים, הרי זה גורם לעורר שוב את עזון מכירת יוסף הצדיק.

ועל-כֵך רְמֹזּוֹ הַשְׁבָטִים בְשֶׁה אֶלְפִי"ן (=שָׁשׁ אֲוֹתִות א'), באומרים: "אִישׁ אֶל אֲחִיו אֶבֶל אֲשֶׁרֶם אָנָחָנוּ" – לרמזו', שאותו יצר הרע של מכירת יוסף, שהיה שולט בנו בכל משך ששת אלפים השנה. וכן, לצערנו הרבה, עידין לא זכינו לגואלה השילימה, אף שננו נמצאים באלף הששי. וברור הדבר, שאotta שנאת האחים, שבטי יה' ל יוסף, אין להבין אותה כפושטה.

ויתר מזה, בזוהר החדר מזכיר, שבעון **שנאת חינם** התעוור החטא של מכירת יוסף, וגרם לישראל ליפול בגולות אדום, שנאו את ישראל שנאת חינם (מידה כנגד מידה). וכפי דברי הזוהר החדר (וישב לו, מתווגם): "כיוון שהוב **שנאת חינם** התעוור, מסר הקב"ה את ישראל בידי מי ששוננא אותם שנאת חינם (=אדום)".

ועתה, בא וראה רענון נשגב, שנהנה, כאמור, באותו שעה של שמחה, כאשר זכי שני האחים, יוסף ובנימין, להיפגש לאחר תקופה ארוכה שלא ראו זה את זה, נתעורו שניהם לבכות על חרבן המשכן והמקדש. ושאלנו, מדוע בכה יוסף על חרבן שני בת המקדש שבחליך של אחיו, ולא על זה שבחליך שלו? וכן, מודיע בכה בנימין על חרבן המשכן שבחליך של אחיו, יוסף, ולא על זה שבחליך?

משיב על-כך הרה"ק רביעי יחזקאל מקוזמיר ויע"א, ואומר: חרבן בת המקדש היה תוכאה של **שנאת חינם**, וראשית החטא של **שנאת חינם** הייתה מכירת יוסף. לפיכך ביקש יוסף ובנימין לתקן עזון זה של שנאת חינם. והנה, ידוע שהתקיון לשנאת חינם הוא אהבת חינם, פלומר אהבת אמת – שצער חברו מכאייב לו יותר מצערו שלו. ולפיכך נראה כל אחד מהם את גודל אהבה לוולטו, ובכה על חרבן בית המקדש שבחליך של אחיו: יוסף בכה על חרבן שני בת המקדש שבחליך של בנימין אחיו, ואילו בנימין בכה על חרבן המשכן שבחליך יוסף אחיו, מתח רצון לעורר אהבת חינם, ובכך לתקן את שנאת חינם שגרמה לגלות מצרים.

ומוסף ואומר הצדיק רביעי יחזקאל מקוזמיר, שברמו לך הוא, ש"על צוארי" ו"על צוארי" עולה בגמטריה ל– **"ואהבתך לרעך במדוך"** (820). על פי "אורה של תורה" להר"ק פינחס פרידמן)

"ואהבתך לרעך במדוך" וועל לקראת ישראל אביו גשנה וירא אליו ויפל על צואריו ויבך על צואריו עוד"

על הכתוב, "ויבך (יוסף) על צואריו עוד", פרש רש"י: "אבל יעקב לא נפל על צוארי יוסף, אלא נשקו. ואמרו רבותינו, שהיה קורא את שמע" – שיעקב קרא קריית שמע).

בענין זה אומר הגה"ק, בעל שوت "נודעbihודה", שבסוק היחוד, "שמע ישראל יהוה אלקיינו יהוה אחד", אלו מביעים באמונה שלווה, שהן מידת **רחמים** – הנמשכת ממש "יהוה" – והן מידת **הדין** – הנמשכת ממש "אלקים" – שתיהן יתנדן זו זו מידות של **רחמים** גמורים (בידיע, שם **רחמים** הוא יהוה, ושם **הדין** הוא **אלקים**). ועל כן זה פירוש הפסוק: "שמע ישראל" – האמיןו ישראל באמונה שלווה, כי "יהוה" – שם מידת **רחמים** **אלקיינו** – שם מידת **הדין**, הם לא מיתו – **יהוה אחד**. כללمر, שתיהן, שתי מידותיו של הקב"ה הן בעצם מידת **רחמים** גמורים. אלא שכעת, בעולם החומריה הזה, فهو עיניינו מראות בפועל גiley זה של **רחמים**. (ולבן, מכם אנו את עיניינו ב"קריית שמע", כדי להורות בך, שלא ליכת שולל אחריו ראיית העינים הגשמיות, פיו נשלעתים נראה לנו שדבר זה או אחר, הוא רע). ה"חתם סופר" מבאר את פסוק היחוד בדרך אחרת, ואומר, שכמו שבסוק היחוד, "שמע ישראל יהוה אלקיינו יהוה אחד", **הדין** נמצא בין שני שמות **רחמים** (**יהוה אלקיינו יהוה**) – כך גם במצוות מתנהג הקב"ה עם ישראל. כללמר, לפני שהוא יתריך מביא עלייהם את **הדין/המפה** (חלילה), הנה מקדים הוא את **התרופה**, ולאחר **המפה** הוא מביא את **התרופה** בפועל.

"ויפל(=יוסף) על צואריו, ויבך על צואריו עוד" – ואמרו רבותינו, שהיה (יעקב) קורא את שמע" (רש"י)

מוסoper על אחד מתלמידי הՁאו רבי יהודה אסא"ז צוק"ל, שבחיותו בדרבו בעיר התנפלו עליו שודד, שבקש ליטול את ממונו ואת נפשו, אך הסכים לחתת לו שהיות, כדי להפרד מהעולם ברכזו. החל התלמיד לומר וידוי בבכי רב, וכשהגיעו להריאת שמע" עצם את עינוי בדקות ובהתלהבות דקדושים, והבל על עצמו על מלכות שמים, בידיעה שזו הפעם האחורייה בחיויה בה הוא זוכה לכך... באשר סים התלמיד, קש שהוא מוכן למסור את נפשו. אך בשפקח את עינויו, נעלם השודד שלא היה. בשכלו אחיו רטט וחלה מהר התלמיד אל רבו, וספר לו את כל המאורע. שאל אותו רבי יהודה אסא"ז: "האם במלח דחיד באהר את תלמידך ומלחלה מהר לתלמיד אל רבו, וספר לו את כל המאורע. שאל אותו רבי יהודה אסא"ז: "האם במלח דחיד קראת קריית שמע ברואי ובכוניה?". משחשיב התלמיד בשלה, אמר לו רבו: "דע לך, כי מושמיים רצוי למלוד פרק בהלכות קריית שמע, שחיב אדם לקבל על עצמו על מלכות שמים בקדושה ובדבקות, ולזרמת לעצמו כאילו זהה הפעם האחורייה בה הוא זוכה למוצה זו במלחיו...". **שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמר על קדושת הגילוון!**

"בני ציון"

"ועתה אל תעצבו..."

על הפסוק, "ועתה אל תעצבו ולא יתר בעיניכם כי מכרתם את הינה כי למחיה שלחני אליהם לפניכם", אומר הרה"ק פינחס פרידמן: אחרי שראתה יוסף את גדל החרטה של אחיו השבטים, על שמכרו אותו למצרים, ביקש להרגיעם, ועל כן אמר להם, שכל עגנון מכירתו למצרים הייתה סיבה מן השמים על ידי ההשגחה העליזה, כדי שעלה-ידייך בך ירדו ישראל למצרים, ותתקיים גוריות הפתוח: "ידע תדע כי גור יהיה ורעד הארץ לא להם ועבדו ונען אתם ארבע מאות שנה". ولكن אמר להם יוסף "אל תעצבו" שכן, כאשר נטלה מכם הבחירה, ולא היה באפשרותם לנוהג אחרת ממה שקבע הקב"ה.

ובפי שמואל במדרש תנחות: "זה שאמר הכתוב (תהלים כה): 'לו וראו מפעלות אלהים נזרא עלייה על בני אדם...' היה הקב"ה מבקש לקים גירות ידע תדע, והביא עלייה לכל דברים אלו, כדי שיאhab יעקב את יוסף, **וישנאוהו** אחיו, וימכרו אותו לשמעאים, וירידוהו למצרים, וישמע יעקב שישראל חי למצרים, וירד עם השבטים ושיתעבדו שם... (וזהו שכותוב): 'וישמע הורד מצרים' אל תקרי הורד, אלא "הוריד", (שההוריד) את אביו והשבטים למצרים".

ובכן פרש ר"ש" הקדוש על הפסוק (בראשית לו, יד): "וישלחו (=יעקב את יוסף), עמוק חבורון" – עמוק חבורון? והלא חבורון (שוכנת) בחר (=בגובה)... אלא מעצה عمוקה של אותו צדיק (=אברהם אבינו) הקבור בחבורון, לקים מה שנאמר לאברהם בברית בין הבתרים: 'מי גור יהיה ורעד הארץ לא להם ועבדו ונען אתם ארבע מאות שנה'. ואולם, אומר הרה"ק פינחס פרידמן, נראה לבר עמק כונת יוסף הצדיק, עליו השלום (כאשר אמר לשבטים שאין עליהם שום אשמה על שמכרוהו למצרים), על-פי יסוד גדול בעבודת ה', שתידש הרה"ק משינאווע זיע", בספרו הקדוש "דברי יחזקאל" (שמות ב', יט): "וთאמאן איש מצרי האילנו מיד הרים". ובאר המדרש (שםות רבא, לב): "וთאמאן איש מצרי האילנו מיד הרים" – אמרו בנות יתרו למשה: ישר כותח שהצלה לנו מיד הרים. אמר להן משה (לבנות יתרו): אותו מצרי שהרגתי הוא שהציל אתכם. וכן אמרו (בנות יתרו) לאביהן: איש מצרי האילנו. בולמר, מי גרם לך שיבוא אצילנו (=למשה שיבוא להצילנו)? – איש מצרי שהרג".

ובאר הרה"ק משינאווע את דברי המדרש ואמר, שלפעמים עוזה האדם מעשה אשר נדמה לו בדעתו שהיה זה מעשה של מצוה. אך לאחר מכן נוקפו לבו, ומתחליל לפשפש הויא במעשי, אולי לא היה זה מעשה מצוה, אלא אדרבא, היה זה מעשה עבירה! וכן אמר הרה"ק משינאווע, כדי לברר דבר זה, אם היה זה מעשה מצוה, או חילילה מעשה עבירה, העצה הייעוצה היא, שיטבל האדם ויתבונן ממי תוכאת המעשה שעשה: אם השתלשל ממעשו דבר טוב – סימן שהמעשה שעשה היה מצוה, וכן יצא מזה דבר טוב. שחררי, אמרו חז"ל (אבות ד, ב): "מצוה גוררת מצוה". אבל, אם מהמעשה שעשה נשתלשל ונתחווה דבר לא טוב – סימן שהוא שהמעשה שעשה היה עבירה. שכן, אמרו חז"ל (אבות ד, ב): **"עבירה גוררת עבירה"** – וכן נשתלשל ממעשו דבר עבירה.

כמו כן, אומר הרה"ק משינאווע, בך היה עם משה רבינו, שהרג את המצרי לשם שמים. אולם, לבו נקפו, שמא לא טוב עשה, כאשר הרג נפש אדם? אה, כאמור שראתה שהשתלשל מכה דבר טוב (=הצלת בנות יתרו), נתגלה לו למפרע (=בדיעבד, לאחר המעשה) שמצוות גדולה עשה, בכך שהרג את המצרי. וזאת, מפיזן שמעשו השתלשל עוד מצוה – הצלת בנות יתרו – בבחינת "מצוות גוררת מצוה".

וראויה להזכיר גם מה שכותב הרה"ק, בהוספה "דברי יחזקאל החדש" (ויחי), על הכתוב (בראשית נ, יב): "ויעשו בנוו לו כן באשר צום". בולמר, איך נדע שמעשי בנוו של הקב"ה הם "לו" – בלתי לה? לבדוק וחתושבה היא: "בן באשר צום" – אם יצא מזה דבר מצוה, כאשר צוה ה', או מפרע שהמעשה הקודם היה מצוה.

32
ומובא שם, בספר הורה"ק משינאווע, שביל שbat דחפו אֲנָשִׁים זוּה אֶת זֹה כִּי לְהַתְּקִרְבָּה אֵלָיו, וַנִּפְלֶל הָגָר שְׁעַל הַשְּׁלָחוֹן וְכֹבֶה. ואמר להם הורה"ק, כי מהילול שבת זה מוכחה, שהדחיפה לא היה לה שם שמיים – מכיוון שהשתלשל מכך מעשה עבירה.

והנה, ידוע ממדרשים ומהספרים הקדושים, שהשבטים, לפני שמבררו את יוסף, דנו אותו על-פי דין תורה. שבון, חשבו שעיל יוסף חל דין "רודה". בלוּמָר, שניתן להרגו על מנת להינצל ממנה, בהיותו מביא את דיבתם רעה לפניו אביהם, ומפרק בינם לבין יעקב אביהם. ומماחר וחישו הם שבגללה זה לא ירצה יעקב אביהם למלמד דרכיו חכמה ותורת ה', מכרו את יוסף, כדי לסלוקו מדרכם. אולם, כאשר ראו את גצל צערו של יעקב אביהם, שמאן להתנעם, ובנוסף לכך ראו, שכאשר ירדו למצרים נשתלשל מזה שם בגימין יצטרך להישאר שם – התחליו להתבונן ולהשוב, שאליל באמת לא טוב עשו כאשר מכרו את יוסף למצרים – שהרי, נתהוה מזה מעשה לא טוב, בבחינת "ערבה גוררת ערבה".

על-כן, כאשר נתגלה עליהם יוסף במצרים, רצה להניח את דעתם, ואמר להם: "זעתה אל תעצבו... כי מכרתם אתי". "עתה" דוקא, כאשר אתם רואים שמעשה המכירה, שמכרתם אותו למצרים, לא נתהוה דבר רע – אלא ארך-בא, נשתלשל מכך רוח והצלה לכל העולם – "להחיות עם רב". ואם כך, הרי לכם הוכחה גדולה, שאכן בדת ובדין עשיתם – שהריה יצא מזה דבר טוב לעולם. וכל זה היה בהשגת הבורא, יתרך שמו, מושאב כל הסיבות, "לשווים לכם שאירית בארץ ולחיזות لكم לפליה גדלה" – ומזה תוכלו למוד כי "לא אתם שלחתם אותי הנה כי האללים..." (על פי "אורה של תורה" להורה"ק פינחס פרידמן) "להורות לפניו לתקון (להכין) לו בית תלמוד"

מוספר על הרבנית אלישיב, עליה השלום, שהיתה עוזרת בקדש של בעלה הגדול, מאן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב וצוקל"ה, והיתה משבימה בכל לילה עם בעלה בשעה שלוש לפניות בקר, ומיכינה לו כוס קפה מהబיל מיד עם תחילת לימודו. את המים ניתה מرتיחה בפריטים ישן נושן, שהלכה בו היהת קטנה וחלהה מאד. וכשהציעו לה בני הבית לקנות טרמוס, ולהרתו מים לפני שתשקב לשיזון, אך שיתאפשר לה להמשיך לשיזון עד הבוקר, ענטה הרבנית: "לא אוטר על מלאכת קדש וו אני תה מאך שזו כה אני לשם תלמיד חכם גדול כמו אבא. זה מהיה אוטי ומעניק לי הרגשת קדושה גדולה, שמה לא אוכל להשיג אם אכין את המים בטרמוס". אף ביום שלא חשה טוב, סרבה תמיד להצעת בני ביתה לקום מוקדם במקומה, ולחייב לאבא כוס קפה, ולא הסכימה יותר על זכות זו אפילו לא לילה אחד. אך זכתה והיתה סמל לאהבת התורה בלי פשרות, ואף השရישה זאת בלב בנותיה הצדקניות, שזכה ונשאו כלן לתלמידי חכמים, מופלגים ב תורה וביראת שמיים.
"יבני דן חשים" (מו' ג')

על הפatioב "יבני דן חשים", שואלים חז"ל: למה לא היו לדון בנים ובנות, אלא רק בן אחד שנקרא חשים, שהיה גם חרש? אמר על-בז ה"ביסא רחמים": שמעתי מחייב הדור, שבשילדה אשת דן בראשונה היה הילד נפל, מפני חתיכת בשר ללא ידים ורגלים, ובלא ראש (לא עליינו). וגם לא היה בו כל רוח ונשמה. בשראה בז דן, נעצב מאד אל לבו, ומלך ישב לפני אביו יעקב בפנים צעפות. שאל אותו אביו: בני, מה מיים מימים? למה אתה עצב? ספר דן ל יעקב אביו שאשתו ילדה "נפל", מפני חתיכת בשר. אמר לו יעקב אבינו: הניחו אותו על טבלא (=ליח עז) והביאו לי אותו. הניח דן את הנפל על טבלא, בסה אותו בר נפל (=משיח), ואבות העולם נתנו לו ראה ברום המקדש, שנפל זה הוא ניצוץ דוד המלך, שהיה ראוי להיות בר נפל (=משיח), ואבות העולם נתנו לו ע"ל שנים. (בתחילה גטו לו אדים ראשוני ע"ל שנים. אילם לאחר שחתא האדם בעז הדעת, נתנו אבות העולם לדוד ע"ל שנים). עמד יעקב והתפלל על אותו נפל, ואמר: ריבונו של עולם, אם אין לידי הזה חיים, תנו לו משנויותיו של אדם הראשון. וכך היה, שבקש יעקב רחמים עלייו, וננתנו לו הקב"ה ראש ועינים, אף, פה, ידים, רגליים. וכך התפלל יעקב, עד שננתנו לו הקב"ה רמאיח איברים ושות"ה גדים. לאחר מכן יעקב והתפלל עלייו, שניתנו לו הקב"ה רוח ונשמה, ראייה וריח. אולם, יעקב אבינו שכח לבקש על חיש השמיעה, מפני שנפל זה היה ניצוץ מדוד המלך, שקבל את שנויותיו מאים הראשונים. ומماחר ואדים הראשון נטgal בז, שיעקב שכח לבקש על חיש השמיעה ("וימצא חדעת טוב ורע לא תאכל ממן"), לבו נטgal בז, שיעקב שכח לבקש על חיש השמיעה, ונשאר חשים חרש. וכך נקרא "חשים" – מכיוון שאינו לו חיש שמיעה (כמו שאמורים לעור "סגי ההור" (=אור גדור)).

והנה, לאחר כל זאת פחדו דן ואשתו מגול נזף, ולבו התפללו שלא יהיה להם יותר ילדים, ומאי, באמת, לא נתבררה אשת דן בלילה וככל. אולם, אומר "ביסא רחמים", לעתיד לבוא הקב"ה יתו לחשים, בז דן, חיש שמיעה יותר מכל אנשי העולם, ויהיה בו ניצוץ ממשיכך דקנו – והראייה לכך היא, ש"חשים" הם אותיות משיח...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת מגילותן!

"כה אמר אֱדֹנֵי ה' הגה אני לך את בני ישראל מ בין הגוים... וקצתך אתם... אל אֲדָמָתֶם... ומלך אחד יהיה לכלם.." פרשת השבוע: ויגש 16:04

ר"ת 17:36 ערד"ק ו' טבת תשע"ט (14.12.18) 17:16 יציאת השבוב:

bnei-zion.com

הפטורה: "וַיֹּאמֶר יְהוָה לְעֵמֶק הַלְּכִינָה כִּי תַּחֲזִיק בְּנֵית קָרְבָּן" (moshe45@bezeqint.net)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְאֵת יְהוָה שָׁלַח (יַעֲקֹב) לִפְנֵיו, אֵל יוֹסֵף לְהֹרְתָּן לִפְנֵיו גְּשָׁנָה וַיָּבֹא אֶרְצָה גְּשָׁנָה" (מו' כח)

רש"י הקדוש פירש, שיעקב שלח את יהודָה בְּדִי "להורות לפניו לתקון (לְהַכִּין) לו בית תלמוד, שם שם תצא הוראה". ושואלים המפרשים, מדוע מכל השבטים שלח יעקב דוקא את יהודָה? בקדים קדם לבאר את הפתוכ בפרקstaות "וַיַּצֵּא" על לידת יוסף (בראשית ל, כב-כד): "וַיַּזְפַּר אֱלֹהִים אֶת רְחֵל... וַיַּפְתַּח אֶת רְחֵמָה... וַתַּהַר וַתַּלְדֵּבָן, אַחֲרָה". תהה על-בְּדִי ה"ערבי נחל", ואמר: מכיוון שrangle התחילה לנמק "ותאמר אסף אליהם את חֲרֵפָתִי", משמע שהיה בគונתה לקרוא לבנה "אסף". אם כן, מדוע شيئاה את טעם, ולבסוף קראה את שמו "יוסוף", כפי הכתוב: "וַתִּקְרֹא אֶת שְׁמָוֹ יְוֻסָּף לְאָמֹר: יְסָף ה' לִי בֶן אַחֲרָה?"

בראה לבאר זאת על-פי דברי ה"חויה מלובליין" זי"ע, שבאר את הפתוכ על לידת יהודָה (שם כת', לה): "וַתַּהַר (לְהָרָה) עוד ותלד בָּן, ותאמַר: הַפָּעָם אוֹתָה אֶת ה', על-כֵן קָרָא שְׁמָוֹ יְהוָה וַתַּעֲמֹד מָלְכָתָה". ואricsים אלו להבין, מדוע מרגישה התורה הקדושה לספר לנו, שאחרי שאלה מודה לה' יתברך, ועל כך קוראת לבנה "יהודָה" – והנה "וַתַּעֲמֹד מָלְכָתָה"?

אומר על-בְּדִי ה"ערבי נחל": מכאן אנו לומדיםיסוד גדול וחשוב, שהוא צרייכים לדעת: כל פעם שאיש ישראל מודה על העבר, מזכה הוא תيقן ומיד לבקש גם על העתיד, שאם לא כן, הוא גורם להפסיק את השפע שהוא מקבל ממשמים. לכן לאחר שלאה יולדת יהודָה היא הפסיקה לילדת, מכיוון ש"ותאמַר: הפעם מודה את ה..."וַתַּעֲמֹד מָלְכָתָה" – שהודתה רק על העבר, ולא בקשה לעתיד לבוא, וכך – "וַתַּעֲמֹד מָלְכָתָה".

אולם, לאחר מכן, כשהראתה לאה שאין היא יכולה שוב להתרעם ולילדת, התפללה והתחננה לפני ה' יתברך, וזכתה שוב לילדת, ולהביא לעולם גם את יששכר ווילון. וזהי בדיקת העצה שמציע התנא בן עזאי לאדם הרוצה להודאות לה' שהטיב עמו (במשנה ברכות נד): "נָתַן הָדָא (מודה לה') על כל הטובה שננתן לו), וצעק על העתיד" (=מבקש מה' יתברך שיווסף וישפיע לו טוב גם לעתיד).

ועתה יובן לנו, מדוע רחל קראה לבנה "יוסוף" ולא "אסף" – שכן, מצד אחד היהת רוצה לקרוא לבנה "אסף" ולהודאות לה' יתברך על שאסף את חֲרֵפָתָה. אך מצד שני היא רצתה לילדת עוד ילדים, וכך צריכה היהת לבקש גם על העתיד, וכך – "ותקַרְא אֶת שְׁמָוֹ יְוֻסָּף לְאָמֹר: יְסָף ה' לִי בֶן אַחֲרָה". נמצאו שיחד עם ההודה על העבר "אסף אליהם את חֲרֵפָתִי", התפללה רחל גם על העתיד – "יְסָף ה' לִי בֶן אַחֲרָה", ואכן, לאחר שילדה את יוסוף, היא זכתה לילדת גם את בניין.

מעתה יAIR לנו להבין את עמק כוגנתו של יעקב אבינו לששלוח דוקא את יהודָה אל יוסף, כמו שכתוב: "וְאֵת יהודָה שלח (יַעֲקֹב) לִפְנֵיו, אֵל יוֹסֵף לְהֹרְתָּן לִפְנֵיו גְּשָׁנָה". שכן, יעקב אבינו השיג ברוח קודשו, שעוד מעט בני ישראל עוזדים לרדת לגלות מצרים, כדי לקים את גוירת ברית בין הבתרים, בה אמר ה' יתברך לאברהם אבינו (בראשית טו, יג): "יִדְעָ תְּדַע כי יְהִי וַעֲד בָּאָרֶץ לֹא לָהֶם, וְעַבְדּוּם וְעַנוּ אֲתֶם, אַרְבָּע מֵאוֹת שָׁנָה". אבל בסוף

גולות ועבדות זאת – יידע יעקב אבינו – עתיד הקב"ה להוציאם מארץ מצרים באותות ובמופתים. על-כן רצה יעקב אבינו ללמד את בניו, בני ישראל, דרך בעבודת ה', והיא: כאשר הקב"ה יעשה עמם נסים ונפלאות, ייגאל אותם ממצרים, צרייכים הם לשלב בתפילהם את יהודָה, שהוא בבחינת הודה על העבר (כלומר, להודאות לה' יתברך על הנסים והנפלאות שעשה עמם) – אבל, מצד שני, עליהם לשלב בתפילהם גם את יוסוף, שהוא בבחינת בקשה על העתיד – זהינו, בקשר שוגם לעתיד לבוא ה' יתברך ימשיך לעשות עמןibus וنعمלאות, ויגאלנו לעתיד לבוא, גואלה שלמה ואmittiy, אמן כן יהיה רצון.

לכן אמרו בני ישראל בשירת הים, כאשר הוציאם ה' מצרים: "אשירה לה' כי גאה גאה", שרנו והודו לה' יתברך על שגאלם והוציאם מצרים (וזהי מודה על העבר), אבל גם בקשר על העתיד: "תבאיםו ותטעמו

בָּהָר נִחְלַתְךָ... מִקְדֵּשׁ אֲדֹנִי כֹּנוּ יְדִיךָ, ה' יִמְלֶךְ לְעַלְםָ וְעַד" – הֵם בְּקָשׁו גַם עַל הַגְּאוֹלָה הַשְּׁלָמָה לְעַתִּיד לְבוֹא, שְׁבָה עַתִּיד ה' יִתְבּרֶךְ לְבִנּוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדֵּשׁ ("מִקְדֵּשׁ אֲדֹנִי כֹּנוּ יְדִיךָ"), וְלֹהֲרוֹידו מַוְיכָן מִן הַשָּׁמִים, וְאוֹתָה תַּהְגִּלָּה מִלְכֹותָו שֶׁל הַקָּבָ"ה עַל כָּל הָעוֹלָם לְעוֹלָם וְעַד ("ה' יִמְלֶךְ לְעַלְםָ וְעַד").

עַל-כֵּן אָוּרִים חֹזֶל שְׁהַגְּאוֹלָה הַעֲתִידָה לְבוֹא תְּהִיה עַל-יְדִי מֶשֶׁיחַ בֶּן זְדוֹד, שֶׁהוּא כִּידּוֹעַ מִשְׁבֵּט יְהִידָה, וְגַם עַל-יְדִי מֶשֶׁיחַ בֶּן אֲפִירִים, שֶׁהוּא מִשְׁבֵּט יוֹסֵף, כִּדי לְרָמֹז לְנוּ עַל בְּחִינַת "יְהִידָה", שְׁבֻזּוֹת הַחוֹדֶה וְהַשְּׁבָח לְה' יִתְבּרֶךְ, וְגַם הַתְּפִילָה וְהַבְּקָשָׁה לְעַתִּיד לְבוֹא בְּחִינַת "יוֹסֵף", יְכוֹעֵץ עַם יִשְׂרָאֵל בְּאֲחִירַת הַיּוֹם לְכֹתֶב בְּסֶפֶר מִיכָה (ו', ט): "כִּימִי צָאתָךְ מִאָרֶץ מִצְרָיִם, אֲרָאָנוּ נִפְלָאוֹת" – שִׁיבוּ לְגָסִים וּנְפָלָאוֹת וְלַגְּאוֹלָה שְׁלָמָה וְאֲמִתִּית בְּבִנְיֵין בֵּית הַמִּקְדֵּשׁ הַשְּׁלִישִׁי וְהַנְּצָחִי, אָמַן בְּן יְהִי רְצֹן. (על פִי "אָורָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהָרָה"ק פִּנְחָס פָּרִידְמָן) "כִּי לְמַחְיָה שְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לְפִנֵּיכֶם..." (מה' ח') על-פִי "לְקָחָת טֻוב")

גָּלוּ וַיַּדְעַ שְׁבָגִזְרָת בְּרִית בֵּין הַבְּתָרִים, אָמַר ה' יִתְבּרֶךְ לְאַבְרָהָם (בראשית טו, יג): "יִדְעַ תַּדְעַ בַּיְגָר יְהִי זָרָעָךְ בָּאָרֶץ לְאַתָּם, וְעַבְדָּוּ וְעַנוּ אֶתְכֶם, אַרְבַּע מְאוֹת שָׁנָה". אָסָכָךְ, לְכֹאָרָה, לְאַתָּה רָאוּי הַעֲנָשָׁה הַכְּבָד שְׁנָעַנוּשׂ הַמִּצְרָיִם (=עַשֶּׂר הַמְּפֻוֹת, וְטַבְּיעָתָם בַּיּוֹם-סוֹף). שָׁכוֹן, הַמִּצְרָיִם קִימָנוּ לְכֹאָרָה אֶת דְּבָרַ ה' יִתְבּרֶךְ בְּגִזְרָת בְּרִית בֵּין הַבְּתָרִים. וּמְדוֹעַ יַעֲנְשׂוּ עַל-כֵּךְ? אָוּרִם עַל-כֵּךְ הַרְמָבִין (שמות יח, יא): הַעֲנָשָׁה הָגֵעַ לְמִצְרָיִם עַל "יִאָשֶׁר זְדוּ עַלְיָהֶם" (=עַל יִשְׂרָאֵל). "זְדוּ" - מַלְשׂוֹן הַוּסִיף, שְׁהַזְּרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן גַּעֲנוּשׂ מִדָּה בְּגַעֲדָה מִדָּה.

הַגָּיְר יְרוּחָם וְצִיל, בְּסֶפֶרְיוֹ "דָעַת תּוֹרָה", אָוּרִם שְׁעַנְיוֹן זֶה נָוגֵעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִעָם יִשְׂרָאֵל. שָׁכוֹן, מַעֲיקָר פְּדִין אִין לְבָוָא בְּכָעַס וּבְפְטֻעָנוֹת כְּלָפִי מִשְׁעַלְיָבָר, קָלָל אוֹ הַקָּחָה אֶתְכָּנוּ, כִּי הוּא שִׁמְפְּשׁ בְּעָצָם שְׁלִיחָתָל בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעַלָּה, כִּי לְקִים אֶת גִּזְרָת ה' יִתְבּרֶךְ. וְכֵד נָגֵד דָוד הַמֶּלֶךְ, כִּי אָשֶׁר שְׁמַעַי בֶּן גְּרָא קָלָל נִמְרָצָת, כַּשְׁאָמַר (זְדוּ) לְאַבְיָשִׁי בָּנוֹ אָרוּחָה, לְבָל יַגַּע בְּשָׁמְעֵי, שָׁכוֹן "...הִי אָמַר לְוֹן (=לְשָׁמְעֵי), קָלָל אֶת זְדוּ" (שםואל ב', טז).

וְזַהֲיוֹן מִהָּשָׁאָמֵר יוֹסֵף לְאַחֲיוֹ: "וַיַּעֲתַּה אֶל תַּעֲצֹבוּ וְאֶל יִתְהַרְבְּשִׁיכְם כִּי מִכְרָתָם אֶתְכָּנָה, כִּי לְמַחְיָה שְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לְפִנֵּיכֶם". יוֹסֵף הַצְּדִיק יוֹדָעַ, שֶׁכֵּל מַה שְׁעַבֵּר עַלְיוֹ נִعְשָׁה בְּגִזְרָת ה' יִתְבּרֶךְ, וְאַחֲיוֹ קִיוּוּ רק שְׁלִיחִים, עַל מִנְתָּה לְקִים אֶת גִּזְרָתָו.

וְכֵד גַּם אָנוּ צְרִיכִים לְנַהּוֹג כְּלָפִי כָּל מֵשְׁפָגָע וְהַכְּעִיס אֶתְכָּנוּ. וְהַפּוּעַס עַל חַבְרוֹ שְׁפָגָע בָּו, דָזָה לְאָדָם הַפּוּעַס עַל הָאָבָן שְׁזַרְקָה עַלְיוֹ. וְאַרְיךָ לְדָעַת, שֶׁכֵּל זֶה בָּאָנוּ בְּגַלְל חַטָּאתִינוּ, וְהַפּוּעַס לֹא יַזְעִיל כָּאֹנוּ - אֶלָּא רק תְּשׁוֹבָה שְׁלִיחָה לְפִנֵּי ה' יִתְבּרֶךְ.

"כִּי אִיךְ אָעַלְהָ אֶל אָבִי וְהַנְּעָר אִינְנוּ אָתְּיִי" (מד', לד')

בְּשָׁהִיה מְגַע הַצְּדִיק רַבִּי מַאֲרִיל מִפְּרִימִישָׁלָן לְדִבְרֵי הַסּוּוּס שֶׁל יְהֹוָה לְיוֹסֵף "כִּי אִיךְ אָעַלְהָ אֶל אָבִי וְהַנְּעָר אִינְנוּ אָתְּיִי", הַיְהָ נָאָנָה עַמּוֹקוֹת, וְאָוּרִם: כֵּד אַרְיךָ כָּל יְהֹוָה וְיִהְוָה, אָב לִילְדִים, לִיסְרַ אֶת עַצְמוֹ (=לְתַבְּעַ מַעַצְמוֹ) כָּל הַזָּמָן - "כִּי אִיךְ אָעַלְהָ אֶל אָבִי" - אִיךְ אָבֹא לְפִנֵּי אָבִינוּ שְׁבָשָׁמִים, לְאָחָר מַאֲהָה וּעַשְׂרִים שָׁנּוֹת חִים בְּעוֹלָם הַזָּה, "וְהַנְּעָר אִינְנוּ אָתְּיִי" - אָסָם, חַלִּילָה, בְּנֵי אִינְם אָתְּיִי=אִינְם הַוּלְכִים בְּדַרְךָ מִתּוֹרָה וְהַמִּצּוֹת) ... וְהַנָּה, בְּעַנְיוֹן זֶה מוֹבָא בְּסֶפֶר "רָאשִׁית חַכְמָה" (פרק "גִּידּוֹל בְּנִים"), שָׁלָכָךְ הַתְּבוּנוֹ הַחַקְמָה מִכָּל אָדָם, בָּאוּמָרוּ (משלי כה, טו): "וְלִשְׁוֹן רָכָה תְּשִׁבְרָגָם". דָמִינוֹ, שָׁלָשׁוֹן הַתְּינוּקוֹת בְּתּוֹרָה, שְׁהִיא רָכָה, שְׁוֹבְרָת אֶת פָּכוּן שְׁלַחְנָתָה בְּבִתְּרָה, שְׁהַזְּקָות בְּגָרָם/בְּעָצָם. וְסִימָנוּ לְזֹהֵר "תְּשִׁבְרָגָם" - רָאשֵׁי תִּיבּוֹת תִּינְקוֹת שֶׁל בֵּית רָבּוֹ גִּזְוֹרֹת רְעוֹת מְבָטְלִין.

וּרְאוּי לְהָבִיא כָּאן אֶת סִימְפוֹרּוֹ שֶׁל תַּלְמִידָיו שֶׁל הַרְבָּב אֲשֶׁר רְבִינְסְקי (בְּזָמְנוֹ מִלְחָמָת הַעֲולָם הַשְׁנִיה), וְכֵד הוּא מִסְפָּר: "זָכְרָנִי בְּהַיּוֹתִי יָלֵד, כְּשֶׁהָגָרְמָנִים הַתְּקִרְבָּנוּ לְגַבּוּלָה אֶרְצִי יִשְׂרָאֵל, הַפְּמַד וְמַדְאָגָה הַיּוֹנוֹרָאִים! בְּבִנְשָׁת הַתְּאָסְפוֹ רַבִּים לְתְּפִילָה וּלְאֲמִירָת תְּהִילִים, וְאֶף בְּבִתְּרִי הַסּוּרָה חִשְׁנוּ פְּחַד וְחַרְדָה. בָּאָוֹתָה תְּקֻופה לְמִדְתֵּי הַסּוּרָה בְּבִתְּרִי, אֶצְלָה הַרְבָּב אֲשֶׁר רְבִינְסְקי, תַּלְמִידָיו שֶׁל הַ"חַפְצָתִים" צִיל, וְהַוְאָ, כִּדי לְהַרְגִּיעַ אֶתְכָּנוּ, סִפְרָ מְשֻׁמוֹ שֶׁל הַ"חַפְצָתִים", שָׁפעַם אֶחָת נִתְפָּס אָדָם עַל-יְהִי מִשְׁלָטוֹנֹת, בָּמַשֵּׁד לְהַעֲבָרָת סְחוּרָה לֹא מַכְסָ. וּמִיד הַשְּׁלִיכָהוּ לְבֵית כֶּלֶא, לְתוֹךְ תָּאַמְעָר תְּחַת סּוֹרָג וּבְרִית. וְשָׁם, בָּתָןְזָקָה לְהָרָה הַיָּה סּוֹרָג בְּגָבוֹה הַקִּיר, בָּצְפִּוֹת רַבָּה מִאָד, שָׁלָא נִתְןָן הַיּוֹהָצִיא אֶת הַדִּין כָּל שָׁלָא הָיָה כָּל סִיכּוֹן לְהַבְּרִיט חַפְצִים פְּנִימָה.

יּוֹם אֲחָד הַבְּזִיק רַעַיְוֹן בְּמוֹחָו שֶׁל הַעֲצָרָה. כְּשֶׁאוּ בְּנֵי מִשְׁפְּחָתוֹ לְבָקָרוֹ, בָּקָשׁ מִיחָבָה שִׁיבָּיו בְּפָעַם הַבָּאָה אֶת בְּנוֹ הַתְּינוּקוֹ. בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה הַבִּינְyo מִיד אֶת הַרְמָז שְׁמַכוֹן אֶבְיָהֶם הַאָסִיר. וּבְשָׁהִיהוּ בְּפָעַם הַבָּאָה דָאָגוּ לְהַשְׁחִיל מִסּוֹרִית קַטְנָה בְּשְׁרוּלָה הַסְּרִיגָה שֶׁל הַתְּינוּקוֹ. וְכֵד, כְּשֶׁהַתְּינוּקוֹ יְשִׁחַל אֶת יְדוֹ דָרְךָ הַסּוֹרָג, כִּדי לְנִפְגַּן לְאָבִיו לְשָׁלוֹם, תַּוְשַׁחַל גַּם הַמִּסּוֹרִית פְּנִימָה לְיִדִי אָבִיהם. וְכֵד הַיּוֹה, שְׁהַתְּינוּקוֹ הַכְּנִיסָה אֶת יְדוֹ לְסּוֹרָג לְהַגִּיד שְׁלוֹם לְאָבִיו, הַצְּלִים אָוּטוֹ עַצְרָה לְקַבְּלָה אֶת הַמִּסּוֹרִית. וּבְסִיעַת דְּשִׁמְיָה, לְאַחֲר בְּקָמָה יְמִינֵי הַצְּלִים גַּם לְבָרוֹם בְּמַחְשָׁי מִכְוֹתָלִי בֵּית הַכְּלָא.

ועל-כֵּךְ אָמַר הַ"חַפְצָתִים": "יְשָׁנָם פְּעָמִים שְׁהַשְׁעָרִים סְגִוִּים בְּשָׁמִים, וּכְבִּיכּוֹל הַקָּבָ"ה מִסְתִּיר אֶת פְּנִיו מִבְּנִיו הַאֲחוֹבִים, כֵּד שָׁאִי-אָפְשָׁר לְחַדּוֹר פְּנִימָה, לְהַגִּיעַ לְפִנֵּי אֶבְיָהֶם הַאָסִיר. וּבְשָׁהִיהוּ בְּפָעַם הַבָּאָה דָאָגוּ לְהַשְׁחִיל פְּנִימָה, וְלֹעֲרָר חַמְמִ שָׁמִים. וְלֹכְן - אָמַר הַרְבָּב אֲשֶׁר רְבִינְסְקי - בּוֹאוּ יְלִדִים, וּגְגִיד בִּיחֵד "שִׁיר הַמְּעֻלוֹת מִפְּעָמִים קַרְאָתִיךָ הַיּוֹה". שָׁכוֹן, רק כֵּד נִעְרָר רַחֲמִי שָׁמִים. (בְּיִדְועַ לְאֶחָלִים הַצְּרָר הַגְּרָמָנִי, בְּפִיקְדוֹן שֶׁל רֹומֶל, בְּמִזְימָתוֹ לְהַגִּיעַ לְאֶרְץ).

ישראל, וּנְעָצָר בְּקָרְבָּן "אֶל עַלְמָיו", קָרּוֹב מִאָד לְאֶרְץ הַמִּקְדֵּשׁ)... **שְׁבָתָ שְׁלָוָם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל!**

הפטרה: **"זיהי דבר ה'"** (לקבלת העלון בדו"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אללה בני לאה אָשֶׁד יַלְדָה לִיעַקְבּ... אללה בני רחל אֲשֶׁר יַלְדָה לִיעַקְבּ" (על פי "שבילי פינחס" להה"ק פינחס פרידמן) על הכתוב בפרק, "אללה בני לאה אָשֶׁר יַלְדָה לִיעַקְבּ... אומרים המפרשים, שיש קליפה אחת בחילות הטומאה, ושםה "לי", והיא תמיד עומדת לפנינו האדם לפתו למשה זנות, רחמנא ליצין. וזה סוד הכתוב (ויקרא כו, ט): "וירעתם לריק ורצעם ואכללו איביכם", שעלי ידי קליפת הטומאה "לי" (הנימיות בכתב לריק), הניה "ורעכם". שהוא ורע קדש. הולך לריק לא"יביכם". שם פוחות הטומאה הגזונים ומקבלים חיוט ממנה.

ואולם אומרים חז"ל, שיעקב אבינו והאמונות הקדושות לאה ורחל מבטלים את קליפת הבנות "לרי", כפי שנזכרנו בכתוב: "אללה בני לאה אשר ילדה לע יעקב... אלה בני רחל אשר ילד לע יעקב" (אותיות לרי בחיבור תיבות, מודגש בצהוב). וכפי שמייא המקובל האלקרי רבינו שמישון מאוסטרופאלי וצ"ל, בספרו "ליקוטי שושנים": "בפסוק יחזקאל טז, טז) יתבטח ביפיך ותגני על שמך', וזה כמו אמר הגמרא (מגילה טו): כל האומר, רחוב, רחוב, מיד נקרי (=נעשה בעל קרי רש"י), וזה יתגני על שמך'. אמנם יש בפסוק זה סוד גדול, כי יש קליפה אחת, המפתחה לבני אדם לבנות, ושם הקליפה לרי, סוד (וראשי תיבות) לאה רחל יעקב, שבתו אותה הקליפה, ו(על-כן) פ"ד שנים לא ראה יעקב קרי. וזה הסוד בפסוק 'תגני על שמך' – רצונו לזרם על אותיות (הבות קודם אותיות) 'שמך'. דהינו... (קודם) שי"ן (בא) ר"יש... (וקודם) מ"מ (בא) ל"מד... (וקודם) כ"פ (בא) י"ד – קרי (Κεβלנו את השים הקליפה לרי, והגיד להם הנביא (ישראל), שהקליפה החילקה אמריה בפתחיה, שיחטאו (ישראל) בנות, ועל זה הוכיח אותן הנביא (יחזקאל)".

בענין זה מזכירו בספר "דבש לפ"י" להגה"ק החיד"א (מערכת י', אות ט'), שכאשר ברח יעקב אבינו מעשו, והלך לבית לבן למצוא לו אשה, אמר את מזמור התהילים "שיר לפעלות אשא עיני אל הרים מאיין יבא עזרי...אל יתנו למוט רגליך". וצריך להבין, מדוע אמר יעקב דוקא את המזמור הזה?

אלא, יש לומר, שכאשר הלא יעקב אבינו לבית לבן הרשע, התפלל שיצליה להכנייע את קליפת הוניות, והתפוזן בפסוק "אל יתנו לך מوط רגילד", בראש תיבותו "LERİ" – שיתן לו הקב"ה כח לשלוט על קליפה זו, שכוחה רב. וכפי שגמ התפלל דוד, במזמור לה, א': **לדוד ריביה יי את יריבי**, בראש תיבותו "LERİ", וمبקש שה' יעזור לו להילחם עם יריביו עם קליפת הוניות "LERİ").

...בתורה, הנראית **א"ש**, ניצול מקליות **לר"י**, המפתחה לזונות, וגם ניצול מעמלקה. (שהיא) גמטריא **לר"י**.
ומוסף הheid"א בספרו "מדבר קדומות" (פרקה י' אות ז'), ואומר, (ש)"**ישראל**", אותיות **א"ש** **לר"י**, לרמזו... (שהעוסק)

לא ינקה רע – ראשית תיבותו של ר' לוי, קליפת הוננות, המפתחה אותו לדבר עבירה.

וְזַהוּ גַם מֵה שָׁמַר אֲבָרָהָם אֶבְרָהָם לְאַבְיָמֵלֶךְ, שָׁלַקְה אֶת שִׁירָה אֶמְנוֹן: "וַיֹּאמֶר אֲבָרָהָם כִּי אִמְרָתִי רַק אֵין יָרָאת אֱלֹהִים בָּمָקוֹם הַזֶּה וְהַרְגַּנִּי עַל דָּבָר אֲשֶׁר-תֹּאמַר". הַגָּהָה, סֻפִּי תִּבְوتָ שֶׁל "עַל דָּבָר אֲשֶׁר-תֹּאמַר". וּבְכֵךְ רַמְזָה אֲבָרָהָם שָׂאוֹשֵׂי עַזְירָוּ שְׁטוֹפִים הַאֲנוֹם. הַבָּאים מִלְּלִיפָּה לְרִי

ומוסף הראהך פירדמן ואומר: ונראה, לעניות דעתך, שמצוות תפילהין היא סגולה לבטל את קליפת **"ליד"**. שחרי מקרא מלא דבר הפתוב בפרשת ציצית (במדבר טו, לט): "ולא תתוור אثر ללבכם ואתרי עיניכם אשר אתם זנים אחרים... והייתם קדושים לאלהיכם". ופירוש רש"י: "הלב והעינים הם מרגלים לגוף, ומזרים (=מזומנים) לו את הארץ": השינו רואה הלה חומד והגונה עוזיהה אם הארץ רוחה".

וידוע, שכונת מצות התפילהין לקדש את הלב ואת המחשה שבראש, פמボאר בשלחן ערוק (או"ח סימן כה, סעיף ה),

שצරיך לכון בהנחה התפילין, שצונו הקב"ה להניח תפילין של יד על הזרוע בצד הלב, ותפילין של ראש בצד המצח. ובemo שמצוּבָא שם: "וישעבֵד להקב"ה הנשמה, שהיא במת, וגם הלב, שהוא עיקר התאות והמחשבות. ובזה יזכיר (את) הבורא וימעת הנטוי". נמצא לפ"ז, שעל-ידי מצות תפילין על היד בצד הלב, ועל הראש בצד המצח, מקדשים את התאות שבלב ואת המחשבות שבמוח. וברור שעל-ידי כך מקדשים גם את העיניים. שחרי, התפילין של ראש הם בין בעיניהם, כפי שאומר הכתוב: "והיו לטפת בין עיניך". ועל-ידי כך זוכים לזכים את: "ולא תתورو אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחרייהם". ועתה, בא וראה, שהר' יד הם ראשי תיבות "לי", כדי לرمוז לנו, שכח התפילין של יד וראש מבטלים את קליפת הוננות, הנקראת "לי".
ויגושו אלינו יהנדה ויאמר כי אドני ידבר ונארפה דבר באוני אדרוי"

הרה"ק בעל האמרי חיים מוויז'ניץ זיע"א אמר, שבפתח זה היה רמז מענייני התפילה, כי הגשה מרכזות ל תפילה, וגם שמו של יהודה, שהוא לשון הדראה רומי על-כך, ומה עוד שבסמך יהודה מופיעות אותיות הו"ה.

וזהו שכתבוב: "ויגש אליו יהודָה ויאמר בְּאָדָנִי". דהיינו, כאשר אני נגשים אל הקב"ה, שנרמו בשם 'יהודה', צריך לבקש "בְּאָדָנִי", רבונו של עולם, עוזרני בכך שידבר נא עבדך דבר באוני אדני", שאוכל להתפלל תפילה ראייה לדברי שתתקבל "בְּאוֹנוֹ אָדָנִי" – לפני הקב"ה...

בענין זה מובא בספר "קב ונקי" – **יסוד גדול בתפילה** ש**אדם הנזכר לדבר ישועה, ורוצה שתתקבל תפילתו** בלא **שיפריעו המקטרגים והמשטנים**, יתפלל על הענין שצורך, בעט שמצויר שבחו של הקב"ה באותו דבר. דהיינו, מי שמקבקש לעורר רחמים بعد חולה, הנזכר לרפואה, יכוון עליו בשעה שהוא משיב את השם יתרברך בברכת "מחיה המתים" ובתיבותו "וּרְפֵא חֹלִים". ואז לא יוכל **המקטרגים** לסתור את תפילתך, כי הרי איןם יכולים לומר בנגדך, שהשם יתרברך אינו רפואי חולים. ומתוך כך תהא הדרך סלולה לתפילהך. עצה זו רמנזה בפסקוק "וינges אליו יהודה" – בלוּמָר, **שינges האדם ויתקרב אל ה'**, על-ידי יהודה ושבח (גרמויזים בשם "יהודא"). ואז, "ידבר נא עבדך דבר **באוני אני**" – תתקבל תפילתך, כי אין מי שיחוץ بعد תפילתו להתקבל במרום...

"וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר אשר הם שברים"

מובא במכתבי הרה"ק רבי אליעזר צבי מקאמראן ז"ע: פעם אחת שמעתי מרבנו הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב ז"ע", שראה בחלום הלילה, שנכנס להיכל של רבינו ה"ב בית יוסף" ז"ע".

וראה שם, שযושבים הרבה תלמידי חכמים במתיבתא זו. ובهم היו כמה מגדולי החכמים שהכיר מהעולם הזה, וכמה מהם אשר לא הכיר. ומיד בשפאה רבנו זיע"א למתיבתא, עמד ה"בית יוסף" מבסאו, ואמר: ברוך הבא רבי צבי הירש מזידיטשוב. ובקש מרנן ה"בית יוסף" מרובנו רבי צבי הירש מזידיטשוב, שיאמר לו איזה דבר תורה.

והשיב לו רבינו: כאן יושבים גדולי תלמידי חכמים, שעוסקים בנטולות התורה. ואני, כל עסקי בסודות התורה. אך אף-על-פי-כן אומר לכם אחד חדש אחד מנגשות התורה, שראיתי בפרשא זו בשבוע זה. הנה כתוב: "ילקוט יוסף את כל הפסוף הנמצא בארץ מצרים ובארץ בנען בשבר אשר הם שברים". ואמרו חז"ל, שכל הפסוף והזהב שנמצא בעולם רקט יוסף והביאו למצרים, עד שלא היה למצרים ברירה, וגם לקחו את הצלים של העבודה זהה שלהם, שהיו עשויים מכסף ומזהב, והביאו ליאוסף עבור אכילתם. ולא כaura, איך הותר ליאוסף לקחת מהם את העבודה זהה שלהם? הרי אסור להנות מעבודה זהה... לזה השיב כתוב: "בשער אשר הם שברים", הינו לשון שבירה ובתיתה. והוא לפה ההלכה שבמקרה זה גורר מבטל בעצמו את העבודה זהה שלו מכל וכל, או מותר לישראל להנות ממנו... והשיב ה"בית יוסף" לרaben: טוב דברתם וחדשתם בתורה הקדושה...

"וַתָּלֶה אָרֶץ מִצְרַיִם וְאָרֶץ פְּנֵינוּ מִפְנֵי הָרָעָב"

בירושלמי במסכת תענית (סוף פרק ג') מובא, שכאשר היתה עצירת גשמיים היה רבי יוחנן בן זכאי מבקש שיבריזו לפני המיכל, שGBKש הוא להסתפר, ואין בפחו להצער עוד (כפי קיבל על עצמו לא להסתפר עד שרדו גשמיים). ומיד לאחר מכן יורדים גשמיים. שואל על-בז הoga"ק רבי אלחנן וסרמו זיע"א הי"ד: והרי עצירת הגשמיים גורמת צער גדול בהרבה לכל העולם. ולא רק צער, אלא גם ספינת רעב נוראה. אם כך, כיצד יתכו שצער גדול של העולם בלו אינו יכול לגורום שתפקיד הביצרות ויירדו גשמיים, ואילו צערו הפעוט לכארה של רבי יוחנן בן זכאי, שאינו יכול להסתפר, מצחיח לפועל, היכן שצער העולם בלו לא הצלח? אלא, אומר רבי אלחנן וסרמו, שצער כל העולם אינו יכול להבריע, שהרי משום מעשי בני האדם נסגרו א羅בות השמיים. שכן, בני האדם חטאו, ומה הדין שיצטערו. אבל, לעומת זאת, רבי יוחנן בן זכאי לא חטא, ואינו מן הדין שיצטער, אפיקלו צער מועט... ולפיכך, כדי שלא יהיה בצער, נפתחו א羅בות השמיים... שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמר על קדושת הגילוי!

37 כה אמר אדני ה' הנה אני לך את בני ישראל מ בין הגוים... וקצתך אתם... אל אדמותם... ומלאך אחד יהיה לכם.. פרשת השבוע: ויגש וְהִזְעִיר לְעַמּוֹ וְאֶתְּנָהָר לְאֶלְהִים" (מתוך ספרה) כנסת השבת: 16:04

ר"ת 17:36 ערש"ק ו' טבת תשע"ט (14.12.18)

bnei-zion.com

צאת השבת: 17:16

הפטרה: "יְהִי דָבָר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net (הומנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"וְאֵת יְהוָה שָׁלַח (יַעֲקֹב) לִפְנֵיו, אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֶת לִפְנֵיו גְּשָׁנָה, וַיָּבֹא אֶרְצָה גְּשָׁן"

שנינו בגדרא (סוטה י'): "אמר רבי שמואל חסידא: יוסף, שקדש שם שמים בפרט, זכה והוסיפו לו אותן את שמו של הקדוש ברוך הוא (את האות ה'), בכתב (תהלים פא): 'עדות בייחוסך שמו'. (וailo) יהודת, שקדש שם שמים בפרט (ברבאים), זכה ונקרא כלו על שמו של הקדוש ברוך הוא (ה-ו). (וזאת), כיון שהזדה ואמר (שכלתו תמר), 'צדקה ממני'...". (כידוע, שם הקב"ה הוא יה-ו-ה).

ممאמր זה למד ה"שם ממשמויאל" (ויגש, שנות טרע"ח) יסוד גדול: עבדתו של יוסף הצדיק היתה לעבוד את הקב"ה בפרט, כפי שבאמת ראיינו, שקדש שם שמים בפרט. שחררי, אשות פוטיפר רצתה לשכב עמו כאשר היו בלבד בבית, כפי שכתבו: "יבא (יוסף) הביתה... ואין איש מאנשי הבית שם בבית ותפשחו בגדו לאמור שכבה עמי... וינס ויצא החוצה".

וailo עבדתו של יהודת היתה לעבוד את הקב"ה בגולוי, כפי שקדש שם שמים בגולוי, כאשר אמר לעיני כל העם, על תמר בלבתו: "צדקה ממני". (כידוע, קורתה ממוני בלבתו, תמר. וזהו (=יהודת) לא התביש להודות בכח לעיני כל העם). ראה ספר "בני ציון", פרשת "יזח").

כדי להבין עניין זה ביתר שאת, הנה נתובן במאמר הגדרא שהבנו לעיל: "יוסף, שקדש שם שמים בפרט, זכה והוסיפו לו אותן את שמו של הקדוש ברוך הוא (אות ה'), בכתב (תהלים פא): 'עדות בייחוסך שמו'."

וננה, בחידושי אגדות למהרש"א מבואר, שהקב"ה הוסיף ליאוסף אותן את שמו – את האות ה' (יוסף) – כדי שעיל-ידי כה יהיה בתחלת שמו של יוסף השם יה' (יוסף), שהוא שם מעיד על-כך שיווסף קדש שם שמים בפרט. וזאת, כפי שmobא גם במדרשו (ויקרא רבba כג/), "עדות בייחוסך – יה' מעיד עליו שלא נגע באשת פוטיפר". וצריכים אנו להבין עניין זה. שכן, איך השם יה' מעיד על יוסף שהוא נשאר בקדושיםתו, ולא נגע באשת פוטיפר? ויש לומר, שהנה, כתוב בתורה בפרשת פינחס: "חנוך משפטת חנכי לפלו משפטת הפלאי לחצן משפטת החרונב...". ופרש רשות: "לפי שני האומות מבוין אותן (=את ישראל), (ואומרים): מה אלו מתייחסין על שבטייהם? סבורין הם (=ודאי חשבים הם, ישראל), שלא שלו המצריים באמותיהם? (=בנשות ישראל) (שחררי), אם בוגדים היו מושלים (המצריםים), קל וחומר בנשותיהם!

וכדי להפריך מחלוקת זו دون ALSO של הגוים)... היטיל הקב"ה את שמו (=יה') עליהם – ה' מצד זה, ו'יוד' מצד זה – לומר: מעיד אני עליהם, שהם בני אבותיהם (ולכן כתוב: "חנוך משפטת חנכי, לפלו משפטת הפלאי..."). וזה מה שמנпрос על-ידי דוד (תהלים קככ): 'שכתי יה' עדות לישראל'. השם הזה (=יה') מעיד עליהם (=על ישראל) (שהם מתיחסים) לשבטייהם".

ומוסיף המהרש"א ואומרים: הנה, שנינו בגדרא (סוטה י'): "דריש (=דריש) רבי עקיבא: איש ואשה שוכנו – שכינה בינוין (=יה'), לא זכו – אש אוכלתן". ופרש רשות ז"ל: "שכינה בינוין – שהרי חלק (הקב"ה) אותן שמו, ושבנו בינוין: יוד' באיש ו-ה' באשה. (ולכן, אם) לא זכו (האיש והאשה) – אש אוכלתן – שהקב"ה מסלק שמו מבינוין, ונמצאו אש ואש". (באשר מסתלקות האותיות יה' מ- אש אש, נשאר אש אש).

הנה כי כן, מטעם זה דוקא שם יה', שromo על השראת השכינה בין איש לבין אשה, מעיד על ישראל שלא פגמו בקדושיםם. שכן, אם חיללה היה בהם (=בישראל) פגם בקדושה, היה שם זה (=יה') מסלק מבינוין.

וננה, מבואר במדרשו (ויקרא רבba לב, ה): "יוסף ירד למצרים וגדר עצמו מן הארץ (=זנות, זימה), ונגדרו ישראל בזוכותו. אמר ר' חייא בר אבא: כדאי (=טוב) היה גדור ארעה עצמו, שנגאלו ישראל על-ידו" (=בזוכות יוסף נגאלו ישראל). מבואר מכאן, שיווסף הצדיק סלל בקדושתו דרך לכל ישראל, שיוכלו לעמוד בקדושיםם – ובזוכות זה נגאלו מצרים. אם כך, נמצא מכאן כי השם יה' שהתוסף ליוסף על שדר עצמו מן הארץ, הוא גם שהheid על

ישראל ששמרו על קדושת המצרים, ועל-ידי כה נגלו ויצאו מצרים.

וזהו שכתב בשירת הים (שםות טו, ב'): "עזי זומרת יה ויה לי לישועה". דהיינו, בוכות השם יה, הנה על-ידי כה "ויה לי לישועה" – היהת היושעה לישראל, ונגלו הם מצרים.

והנה ידוע ומפורס ששמו של הקב"ה, יה-וָה מרומז בראשית התיות של הפסוק: "ישמו השם ותגל הארץ". ויש לומר, שבשים גודלו של הקב"ה היא תמיד ובכל זמן. שכן, בשים בכל זמן ובכל עת רבות של מלכים משבחים אותו, וזהו "ישמו השמים" – ש תמיד יש את אותיות יה. אך כאן בארץ, במן הגלות והסתור הפנים, אין "תגל הארץ" – כי אין גילה (=שמה) בארץ גלות וחרבן, ולכן נעלמו ממשו המלא של הקב"ה יה (יה)אות זה, שנראשי התיות "תגל הארץ". וכן, כל זמן שעמלק קים, אין שמו של הקב"ה שלם, כי אין גילה ושם לה מטה בארץ, ולכן חסר ממשו של הקב"ה זה, וכך בתוכה: "יד על כס יה מלחמה לה בעמלק". נמצינו למדים כי שם יה, שהוא רק חצי שם הקב"ה, בבחינת "שמו השמים", רומי על זמן של הסתר פנים. שכן, אין השם שלם וחסירה הגילה בארץ ("תגל הארץ"). ואילו שם הקב"ה בשלימות (יה-וָה) מורה על זמן של גילי פנים, כמו שהיה לעתיד לבוא, בבחינת "ישמו השמים ותגל הארץ".

מעתה יתברר היטב יוסף, שקדם שם שמים בסתר, זה לא חצי שם הקב"ה (=יחוסף), ואילו יהודה שקדם שם שמים בפרהסיא (=ברבים) זה, שבלאותיות שם הקב"ה נזכיר בשמו (יהודה). שכן, על-ידי יוסף קדש שם שמים בסתר, גרם הוא לשמה גולה בשמי. שהרי, ענין זה, שיוסף הצדיק עמד בניסyon הנורא שהיה לו עם אשוט פוטיפר, היה גלי ונודע רק להקב"ה ולא הפליא של מעלה. אבל, בארץ לא היה שמה על-כה, שהרי היה דבר זה בסתר. על-כן, כיון שיוסף גרם שמה גולה בשמי, הנה, מידה נגד מידה, זה לא מחלוקת שם הקב"ה, היוצאה מהכתוב "ישמו השמים". אולם, יהודה, שקדם שם שמים בפרהסיא, בפני עצמה, הנה, על-ידי כה הרבה שמה לא רק בשמי – אלא גם בארץ. שכן, כאן בארץ למדנו איך להודות על האמת ולקדש שם שמים ברבים. על-כן, כיון שהיהודים גרם שמה בשמי וארץ, זה לא שם הקב"ה המלא, יה-וָה, היוצא מהכתוב: "ישמו השמים ותגל הארץ". על פי "אורה של תורה" להורה ק פינחס פרידמן)

"מעט ורעים היו ימי שני חי" (מז' ט)

בשעה שאמר יעקב לפך "מעט ורעים היו ימי שני חי", אמר לו הקב"ה: אני מלטתי מעשו ומבחן והחזרתי לך את דינה ואת יוסף, ואתה מתרעם על חיך שהם מעט ורעים? חיך (לשון שבואה) שמספר התיות (33) שיש מ"יאמר פרעה" ועד "בימי מגורייהם", יחסרו לך משנות חייך, שלא תחיה כמספר שנים יצחק אביך, שחי מאה ושש מאות שנים, אלא רק מאה ארבעים ושבע שנים (147-33=180) (עמ"י דעת זקנים).

רואים אנו מבאן, עד כמה ציריך כל אדם לקבל את כל יסורי עולם הזה באהבה ובשמחה, שהרי זה רצון הבורא יתברך. ואסור לו (=לאדם) בשום פנים ואופן להתלונן על יסורי. שהרי יעקב אבינו, בחירות האבות, נגעש בענש חמור, שקרה לו מתיו שלשים ושלש שנים, שבו יכול היה לשבת ולמדו עוד תורה.

ואם בארץ נפלה שלחת, מה נאמר לנו, "אזרבי תקיר"? ולכן ציריך כל אדם לקבל את יסורי באהבה, ולעלם יהא אדם רגיל לו: כל מה שעוזה הקב"ה – לטובה עוזה.

"עבדך אביכ"

חכמי המקרא מבקרים קשות את התנגדותו של יוסף בפרשת הגביע, והעיליה שהעליל על בניימין, שלא בדין. כה אמרו בפרק דרבי אליעזר (פרק לט): עשר פעים אמרו בני יעקב אל יוסף "עבדך אבינו" או "עבדך אבינו", ושמיע יוסף את הדבר ושתק, "וشتקה – בהודאה דמיא" (=דומה). לפיכך נתקצטו מחייב עשר שנים.

בענין זה מספרים חסידים: בשבת פרשת ויגש, הסביר חבורת תלמידי חכמים בביתו של רבי יוסף שטיננהרט, רבה של קהילת פירדה. שאל אחד המסובים את הרב: היכיז אומרים חז"ל, שיוסף שמע מפני אחיו עשר פעים את המלים "עבדך אבינו"? הנה, חזרנו שוב על סיפוריו יוסף ואחיו בתורה, ומצאו שבני יעקב אמרו לヨسف "עבדך אבינו" או "עבדך אביכ" רק חמיש פעים, ולא עשר פעים ובעוד הרב חשב בדעתו מה להסביר לשואל, התערבה הרבנית, שהגיisha באותה שעה כבוד לאורים, ואמרה: הלא נאמר לפני-כך: "ויהם לא ידע כי שומע יוסף, כי המליץ (=המתרגמים) בנותם (=בניניהם). נמצאו אףו למדים, שאמנם שמע יוסף את המלים "עבדך אבינו" עשר פעים: חמיש פעים מפני האחים, וחמש פעים נספות מפני המליץ, שתרגם את דברי האחים באוני יוסף..."

שבת שלום לכל בית ישראל נא לשמור על קדושת הגילוי

39 כה אמר אדני ה' הנה אני לך את בני ישראל מבין הגויים...וקבצתי אתכם...אל אדמתם...ומליך אחד יהיה לכלם..

פרק השבעה: ויגש כנסת השבת: 16:04

ר"ת 17:36 ערש"ק ו' טבת תשע"ט (14.12.18)

bnei-zion.com

17:16 יציאת השבת:

הפטרה: "יידי דבר ה'" (לקבלת העלון בדו"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הומנום לפניהם היפה)

"בני ציון"

"ילאビו שלח בזאת..." (מה' כג')

על הכתוב "ולאビו שלח בזאת...", תמהים חכמי ישראל, ושותאים: מה זה ה"בזאת" ששליח יוסף לאביו יעקב? רשי הקדוש מפרש ענין זה, ואומר: "בזאת" – ביחסון זהה. והתמייה גוברת עוד יותר. שכן, מה רצה רשי למלמדנו כאן, באומרו "ביחסון זהה"? לאיזה חשבון הפונה?

אומר על-כך הרה"ק ר' שמואל ישראלי מרוזין, על-פי מה שגלה לנו האר"י הקדוש (שער הכוונות תפילה שחרית): אחד משמותיו של הקב"ה, נמסוגל **לפרנסת** הוא שם הקדוש "חתר", ומ庫רו מסופי התיבות של הפסוק (תהלים קמ"ה, טז): **"פותח את ידה"** – אותיות "חתר", ועל-ידי זה: "ומשביע לכל תי רצון". והיות ובאותו הזמן היה **רע** בכל הארץ מצרים, שלח יוסף הצדיק לע יעקב אבינו, שיתפלל על **הפרנסה** בשם "חתר".

וזה שבתוב: "ולאビו שלח בזאת..." – **"בזאת" בגימטריה "חתר"** – שם הפרנסה. יוסף הצדיק שלוח מסר לאביו יעקב, שיתפלל לה בשם **הפרנסה**, כדי **שישפיע מזון ושפיע לעולים**. וזה שפרש רש"י במתוך לשונו: "בזאת" – ביחסון זהה, והפונה ביחסון הגימטריה של תיבת "חתר".

ויש להזכיר בbijoor ענין השם "חתר", על-פי מה שאמר האריז"ל, כי שרש שם **הפרנסה** "חתר" (=428) הוא מפעמים "רוח" (=214). ומכאן בספר הקדוש **"בני שלשים"**, שהצדיקים נהגים לברך איש את רעה בברכת **פרנסת ברוח**, בין **שהמלה ברוח** מורכbat מהאותיות **"ב' רוח"**, דהיינו ב'=2) פעמים רוח, שהוא כאמור בגימטריה "חתר" – השם שממנו נמשכת ומושפעת **הפרנסה**.

מוסיף ואומר על-כך בעל ה"אמרי נעם" (פרק פינחס), שמה שהתפלל משה רבינו עליו השלום (במדבר כו, טז): "יפקד ה' אלهي הרוחות לכל בשר איש על העדה", והזכיר בהמשך הכתוב: "איש אשר רוח בו". הנה, משה רבינו, הוכיר בפיורש את המלה "רוח", וכן רמז פעם נוספת על השם "רוח" – בסופי התיבות **"אשר רוח בו"**. שכן, משה רבינו, עליו השלום, התפלל – על כל ישראל, שיזכה למנהיג שיווכל להשפיע להם **פרנסת** מהשם "חתר", שהוא ב'=2) **פעמים רוח**".

ויש להוסיף מה, אמרו חז"ל (פסחים קיח): **"קשה מזונתו של adam בקריעת ים סוף"**. ומכאן מבואר, שגם קריעת ים סוף הייתה על-ידי השם הקדוש "חתר", שהוא ב'= **פעמים רוח**. והוא, לפי שנראה ענין זה בקריעת ים סוף: **"וילך ה' את הים ברוח...ויבקעו המים"**. דוקא **ברוח**, שהוא ב'= **גימטריה "חתר"**.

בספר **"באר שלמה"** (דף שי') מובאים בשם בעל **"מגדנות אליעזר"** דברי אלישע, שבקש מאליהו הנביא (מ"ב ב', ט): **"ויהי נא פי שניים ברוחך אללי"**. וכונת אלישע הייתה, שהיות ולאליהו הנביא הייתה שליטה על **הפרנסה**, כפי שモובא בכתובים, שאלייהו הנביא עצר את הגשם בישראל שלוש שנים (מלכים א, יז): **"ויאמר אלהו...חי ה' אלהי ישראל...אם יהיה השנה האהה טל ומטר כי אם לפי דברי"**.

לכן ביקש ממנו אלישע, שיזכה גם הוא בשם **הפרנסה**, שהוא ב'= **פעמים רוח**, ועל-כן אמר לו **"ויהי נא פי שניים ברוחך אללי"** – שאזיכה ל^פי **שניים** ל – ב' **פעמים רוח**, שמספרם **"חתר"** – שם **הפרנסה**. ועל-כך השיב לו אליו הנביא: **"הקשית לשאול"**. שכן, אמרו חז"ל: **"קשה מזונתו של adam בקריעת ים סוף"**.

ויש עוד לומר מה שכתב ה"תוספות יומם טוב" (ברכות פ"ז מז): **מדוע אנו אומרים בברכת הויון (בעשרה): "גברך לאלאינו שאכלנו משלו"**, ובכך מזכירים את השם **"אלקים"**, שהוא כידוע שם מידת **קדין**? ותרץ ה"תוספות יומם טוב" ואמר, **שהמazon שהקב"ה זו ונונן לנו הוא מצד קדין**. שทรיר, הוא יתריך בראשו אוננו, וכן, מן הראי שיזון ויפרנס אוננו. לפיכך אנו מזכירים את השם **"אלקים"** (שהוא שם מידת קדין) – כדי להורות שמצד קדין הוא יתריך צרייך ליזון אוננו.

ואולם, מקשים על-כך חכמי ישראל, ושותאים: הרי בברכת המזון אנו אומרים: **"האל הנהו אוננו ואת העולם כלו**

בטובו, בבחן, ביחס, ברוח וברחמים". אם כך, יוצא אפוא שהקב"ה זו אותנו במידת החסד והרחמים, ולא מצד קדין! מшиб על-כך הרה"ק פינחס פרידמן, ואומר: אכן, אמרת שהמazon שהקב"ה מכלכל אותנו הוא מצד קדין, פאdon המפרגס את עבדיו. אולם, כל זאת רק כדי חייתנו, ולא יותר. ומה שהוא יתרך מוסף וממציא לנו מזון יותר מכפי חייתנו הוא מצד החסד והרחמים. ולכן נמצא, כי המשכת המזון הוא מצד שיתוף מידת החסד עם מידת קדין. והנה, ידוע שישתי הדים של מעלה הם כינוי למידת החסד ולמידת קדין (יד ימי של הקב"ה רומיות על הנגנת החסד, ואילו יד שמאל רומיות על הנגנת קדין). ולכן מדויק מאד לשון הכתוב בתהילים: "פottaח את ידך" – הקב"ה פותח כביכול שתי ידיו, שהן מידת החסד ומידת קדין, ועל-ידי שם הפרנסה – "ימשבייע לכל חי רצון". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "כִּי אֵיךְ אָעַלְתָּ אֶל אָבִי וְהַנְּגָעָר אִינְגָּנוּ אֲתַיִ" (מד' לד')

כשהיה מגיע הצדיק רבי מאיר'ל מפריימישלן לדברי הסיום של יהודה ליוסף, היהangan העמוקות, ואומר: כך צריך כל יהודי ויהודיה, אב לילדיהם, ליסר את עצמו (לtabou מעצמו) כל הזמן – "כִּי אֵיךְ אָעַלְתָּ אֶל אָבִי" – איך אבוי לפניו אבינו شبשים, לאחר מאה ועשרים שנות חיים בעוולם הזה, "והגער איננו אתי" – אם, חלילה, בני אינם ATI (=אינם הולכים בדרך התורה והמצוות)...
וישע ישראל וכל אשר לו ובא באירה שבע"

בשנת הרכ"ט הפליגו באניה לכיוון ארץ ישראל רבי יעקב יוסף הרמן וזוק"ל זיע"א, רעչתו וילדיו הקטנים. על-פי התכנון, אמרה הדינה לאנניה לעגון בנמל חיפה ביום רביעי שבז'ווע, אף נעשו סידורים, שנבי המשפה ישחו מס' ימים בביתם של הרב אלפא ורعيתו בחיפה. אולם, בהיותם בלבד ים, קיבל רב החובל הוראה להפליג בנתיב עזקה, מחשש שהוא מימי חיים התיכון מפאת המלחמה העומדת בפתח. ולכן, במקום להגיע בז'ווע המתוכנן, עגנה האנניה בנמל חיפה ביום שני, בשעה לפני השקיעה. שעות אחדות קודם לכן, פרצה מלחמת העולם השנייה, וסדרנים התחלו להאיין בנוסעים לעזוב מיד את האניה. כל המטען פורקו בחפוץ על הרציף, והנוסעים היו אחרים לפנותם בנסיבות האפשרית. מהו מה שلتה בכל!

הרבות הרמן ורعيתו היו מודאגים. כיצד יוכל להספיק ולטפל במטען שלהם, בשעתיהם לעזוב מיד כדי להגיע לביתו של הרב אלפא, בטרם תבנש השבת? הרב הרמן תפס במזודה שהיכלה את ספר התורה והתפילהין שלו, ורعيתו לקחה בידה תיק קטן, וביחד פלשו דרכם בראץ' ובקשו לשוחח עם הקצין האחראי. מיד כשראה את הקצין האנגלי, התהנו אליו הרב הרמן, בשמיונות שוטפות את לחיו, ואמר: "מעולם לא חלמתי שבתי להגיע לאرض הקדש ולחליל כאן שבת? לא בא בחשבון?" הקצין השיב בקצרה: "רבי פרצה מלחמה עלייך לקחת ואות בחשבון!" אולם, הרב הרמן ביקש כי הקצין יחתום על דרכונו, וירשה להם ללקחת, תוך שהוא אומר, כי בנסיבות השבת יגיעו לקחת את מטעןם. "זה בלתי אפשרי!" – אמר הקצין – "אנו מפנים את האניה ומשאים את החבילות על הרציף!" אמר כך, לא אכפת לנו מתחפזינו. רק חתם על דרכונינו, כדי שנוכל לעזוב" – אמר הרב הרמן. "כמה מזודות יש לך?" שאל הקצין, כשהוא תמה על החלטתו של הרב. "סך הפל עשרים וששה ארגזים ומזודות". "ברגע שאתה עזוב את המטען שלך, לא יהיה מי שישיגך עליו. עד מחר בערב בודאי העربים ישדרו את הכל" – אמר הקצין. "אין כל ברירה" – השיבו הרב, ומחר לקחתינו על הדרכון. מיד פנו בני משפטה הרמן לחפש מונית, שתקח אותם לביתו של הרב אלפא. לשמהות הרבה הגיעו לbij'ם בדיקוק בזמן להדליק את גרות השבת. במשך כל השבת היה מצב רוחו של הרב הרמן מרום, ושוב לbij'ם בדיקוק בזמן להדליק את גרות השבת. במשך כל השבת היה מצב רוחו של הרב הרמן מרום, ושוב שוב חור ואמר לאשתתו: "הboss" (הקב"ה) עוזה כל דבר למעני. ומה אוכל אני לעשות למענו? הנה, סוף כל סוף נפלה לידי הזכות לקים מוצאות 'ובכל מאודך', ולקdash את שמך". בנסיבות השבת, בתום 72 דקות לאחר השקיעה, תפלת ערבית והבדלה, פנו הרב אלפא והרב הרמן לנמל. בשקרבו לנמל, פגשו הקצין אנגלי ששאל לשםם: "יעקב הרמן" – השיב. "הגיע הזמן שתגיעו היבטך לי שtagיע בשקיעה. הייתה אחראי על מטעןיך לעלה מעשרים וארבע שעות. מפקדי הקצין התרה בי, שלא יחש דבר מתחפזדי! أنا בדק שהפל בסדר...".

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיָּلֶא בְּנֵי שָׁלֹחْ בְּזֹאת..." (מה' כג')

- ידוע מדברי רבינו האריז"ל, שיטנם ג' שמות הַפְּרִנְסָה, (וראו ונצון להTCPון בשמות אלו כאשר מבקשים על הַפְּרִנְסָה), ואלו הם: 1. פָּאֵי – שמקורו מראשי תיבות: "פָּוֹתָח אֶת יְדָךְ".
2. חת"ך – שמקורו מטמי התיבות של אותו פסוק: "פָּוֹתָח אֶת יְדָךְ".
3. סא"ל – שמקורו ממשם חת"ך בחלוף אותיות (אות א' באות ת', ב' ב-ש', וכן הלאה...).

ועל-כן אומר הרה"ק נמקובל האלקי ר' צבי הירש מוזידיטשוב זי"ע: שנינו(למךנו) במשנה (ראש השנה טו): "בפסח נידונים על התבואה" (התבואה מסמלת את הַפְּרִנְסָה) וכן נרמזו בשם החג, פסח, ג' שמות הַפְּרִנְסָה: פא"י, סא"ל, חת"ך.

והנה "יעקב" בגמטריה הוא פא"י סא"ל (182). ואם כך, חסר לו עוד שם אחד של הַפְּרִנְסָה – חת"ך, והיות והיתה שנתן רעב, וכן – "וילא בְּנֵי שָׁלֹחْ בְּזֹאת..." – יוסף שלח לאביו "בְּזֹאת", בגמטריה חת"ך (428), כדי להשלים ליעקב אביו את כל שלושת שמות הַפְּרִנְסָה.

ובענין זה אומר הרה"ק ר' ברוך מעזיבין, בספרו "בוצינא דנהורא", כי העצבות מקלחת מאד את הַפְּרִנְסָה, ולעומת זאת – השמות היא סגולה גדולה הַפְּרִנְסָה, והדבר נרמז בפסוק (דברים טו, טו): "וְהִיא תִּאֲכִל שָׂמֵחַ" – סופי תיבות חת"ך, שם הַפְּרִנְסָה.

והנה ידוע, שלא זמן שיטוף היה במצרים, יעקב אבינו היה בערך גדול, כמו שבתווב בראשית לו, לד'-לה): **"וַיַּתְאַבֵּל** על בנו ימים רבים... וימאן להתנחים". וכן לא שרתת עלייו רוח הקדש, כי אין השכינה שורה, אלא מתוק שמחה של מצוה. ואם כך, לא יכול היה יעקב אבינו להמשיך את השם חת"ך, שיצא מסופי תיבות: "וְהִיא תִּאֲכִל שָׂמֵחַ". אולם כאשר נתגלה יוסף אל אחיו, ושלח אל יעקב את העגלות, והזכיר בכך לאביו שלמדו ביחד פרשת עגלה ערופה", כדי שידע אביו, שעמד הויא(יוסף) בקדושתו במצרים. ואו, "וְתַחַי רוח יעקב אביהם" – שנותמלא שמחה, ושרתה עלייו השכינה, וזה יכול להמשיך את שם חת"ך, מסופי תיבות: "וְהִיא תִּאֲכִל שָׂמֵחַ".

ונשים ענין זה בעצה הכתובה בספרים הקדושים, כי אמירת תהילים, של נעים וmirot ישראלי, היא סגולה לַפְּרִנְסָה, ונרמז הדבר בפסוק (תהלים טו, יא): "תוֹדֵי עַבְדִּי אֶרְחַת חַיִם, שְׁבַע שְׁמֹחוֹת אֶת פְּנֵיךְ, גְּעֻמּוֹת בִּימִינֶךָ נִצְחָה".

שכון, "גְּעֻמּוֹת בִּימִינֶךָ נִצְחָה" הם סופי תיבות חת"ך, שהוא שם הַפְּרִנְסָה. (ע"פ "אורה של תורה" להר"ק פינחס פרידמן)

"ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף... ולא יוכל אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו" (מה' ד')

אמר חז"ל (ע"פ בראשית רכה כג, יא): אויל לנו מיום **הַדִּין**, אויל לנו מיום **התוכחה**. ומה يوسف הצדיק, שהוא בשר ודם, והיה קטן שבאים, כשהוחכית את אחיו, לא יוכל לעמוד בתוכחתו, כפי שמעידה התורה: "וְלֹא יִכְלֹא אֶחָד לְעֵנוֹת אֶתְךָ" – הקב"ה, שהוא מלך מלכי המלכים, ודין ובעל דין ווישב על כסא דין, ודין כל אחד ואחד, על אחת כמה וכמה שאין כל בשר ודם יכולים לעמוד לפניו.

ובן גם במדרש תנחותא נאמר: ומה يوسف, כשהוא אומר לאחיו "אני يوسف" פראה נשמה, הקב"ה שעומד **לדין** אותנו – על אחת כמה וכמה. ה"חפץ חיים" וצ"ל אומר כי, בשם שאצל يوسف, באמרתו שתי מלכים, "אני יוסף", נתישבו לאחיו כל הקושיות שהוא להם במצרים, והכל הובן להם, אך לעתיד לבוא, כאשר ישמע העולם את שתי המלים "אני ה'", יסورو כל הקושיות והתחמימות על הנגdot העולם, וואו יתבררו כל העניים, ויראו כל בשר ייחדו כי יד ה' עשתה הכל לטובתנו.

בענין שם הפרנסה, שואל ה"תוספות יומ טוב" (ברכות פ' מג): מדוע לנו אומרים בברכת הוייון (בעשרה): "גברך לאליקינו שאכלנו משלו", ובכך מזכירים את השם **"אלקים"**, שהוא כידוע שם מידת הדין? ותרץ ה"תוספות יומ טוב" ואמר, שהמזון שהקב"ה זו נונצן לנו הוא מצד הדין. שהרי, הוא יתברך ברא אותנו, וכןן, מן הרاوي שיזון ויפרנס אותנו. לפיכך אנו מזכירים את השם **"אלקים"** (שהוא שם מידת הדין) – כדי להורות שמצד הדין הוא יתברך צרייך לזון אותנו.

ואולם, מזמנים על-כן חכמי ישראל, ושותאים: הרי בברכת המזון אנו אומרים: "האל הוזן אותנו ואת העולם כלו בטובו, בחן, בחסד, ברוח וברחמים". אם כן, יוצא אפוא שהקב"ה זו אותנו במידת החסד והרחמים, ולא מצד הדין!

משיב על-כן הרה"ג פינחס פרידמן, ואומר: אכן, אמרת שהמזון שהקב"ה מכלכל אותנו הוא מצד הדין, כאדון המפרנס אותנו עבדיו. אולם, כל זאת רק כדי חיוננו, ולא יותר. ומה שהוא יתברך מוסיף וממציא לנו מזון יותר מכפי חיוננו הוא מצד החסד וברחמים. וכןן נמצא, כי המשכת המזון הוא מצד שיתוף מידת החסד עם מידת הדין.

והנה, ידוע שתני הידים של מעלה הם כינוי למידת החסד ולמידת הדין (יד ימין של הקב"ה רומיות על הנגנת החסד, ואילו יד שמאל רומיות על הנגנת הדין). וכןן מדויק מאד לשון הכתוב בתהילים: "פּוֹתַח אֶת יְדֵךְ" – הקב"ה פותח בביבול שתין ידיו, שען מידת החסד ומידת הדין, ועל-ידי שם הפרנסה – "חתק" – ימשבייע לכל תי רצון>.

"מעט ורעים היו ימי שני חי" (מו' ט')

בשעה שאמר יעקב לפרקיה "מעט ורעים היו ימי שני חי", אמר לו הקב"ה: אני מלטתייך מעשו ומלבן והחנורתי לך את דינה ואת יוסף, ואתה מתרעם על חיקיהם מעת ורעים? חיך? (לשון שבואה) שמספר התיבות (33) שיש מ"ויאמר פרעה" ועד "בימי מגורייהם", יהסרו לך משנות חיך, שלא תחיה כמספר שנים יצחק אביך, שחי מאה ושש מאות שנים, אלא רק מהה ארבעים ושבע שנים (147=33-180) (עפ"י דעת זקנים).

רוזאים אנו מכאן, עד כמה צריך כל אדם לקבל את כל יסוריו בעולם הזה באהבה ובשמחה, שהרי זה רצון הבורא יתברך. ואסור לו (לאדם) בשום פנים ואופן להתלונן על יסוריו. שהרי יעקב אבינו, בחר האבות, גענס בענש חמור, שקצרו לו מחייו שלשים ושלש שנים, שבהן יכול היה לשבת ולמוד עוד תורה.

ואם בארזים נפללה שלחתת, מה נאמר לנו, "אוובי הקיר"? וכןן צריך כל אדם לקבל את יסוריו באהבה, ועלולים יהיה אדם רגיל לומר: כל מה שעושה הקב"ה – לטובה עוזה.

אהבת חינם

הצדיק רבינו לוי יצחק מברדייצוב הקפיד, בין השאר, לקים בכל מזוודה מצות בדור חולים, וממש לא פסק על אדם אחד, בקהילתנו הגדולה, שלא בקרו בשעת חליו.

פעם נכנס רבינו לוי יצחק לבקר חולה אחד, שנטה למות, ומצאו מפתטל מצד אל צד בדאגה ובחסר מנוחה. "ממה אתה מודאג בשעה זו?" – שאל רבינו לוי יצחק את החולה שלפניו. "רבי קדוש!" – השיב האיש בקהל רפה מלחמת חולשתו – "הנני חש כי שעוטי ספורות, ולבי מלא חרדה: עם מה אני בא לעולם האמת, ומה יהיה חלקי וגורלי בעולם הבא!" הצדיק מברדייצוב קם מכסאו, גחן אל פניו החולה הנרגש וקראה: "אין כל מקום לדאגה מצדך. וזה עתה גמרתי בלבבי לתת לך במתנה את כל חלקך בעולם הבא!" מיד עשה הצדיק קבלת קניין מכיריה בדת ובדין) של מתנתו לחולה, ונפנוי האיש שעל המיטה נראו לפעת מארחים ושלימים, וכעבור שעה קלה עצם את עיניו, ושבק חיים לכל חיה. שאל אחרי כן אחד ממוקרי הצדיק את רבינו לוי יצחק: "רבנו, כשנכנסת לחדרו של אותו חולה, ראתה בוקאי שרגעיו ספורים, וכל עידוד אינו עשי להוציא לו, אלא לשעה קלה בלבד. אם כן, מדוע נגעת בלבפיו ברוח לב בונה, והענקת לו את כל העולם הבא שלו?" – "שמע בני" – השיב הצדיק מברדייצוב בהתרgesות – "נזה למסור את כל העולם הבא שלו, כדי לחסוך אפילו רגע אחד של צער ודאגה מיהודי חולה..."

שבת שלום לכל בית ישראל נא לשמור על קדושת הגילוי